

Innholdsfortegnelse

Rådmannens forord	4
1.0 Rådmannens føringer.....	5
1.1 Rådmannens hovedprioriteringer for 2011	5
1.2 Sør-Varanger som samfunn	5
1.2.1 Befolkningsutvikling	6
1.2.2 Integreringspolitikken.....	8
1.2.3 Boligprosjekter – samarbeid med Stiftelsen boligbygg (SBB)	9
1.2.4 Grensekommunen – vår nordområdesatsing	9
1.3 Arbeidsgiverpolitikken.....	11
1.3.1 Et mer inkluderende arbeidsliv 1. mars 2010 – 31. desember 2013	11
1.3.2 Rekruttering og stabilisering – en stor utfordring	12
1.3.3 Uønsket deltid.....	12
1.3.4 Offentlig tjenestepensjon – pensjonsreformen	13
1.4 Barn og unge – tiltak og forebygging	14
1.4.1 Kvello-modellen	14
1.4.2 Frafall i videregående skole – forebyggende tiltak i grunnskolen	15
1.4.3 Rusforebygging.....	16
1.5 Samhandlingsreformen	17
1.6 Fyrtårn – kommunale bygg - HMS.....	18
2. KOSTRA.....	19
2.1 Finansiell hovedoversikt.....	19
2.2 Grunnskole	21
2.3 Tekniske tjenester	23
2.4 Kultur	24
2.5 Barnehager.....	27
2.6 Pleie og omsorgstjenestene	28
3. Årsbudsjett og økonomiplan 2011-2014	31
3.1. Budsjetteringsprinsipper	31
3.1.1 Organisering av budsjettarbeidet.....	31
3.2 Statsbudsjettet 2011	31
3.3 Økonomiske rammebetingelser 2011-2014.....	33
3.3.1 Frie inntekter.....	33
3.3.2 Eiendomsskatt	34
3.3.3 Renteinntekter	35
3.3.4 Utbytte fra selskaper.....	36
3.3.5 Øremerkede tilskudd.....	36
3.3.6 Momskompensasjon fra investeringsprosjekter.....	36
3.3.7 Rentekompensasjon	36
3.3.8 Konesjonskraftinntekter	37
3.3.9 Rente og avdragsbelastning i planperioden	37
3.3.10 Pensjon.....	38
3.4 Overføringer til særbedrifter og øvrige tilskudd	38
3.4.1 Sør-Varanger menighet	38
3.4.2 Andre trossamfunn	38
3.4.3 Nora krise og incestsenter IKS	38
3.4.4 Tilskudd til private barnehager.....	39
3.4.5 Barentshallene KF	39
3.4.6 Brendselsutsalget og Grenselandprodukter	39
3.4.7 Varanger museum IKS	39
3.4.8 Stiftelsen Tana og Varanger museumssiida	39
3.4.9 Interkommunalt arkiv IKS.....	39

3.4.10	Avsetning til turistinformasjon.....	39
3.4.11	Pikene på broen, Barents Spektakel og Kirkenesdagene	40
3.4.12	Aurora kino IKS	40
3.4.13	Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalget.....	40
3.4.14	MOT.....	40
3.4.15	Sør-Varanger bedriftshelsetjeneste.....	40
3.4.16	Kommunenes sentralforbund	40
3.4.17	Finnut – innkjøpssirkel.....	40
3.4.18	Samovarteateret.....	40
3.4.19	Partnerskap for folkehelse.....	40
3.4.20	Tilskudd til lag og foreninger – arrangementer	40
3.4.21	Partistøtte	40
3.4.22	Støtte til 17. mai feiring og Samefolketsdag	41
3.4.23	Kultur- og idrettsmidler	41
3.5	Omstillingsbehov i planperioden 2011-2014.....	41
3.6	Innarbeidede omstillings- og salderingstiltak.....	42
3.7	Hovedoversikter for driftsbudsjett 2011-2014	53
3.8	Virksomhetenes driftsbudsjett 2011-2014 og generelle føringer	54
3.8.1	Brukerbetalingar	54
3.8.2	Skoleskyss.....	54
3.8.3	Økte utgifter i skolesektoren	55
3.8.4	Elev-PC.....	55
3.8.5	Kompetanseutvikling barnehager	55
3.8.6	Sommerstengte barnehager	56
3.8.7	Økning helse- og omsorgssektoren	56
3.8.8	Virksomhetenes driftsbudsjett 2011-2014	57
4.	Investeringsplan 2010-2014	91
4.1	Kirkenes skole – nybygg.....	91
4.2	Hovedoversikt investeringsbudsjett 2010-2014.....	92
4.3	Finansiering av investeringsprosjektene i planperioden	93
4.4	Redegjørelse av alle investeringsprosjekter	93

Vedlegg:

Ikke innarbeidede foreslått tiltak fra virksomhetene

Rådmannens forord

Budsjettet for 2011 og økonomiplan for 2011-2014 er med dette fremlagt.

I 2010 er avtalen om delelinjen og grenseboerbevis undertegnet mellom Norge og Russland. Kirkenes posisjon som nasjonalt brohode mot Russland befester seg stadig mer, og åpner for muligheter som for kort tid siden virket fjerne. Disse mulighetene er det avgjørende å videreutvikle på en best mulig måte for Sør-Varanger-samfunnet og Finnmark som region gjennom en aktiv samfunns- og næringspolitikk. For å møte disse utfordringene foreslår jeg derfor at utviklingsressursene styrkes, gjennom opprettelse av en stilling som leder for den lenge planlagte utviklingsenheten. Tiden er moden for at dette tiltaket gjennomføres.

Gjennom 2010 har det vært prioritert en gjennomgang av driftutfordringene innenfor pleie og omsorgsvirksomhetene. Bakgrunnen for arbeidet har vært de budsjettmessige driftsunderskuddene som har gått igjen over år. I budsjett 2011 er det prioritert å øke budsjetttrammene til disse virksomhetene for at det skal være realistiske driftsbudsjett for det kommende år. Innenfor helsesektoren er det store utfordringer, både i forhold til endring i brukergrupper, flere ressurskrevende brukere og samhandlingsreformen som kommer fra 2012. I tillegg vil det bli endringer i grunnlaget for rammetilskuddet til kommunesektoren, der IPLOS/ datagrunnlaget knyttet til alle brukerne innenfor pleie og omsorgsvirksomhetene vil utgjøre grunnlaget for rammetilskudd. Det er derfor nødvendig å styrke ressursene innenfor flere områder for å møte dagens og morgendagens krav. Med styrkingen av pleie- og omsorgsbudsjettene har virksomhetene fått et stramt, men realistisk budsjett for 2011.

I 2011 vil det være et prioritert arbeid å gjennomgå det totale oppvekstmiljøet, fra barnehage, grunnskole til ungdoms fritidstilbud, med spesielt fokus på ungdom og rus. I skrivende stund er den kvalitative analysen av grunnskolen i Sør-Varanger ute på høring. Denne vil danne grunnlaget for skoleeiers videre arbeid med å fastsatte kvalitative mål for grunnskolen. Jeg håper på et bredt og folkelig engasjement rundt å skape mål og retning som grunnlag for kommunestyrets arbeid for grunnskolen i Sør-Varanger.

I budsjettdokumentets verbaldel vektlegger vi i år områder som barn og unge sett fra ulike ståsted. Fellesnevneren er satsningsområder som vektlegger betydningen av samhandling. Samhandling og tidlig innsats er nøkkelord som oppsummerer de samlede utfordringer som Sør-Varanger har og står ovenfor.

Utfordringene står i kø for Sør-Varanger kommune, noe som kommer tydelig til uttrykk i det fremlagte budsjettdokumentet. Sør-Varanger kommune står ovenfor en formidabel økonomisk omstilling, med et omstillingsbehov i planperioden på 50 mill.kr. Omstillingsbehovet knytter seg til låneopptaket for ny Kirkenes barneskole og Kirkenes ungdomsskole, samt endringene i regelverket om at momskompensasjon fra investeringer ikke lenger kan føres i driftsbudsjettet. Budsjettet for 2011 og økonomiplan for 2011-2014 har derfor også innarbeidet tiltak for hele planperioden for å komme nærmere i balanse, dette er et krevende arbeid som må prioriteres fra 2011. Viktigheten av dette arbeidet kan ikke understrekes nok, den økonomiske omstillingen som må gjøres vil angå hver innbygger i Sør-Varanger kommune.

Måtte vi i fellesskap lykkes!

Bente Larssen
Rådmann

1. Rådmannens føringer

Vår visjon ”Sør-Varanger – en grensesprengende kommune” og våre verdier

- Engasjert
- Grensesprengende
- Modig
- Serviceorientert
- Tilgjengelig
- Helhetstenkende

skal kjennetegne hele organisasjonene. Rådmannen, kommunale ledere og medarbeidere skal strekke seg etter visjonen og verdiene i sitt daglige arbeid.

1.1 Rådmannens hovedprioriteringer for 2011

- tiltak og forebyggende arbeid rettet mot barn og unge
- informasjon og kommunikasjon
- samhandling og koordinering med hovedfokus på utvikling av kvalitetsindikator
- systematisk internkontroll og systematisk IA- arbeid

1.2 Sør-Varanger som samfunn

Område og bruk

Sør-Varanger kommune har et landareal på 3 967,7 km². Finnmarkseiendommen FeFo er største grunneier med 3629 km². Sydvaranger AS er eier av 26 km². Øvrige private og offentlige grunneiere, inkludert kommunen, disponerer med andre ord ikke mer enn i underkant av 8 % av all grunn. Disse areal er i all hovedsak allerede disponert til bolig- og næringsformål, eller til samfunnsmessig infrastruktur.

Av totalarealet er 471 km² klassifisert som produktivt skogsareal, knapt 10 km² som jordbruksareal i drift og 315 km² som utmarksbeite. 486 km² overflate er ferskvann.

320 km² landareal er båndlagt, eller gitt bruksrestriksjoner, som nasjonalparker, naturreservat eller til annet verneformål. Av sjøarealet har Bøkfjorden og fjordarmene inn til Neidenelvans munning status som nasjonal laksefjord.

75 % av befolkningen bor pr. 01.01.2009 på Kirkenes-halvøya. Bosettingen i distriktene er spredt, men med en viss konsentrasjon på stedene Bugøynes, Neiden, Jakobsnes og Svanvik. Totalt har kommunen ca 4 300 boenheter, hvorav 60 % er frittstående eneboliger. I tillegg er registrert nær 2 000 fritidsboliger.

1.2.1 Befolkningsutvikling

Sør-Varanger kommune – Distriktsvis befolkningsutvikling aldersfordelt

Distrikt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67 år +	Total
Vest								
2000	20	32	19	47	183	185	114	600
2005	22	25	14	20	150	187	107	525
2010	29	29	7	22	131	183	107	508
Hesseng								
2000	234	220	52	74	761	302	77	1720
2005	163	247	85	69	669	341	114	1688
2010	150	210	103	123	671	404	146	1807
Sandnes								
2000	94	90	31	46	347	329	89	1026
2005	67	108	33	44	316	311	104	983
2010	66	106	48	54	312	289	141	1016
Bjørnevatn								
2000	136	136	48	59	541	387	167	1474
2005	111	162	61	65	520	400	172	1491
2010	104	142	73	78	504	420	190	1511
Kirkenes								
2000	218	285	99	130	1181	734	582	3229
2005	227	248	128	189	1131	868	508	3299
2010	229	243	106	174	1153	967	493	3365
Øst								
2000	65	74	27	32	255	188	84	725
2005	54	78	40	24	244	203	77	720
2010	57	72	38	45	253	230	95	790
Pasvik								
2000	54	80	14	42	237	178	125	730
2005	53	76	40	24	230	182	110	715
2010	39	79	30	54	210	209	108	729
Uoppgitt								
2000	5		2		17	4		28
2005	4	7		3	16	8	4	42
2010					5	7		12
SVK total								
2000	826	917	292	430	3522	2307	1238	9532
2005	701	951	401	438	3276	2500	1196	9463
2010	674	881	405	550	3249	2709	1270	9738

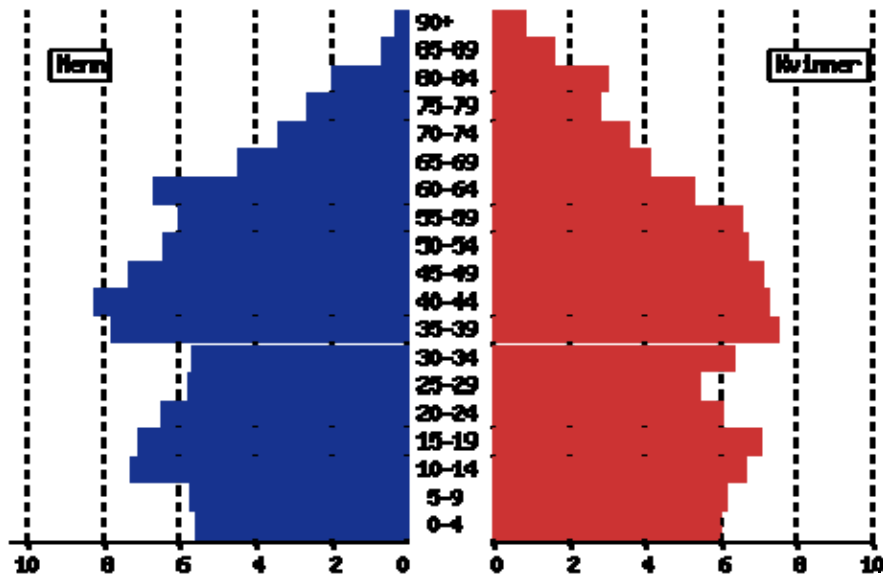
Ovenstående tabell viser at befolkningsveksten i siste 10-årsperiode i all hovedsak har skjedd på Kirkeneshalvøya. I Østdistriktet og Pasvik har folketallet vært stabilt, mens Vestdistriktet har en markert befolkningsnedgang. Et annet gjennomgående trekk er at innbyggere i yrkesaktiv alder (20-66 år) er relativt stabilt, men med økende gjennomsnittsalder. Med unntak av Kirkenes er det en fallende tendens i den yngste aldersgruppe. At Kirkenes har en relativt større andel av innbyggere i gruppen 67 år + enn de øvrige områder må ses i sammenheng med beliggenheten til Wesselborgen og Prestøyhjemmet. 75 % av totalbefolkningen bor på Kirkeneshalvøya.

Årsak til endring i folketallet 2000-2009

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Fødselsoverskudd	-2	11	35	7	22	61	43
Netto flytting	-50	-58	-34	20	5	47	69
Befolkningsvekst	-52	-47	1	27	27	108	112

Befolkningen etter kjønn og alder. 1.1. 2010. Prosent

75% av den samlede befolkning bor på Kirkeneshalvøya.

Fordelt på husstander kan befolkningen deles inn slik:

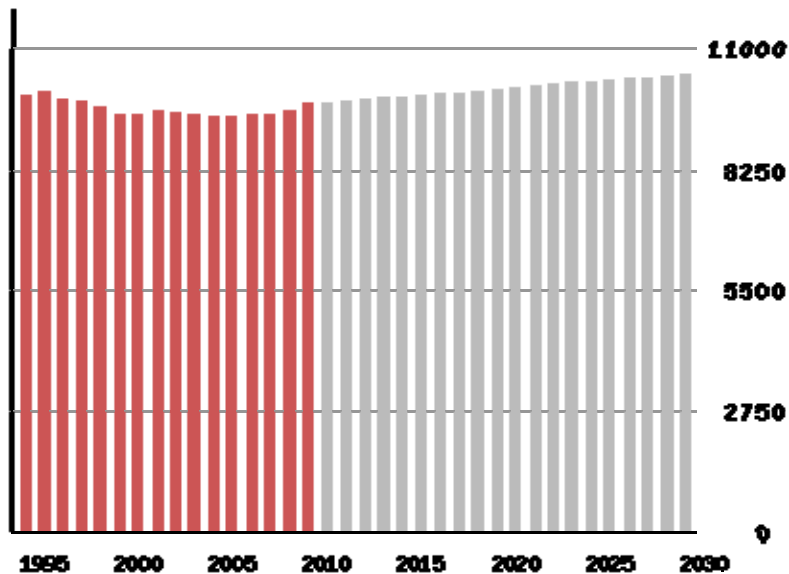
Husstandsstørrelse	Andel av befolkningen
1 person	17,4%
2 personer	24,1%
3 personer	19,0%
4 personer	22,1%
Mer enn 4 personer	17,3%

Det er ikke registrert statistiske endringer i husstandsstørrelsen de siste to år.

Den eldre befolkning, som ikke er fast på institusjon, har følgende husstandsforhold:

Aldersgruppe	Bor alene	Bor sammen med andre
67-79 år	37,8%	62,2%
80 år og eldre	63,6%	36,4%

Det er ikke registrert statistiske endringer i prosentfordelingen etter at Prestøyhjemmet ble satt i drift.

Statistisk Sentralbyrås befolkningsfremskrivning 2011 – 2030
(Midlere alternativ)

SSB legger til grunn en jevn vekst i kommunens befolkning i de neste 20 år. Dersom dette slår til vil kommunen ikke nå opp i det folketall som er satt opp som planforutsetning i gjeldende Kommuneplan. Fremskrivningen tar imidlertid ikke opp i seg ringvirkninger av mulig nye virksomheter, som petroleumsutvinning i Barentshavet og effekter av en åpnere grense mot øst. Rådmannen mener derfor det ved rullering av planverk fortsatt bør dimensjoneres for en befolkning på 11000.

1.2.2 Integreringspolitikken

Videreutvikling av de mangfoldige samfunnene krever både evne og vilje, for at vi skal lykkes med integrering. Det er en prosess som krever tilrettelegging, tilpasning, krav og deltakelse. Og vi må skape gode arenaer med rom for alle. Målet er å finne de felles verdiene som skal gjelde for alle og som alle må respektere og tilpasse seg. Demokrati og likestilling er blant de sentrale verdier som må læres av både barn, unge og voksne.

Det er nødvendig med gode og konkrete tilnærminger til hvordan man kan utvikle større toleranse og respekt for alle som bor her eller besøker kommunen. Bevisst fokus er nødvendig for å bidra til å skape gode lokalsamfunn.

Mange aktører må delta i slike prosesser og viktigst av alt er innvandrerne selv. Å tilrettelegge for gode og åpne arenaer er sentralt for integreringen som skjer i nærmiljøene, i lokalsamfunnene, i skolene og på arbeidsplassene. Det må skapes åpenhet slik at innvandrerne gis mulighet til å delta på de aktuelle arenaer. På den måten vil også den praktiske språkinnlæringen skje, nettopp i møtet mellom mennesker. Dette bidrar til å skape forventninger, men det krever også at alle lokalsamfunn må bidra i tilrettelegging til deltakelse. De inkluderende samfunn med deltakelse og dialog gir godt samspill, som igjen er med å bidra til mer likeverdige samfunn og mer sosial likhet. Kommunens identitet som internasjonal kommune må vise at vi tar vel imot alle som kommer hit og at de er en viktig del av vårt samfunn.

1.2.3 Boligprosjekter – samarbeid med Stiftelsen boligbygg (SBB)

Sør-Varanger kommune har sammen med Stiftelsen boligbygg igangsatt flere boligprosjekter som skal være fullført innen utgangen av 2012. Boligene skal bygges og driftes slik at de kommer inn under reglene for momskompensasjon og tilskudd fra Husbanken. Boligene skal finansieres ved låneopptak av SBB som igjen skal betjenes ved husleie fra beboere samt at kommunen betjener deler av husleie for fellesareal og personalbaser.

Ungbo

Ungbo skal ligge på Hesseng og bli et boligtilbud til unge funksjonshemmede i etableringsfasen. Det er planlagt 6 leiligheter, en fellesstue og en personalbase. Det legges opp til at en skulle kunne ha heldøgnsbemanning ved boligen hvis det er behov. Det er planlagt at boligene skal stå ferdig i 2012.

Omsorgsboliger

Omsorgsboligene i Tangenlia skal bygges fast i eksisterende bygg, Tangenlia bofelleskap. Dette er et bo tilbud for eldre og funksjonshemmede. Det er planlagt 16 leiligheter, felles areal og personalbase. Det legges opp til at en skulle kunne ha heldøgnsbemanning ved boligene og at hjemmesykepleien skal ha personalbase her. Det er planlagt at boligene skal stå ferdig i 2012.

Rusboliger

Kommunestyret har vedtatt å bygge til sammen 6 rusboliger fordelt på 3 ulike tomter sentralt i Hesseng, Bjørnevatn og Prestøya. Det er boligtilbud til rusmisbrukere med behov for ulik grad av bistand og oppfølging i det daglige. Byggestart er forsinket og de første boligene er beregnet å være ferdigstilt våren 2011. Boligene skal finansieres ved bruk av forsikringspenger etter brann i tidligere boligkompleks på rundt 4.8 millioner, 20 % tilskudd fra Husbanken og resterende fra låneopptak.

1.2.4 Grensekommunen – vår nordområdesatsing

I mars 2010 avsluttet utenriksministert Jonas Gahr Støre en tale ved universitet i Tromsø med følgende utsagn "Nordområdepolitikken må eies i nord og oppleves i nord", og det er vel få andre kommuner i nord som opplever nordområdepolitikken mer enn Sør-Varanger. Som den eneste norske kommune med grense mot Russland kaller vi oss et brohode mot øst, og dette er en dimensjon som setter sitt preg på hverdagen for oss som bor her.

Sør-Varanger-samfunnet har lange tradisjoner for å være et møtested mellom øst og vest, og som en følge av dette innehar lokalsamfunnet en verdifull kompetanse som et multikulturelt brobyggersamfunn hvor vi har lang erfaring med å møtes og samarbeide på tvers av grenser. Denne kompetansen blir også anerkjent utenfor kommunens grenser, og vi ser at vi blir stadig mer attraktive, blant annet med tanke på næringsetableringer. De siste måneders utvikling med signering av delelinjeavtalen og lovnader om snarlig innføring av grenseboerbevis gjør oss ikke mindre attraktive. Vi går inn i en spennende tid hvor vi må legge ytterligere trykk på å være med å utforme innholdet i nordområdepolitikken og de konsekvenser det har for oss som bor her.

For Sør-Varanger kommune som tilrettelegger og tjenesteyter gir denne nordområdedimensjonen oss både gleder og utfordringer. Det er selvfølgelig positivt at så mange forskjellige aktører finner akkurat vår kommune særdeles interessant, og ønsker å bidra til en mangfoldig utvikling av Sør-Varanger. Denne positive interessen gir oss også

noen utfordringer, og for vår del gjelder dette spesielt tilgang til arbeidskraft og boliger. Men i og med at vi er en grensekommune har vi også mulighet for å hente arbeidskraft fra våre finske og russiske naboer. I løpet av 2011 vil vi blant annet i samarbeid med Nav bli med på et pionerprosjekt hvor vi henter inn russisk arbeidskraft som vi kvalifiserer til jobb i kommunen. Dette prosjektet anser vi som svært interessant med tanke på innføring av grenseboerbevis og dermed en mulig økning av tilgjengelig arbeidskraft. Vi ser også at vi må fortsette jobben med å bli et enda mer levende og inkluderende samfunn hvor det er godt å bo for alle. Omfanget i oppgaver innenfor samfunnsutvikling er i kraftig vekst, og forventningene til Sør-Varanger kommune øker.

Det er mange faktorer som påvirker kommunens samfunnsutviklingsarbeid:

- Norge vil på sikt være avhengig av å utnytte petroleumsressursene i nordområdene for å opprettholde det nasjonale inntektst grunnlaget. Når ressursene på dagens sokkel gradvis avtar.
- Delelinjeavtalen med Russland kan medføre betydelig kartlegging og letevirksomhet for petroleumsressursene i østre del av Barentshavet. Det forventes en langsiktig strategi for utbygging av disse feltene.
- Stjokmann prosjektet med Statoil og Total som partnere.
- Reguler trafikk gjennom Nordlige sjørute. Realistisk med sesong på 2 til 4 måneder. Tshudis testseiling fra Kirkenes i september 2010 bidrar til langsiktige forventninger.
- Finland og EUs fokus på nordområdene og ønske om en nordlig transportkorridor. Gjelder også mulig jernbane Rovaniemi-Kirkenes (Prosjektet omtales i Finsk Arctic strategi).
- Utvinning av fremtidige mineralressurser i Kirkenes, Finnmark, Nord-Finland og Kolahalvøya.
- Kinas fokus på nordområdene i forhold til naturressurser og transport.

Sør-Varanger kommune har også omfattende utviklingsarbeid som må igangsettes innenfor kulturområdet, høyere utdanning, internasjonalt arbeid, i forståelsen av mellommenneskelige relasjoner, og innenfor barn og unge.

Sør-Varanger kommune er en kommune som både skal og vil mye på vegne av lokalsamfunnet og regionen. Kirkenes ligger sentralt som et transportknutepunkt og industriområde for virksomheter knyttet til mineraler, petroleum og ikke minst som nasjonalt brohode til Russland.

Et optimistisk fremtidsbilde for Kirkenes kan gi muligheter innen:

- Base virksomhet for aktiviteten i østre del av Barentshavet.
- Base for vestlige petroleumsaktører på russisk side.
- Ilandføringsanlegg og industrialisering av gass
- Eksport og omlastningsterminal for mineraler fra AS Sydvaranger, nye felt i Finnmark, Finland og Russland. Gjelder også omlastning av petroleumsprodukter.
- Transportknutepunkt for containere trafikken fra Europa-Asia langs Nordlige sjørute(omlastning)

For å nå utnytte de fremtidige mulighetene vil en effektiv infrastruktur være avgjørende. Det kreves også et tilpasset nærings- og kompetanse miljø. Området må også tilrettelegges for en realistisk befolkningsvekst.

Vår felles utfordring blir derfor å fortsatt utvikle Sør-Varanger kommune som et attraktivt lokalsamfunn for etablering og tilflytting. Flere år erfaringer viser at det er nødvendig til å ha dedikerte ressurser tilgjengelig for at Sør-Varanger kommune kan være det koordinerende ledd i dette enorme arbeidet.

Rådmannen foreslår derfor at det settes av ressurser til en stilling som leder for den planlagte utviklingsenheten.

1.3 Arbeidsgiverpolitikken

1.3.1 Et mer inkluderende arbeidsliv 1. mars 2010 – 31. desember 2013

Et godt og inkluderende arbeidsliv er en bærebjelke i den norske velferdsstaten. IA-samarbeidet er et virkemiddel for å oppnå overordnede mål i sysselsettings-, arbeidsmiljø- og inkluderingspolitikken. Samarbeidet skal utfylle og forsterke andre generelle virkemidler av juridisk og/eller økonomisk karakter. Gjennom samarbeidet skal de ulike partene aktivt bidra til at den enkelte arbeidsplass kan delta i et forpliktende løft for å nå felles mål.

Resultatene av et godt IA-arbeid skapes i den enkelte virksomhet. Gode resultater krever et sterkt ledelsesengasjement og systematisk samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

IA-avtalens overordnede mål er:

Å forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet.

Overordnede delmål

- *Reduksjon i sykefraværet med 20 % i forhold til nivået i 2. kvartal 2010.*
- *Økt sysselsetting for personer med redusert funksjonsevne.*
- *Yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med 6 måneder i forhold til 2009.*

Sør-Varanger kommunes mål:

- Sør-Varanger kommune skal nå målsettingen til Inkluderende arbeidsliv om 20 % reduksjon i sykefraværet. Målsettingen må være at fraværet skal reduseres fra 11,0 % i 2009 til 8,8 % pr. 31.12.2013.
- Antall ansatte som går over på uførepensjon skal reduseres og kommunens målsetting er å øke den reelle pensjonsalder totalt i kommunen. Gjennomsnittlig fratredelsesalder er pr. 2009 54,4år. Målsettingen må være å øke denne til 55 år pr. 31.12.2013.

Ski- og turløypa mellom Kirkenes og Bjørnevattn er viktig bidrag for en god folkehelse i Sør-Varanger.

1.3.2 Rekruttering og stabilisering – en stor utfordring

Sør-Varanger kommune vil ha kompetente, dyktige, ansvarlig og selvstendige medarbeidere. Sør-Varanger kommune innarbeider heltidsstillinger som hovedregel for ansatte og deltidsstillinger som en mulighet.

En av de største utfordringer i tiden fremover er å dekke behovet for arbeidskraft. Rekruttering av kompetent arbeidskraft, spesielt unge arbeidstakere er en langsiktig utfordring. Konkurransen om arbeidskraft tiltar også i Sør-Varanger kommune, spesielt innenfor barnehage, skole, omsorgstjenesten og enkelte fagstillinger.

MÅL FOR 2011

- Delta på 2-3 jobbmesser
- Utvikle strategi og tiltak for rekruttering av unge arbeidstakere og nyutdannede
- Utvikle strategisk kompetansestyring som verktøy og overordnet strategisk kompetanseplan

1.3.3 Uønsket deltid

Det er både et lokalt og et nasjonalt mål å redusere bruk av uønsket deltid. Omfanget av deltidsarbeid er stort. En reduksjon av uønsket deltid handler om ny organisering av arbeidsoppgaver.

De overordnede målsettinger med prosjektet uønsket deltid er å bedre tjenestekvaliteten, arbeidsmiljø og øke brukertilfredsheten ved at tjenestemottakerne får færre å forholde seg til.

Kommunestyrets har vedtatt "Sør-Varanger kommune innarbeider heltidsstillinger som hovedregel for ansatte og deltidsstillinger som en mulighet".

Gjennom prosjektet skal omfanget av uønsket deltid kartlegges. De ansattes interesser skal belyses. Det skal gis opplysning om ledige stillingshjemler og deltidsansatte og tillitsvalgte trekkes med på råd for å finne løsninger. Ved hver enkelt virksomhet skal det foretas en konkret vurdering, i samarbeid med tillitsvalgt på hvilke tiltak det er aktuelt å innføre for å redusere uønsket bruk av deltid.

En reduksjon av uønsket deltid må også knyttes til arbeidsgivers behov for relevant kompetanse og bemanning innenfor den økonomiske ramme som til enhver tid er gitt. Det må vurderes om deltidsansatte gjennom kompetanseheving kan kvalifiseres til å få utvidet sitt arbeidsforhold.

Rådmannen forslår at prosjektet uønsket deltid skal videreføres og har innarbeidet utgiftene til dette i budsjettforslaget. Målet for prosjektet i 2011 vil være å

- Redusere sykefraværet på 20 %
- Redusert bruk av overtid med 30 %
- Redusere antall ansatte som opplever uønsket deltid
- Bedre tjenestekvaliteten
- Bedre kontinuitet på arbeidsplassen
- Bedre arbeidsmiljø

Konkrete tiltak for å oppnå målene er

- Oljeturnus/langvaktturnus i TFF som medfører et mindre behov for små helgestillinger
- Kombinasjon av stillinger mellom Villa Aktiv og Sandnes skole med dagvakter i uka på skole og helgevakter på Villa Aktiv

- Permanent innføring av økt grunnbemanning ved de 2 avdelingene ved Prestøyhjemmet som deltok i prosjektperioden, dvs en økning av antall årsverk på totalt 2, 9 årsverk.
- Vurdere endret turnusordning ved Wesselborgen, Kirkenes Korttids og avlastningsavdeling 3+3 evt fleksibel arbeidstidsordning.
- Videre kartlegging av uønsket deltid gjøres i fremtiden som en del av medarbeidersamtaler som avholdes minimum x 1 pr år.

1.3.4 Offentlig tjenestepensjon – pensjonsreformen

Pensjonsreformen trer i kraft fra 2011. Et hovedmål med reformen er å få flere til å fortsette lenger i arbeidslivet. Reformen gir endringer både i folketrygden og i KLPs offentlige tjenestepensjonsordning. Lovforslaget om ny offentlig tjenestepensjon som i dag ligger til behandling vil få små økonomiske konsekvenser for arbeidsgivere.

Partene i offentlig sektor kom 4. juni 2009 til enighet om at dagens regler for offentlig tjenestepensjon og AFP i store trekk skal videreføres. Levealdersjustering blir innført samt nytt prinsipp for regulering av pensjoner. Det skal også foretas nødvendige tilpasninger til innføring av fleksibel alderspensjon i folketrygden fra 2011.

Offentlig tjenestepensjon skal fra 2011 fortsatt være en såkalt bruttoordning som minst gir 66 prosent av sluttlønn ved full tjenestetid, men det skal innføres en levealderjustering som innebærer at tjenestetiden for full opptjening kan bli lengre når levetiden i befolkningen øker. Det betyr at når levealderen i befolkningen øker, må en arbeide lenger for å få samme pensjon som foregående årskull. Velger man å gå av tidlig, selv om gjennomsnittlig levealder øker, blir årlig pensjonsutbetaling redusert. Det gis imidlertid en individuell 66 prosentgaranti for dem som har kort tid fram til pensjonsalder.

Den andre endringen i offentlig tjenestepensjon fra 2011 er endret prinsipp for regulering av alderspensjonen. Det blir en noe svakere årlig regulering fra år 2011. Dette vil også bli gjeldende for dagens pensjonsmottakere.

Samordningsreglene mellom offentlig tjenestepensjon og morgendagens folketrygd er ikke besluttet. Det er ventet at Stortinget vil vedta disse i løpet av høsten. Først da vil det være mulig å gi mer presise beregninger på individnivå.

AFP

AFP skal i store trekk videreføres som i dag, men tilpasses fleksibel alderspensjon i folketrygden. Selv om nedre grense for å ta ut alderspensjon fra folketrygden blir lavere, kan man fortsatt ikke motta AFP og pensjon fra folketrygden samtidig. Mens man i privat sektor kan arbeide ubegrenset ved siden av AFP uten avkortning i AFP, vil inntekt ut over 15.000,- kr føre til avkortning i den AFP man kan få i offentlig sektor.

1.4 Barn og unge – tiltak og forebygging

1.4.1 Kvello-modellen

I mars 2010 vedtok kommunestyret i Sør-Varanger å innføre Kvello – modellen, en modell med målrettet tidlig innsats for barn i barnehager og skoler.

- Kvello-modellen skal fange opp begynnende skjevutvikling, å sette inn riktige tiltak på et tidlig stadium
- Med modellen skal vi tydeliggjøre vårt ansvar for å forebygge, avdekke og iverksette tiltak
- Vi skal se faglige, økonomiske og personalmessige ressurser i sammenheng
- Vi skal tenke faglig utvikling gjennom målrettet kompetanseutvikling og systematisk metodeutvikling
- Vi skal utvikle arenaer som synliggjør den enkeltes ansvar for tverrfaglig samarbeid

For at barn og foreldre skal få mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagene og skolene samarbeider med andre tjenester i kommunen. Tverrfaglig og helhetlig tenkning skal stå sentralt i vårt arbeid.

Sør-Varanger kommune har ansvar for 18 barnehager med til sammen ca 518 barn, og 10 grunnskoler med til sammen ca 1333 elever

Forebygging er en av de viktigste investeringer vårt lokalsamfunn kan gjøre – først og fremst ut fra menneskelige hensyn, men også ut fra samfunnsøkonomisk perspektiv.

Jo tidligere et problem oppdages og innsats settes inn, desto større er sannsynligheten for en positiv utvikling. Den samfunnsøkonomiske gevinsten av tidlig innsats er høy, fordi færre vil utvikle alvorlige problemer.

Barn med alvorlige atferdsproblemer kan få hjelp til å løse problemene dersom hjelpetiltakene settes inn tidlig nok. Når de blir større er det ofte for sent.

Både barnehage, skole og det kommunale hjelpeapparatet for barn og unge har statlige føringer for tidlig innsats.

Å gripe inn tidlig er i seg selv ikke tilstrekkelig. Tidlig intervensjon krever faglig trygghet, oversikt og tilgang på kunnskap og kompetanse, bl.a. kunnskap om hvilke tiltak som i praksis dokumenterer effekt.

Barn og ungdom er rådmannens satsningsområde for budsjettåret 2011. Godt forebyggende arbeid setter barna i sentrum og anerkjenner deres ressurser og behov. Alle virksomheter skal være kjent med sitt ansvar, samtidig som vi må få til et godt samarbeid på alle plan. Vi må ha et system som synliggjør ansvaret for å sette i gang og for å gjennomføre tiltak.

Vi er mange som ser barn i vårt daglige arbeid og vi vet hva det betyr for det enkelte barn å bli sett. Men er vi sikker på at vi har rutiner for at hvert enkelt barn sees og blir sett som det er, og at vi går inn med nødvendig hjelp og støtte der det trengs?

Vi vet også at samspill med andre mennesker; barn og voksne, er av avgjørende betydning for barnets utvikling.

1.4.2 Frafall i videregående skole – forebyggende tiltak i grunnskolen

Skolene i Sør-Varanger har gjennom mer enn 10 år etablert et godt samarbeid og nettverk mellom rådgivere i skolene og videregående skole. Dette nettverket er også formalisert gjennom overgangsmøter for elever og rådgivermøter 4 ganger pr skoleår for alle skolene i kommunen og rådgivere for Pasvik folkehøgskole og rådgiver ved videregående skole. Dette er viktig for å dele kunnskaper om hverandre og systemer.

Faget utdanningsvalg er i dag den viktigste kontakten elevene i grunnskolen har med videregående opplæring. Dette foregår ved at en 8. trinn har innført 1.time undervisning i faget utdanningsvalget i uken. I tillegg 4 dager med jobbskygging med foreldre eller bekjente. Etterpå lager elevene referat og fortelle om arbeidsplassen til de andre elevene

I 9. trinn er det tilsvarende 1. time undervisning i uken. I tillegg har elevene 4 dager før jul og 4 dager etter jul hospitering på prioritert utdanningsprogram på videregående skole. Kommunen kjøper undervisning fra videregående skole.

Også i 10. trinn er det avsatt 1 time undervisning i uken til 1. mars. I tillegg er det seminardag i januar hvor både Sør-Varanger kommune med 3 rådgivere, videregående skole og næringshagen i Kirkenes og Vadsø deltar.

Det gjennomføres også foreldremøte på videregående skole med karriereveiledere fra både videregående skole og rådgiver fra grunnskole.

For at elevene skal kunne fullføre videregående skole er det viktig at de grunnleggende ferdighetene er på plass. Skolen må sørge for godt utdannede lærere, og tidlig innsats for elever som har ulike lærevansker.

Skolen må følge opp stort fravær tidlig og ta hurtig grep hvis elever begynner å ha ulovlig fravær. Stort gyldig og ugyldig fravær i grunnskolen henger nøye sammen med frafall i videregående skole. På samme måte som Kvello-modellen, bør det dannes tverrfaglige nettverk som kan følge opp elever som står i fare for å falle ut av skolesystemet. Rådmannen vil etablere formelle nettverk mellom sosiallærere i kommunen og videregående skole. Slike nettverk forbereder både elever og skole slik at overgangen kan bli best mulig. Sør-Varanger kommune har fått positive tilbakemeldinger via utdanningsdirektøren på hvordan utdanningsvalg er utviklet her i kommunen. Det er viktig at samarbeidet fortsetter og utvikles videre.

Elever i grunnskolen har i dag veldig begrensede praktisk orienterte fag. Det vil være i tråd med tanker fra utdanningsministeren å tilby mer yrkesrettede alternativer i grunnskolen, mer variert og praksisbasert grunnskole. Dette må sees i sammenheng med videre utdanning slik at elevene kan hospitere i bedrifter under veiledning og opplever at dette leder fram til oppnåelse av læremål i videregående skole. Dette må være i interesse både for elever, skoler og bedrifter i kommunen. Slik kan alle elever oppfylle kompetansemålene, og bli fanget opp hvis de skulle være på vei til å falle fra.

Konkret tiltak for 2011 er å utvikle et felles ansvar og samarbeidsklime mellom skolene, ulike kommunale virksomheter, bedrifter og videregående skole. Bare slik kan en møte de utfordringene som ligger i lokalsamfunnet.

1.4.3 Rusforebygging

Store utfordring – særlig blant unge menn

I Sør-Varanger som i andre deler av landet ser vi en negativ utvikling de siste årene med økning av rusproblematikk blant ungdommer både når det gjelder bruk av alkohol, medikamenter og narkotiske stoffer. Vi opplever større pågang av ungdommer helt ned i 18 års alderen med etablerte og omfattende rusproblemer og vurderer at flere er i risikozonen.

Det er en økning spesielt av unge menn som dropper ut av videregående skole, og flere av de faller også utenfor det ordinære arbeidsmarkedet på grunn av rus og eller kriminalitet. Flere "flyter" i systemet over lang tid med diffuse problemstillinger, og klarer ikke å følge opp skole, jobb, eller tilrettelagte tiltak. De ser ofte ikke selv sammenhengen av egen situasjon, atferd og rusing. Mange av ungdommene støtter hverandre negativt med hensyn på jobb, hjelpeapparat og lignende. Det oppleves som akseptabelt å "flyte rundt", og medfører ofte til utvikling av økt rusing, kriminalitet og isolasjon fra vanlige samfunnsnormer og regler. Med konsekvens at de blir utestengt fra ordinære arbeids- og aktivitetstilbud og stigmatisert i samfunnet.

Det er vanskelig å dokumentere hvor mange av disse ungdommene som har psykiske problemer. Det tar tid å få utredet eventuelle diagnoser, og krever tett og kontinuerlig oppfølging over tid av både førstelinjetjenester og spesialisttjenester. Atferdsmønstre blir vanskelig å bryte jo lengre de er i problemsituasjon. Rådmannen ser klare utfordringer med å fange opp ungdommene tidlig nok og gi systematisk og riktig bistand. Hjelp som tilbys kan bli for tilfeldig, lite individuelt tilrettelagt og for dårlig koordinert. Blant annet er bolig et grunnleggende element for å kunne starte og gjennomføre et lengre rehabiliteringsløp.

Forebygging og hjelpetiltak

Både NAV og Sosialtjenesten har ulike virkemidler som kan tilbys, og begge tjenester innehar god og tverrfaglig kompetanse innefor området. NAV har både statlige og kommunale virkemidler som AAP (arbeidsavklaringpenger), kvalifiseringsprogram, individstønad, praksisplasser, akutt og løpende økonomisk sosialhjelp samt økonomisk og praktisk hjelp i forbindelse med å finne bolig, råd og veiledning. Ved flere av tjenestene stilles det vilkår.

Sosialtjenesten driver råd og veiledningstjeneste og praktisk bistand til daglige gjøremål hjemme og utenfor hjemmet. Tjenesten tilbyr lavterskel arbeidstreningstilbud, støtte til fritidstilbud (eks treningskort, riding, støttekontakt), hjelpetiltak (eks. rusmiddeltesting, frivillig økonomistyring, ettervernsboliger, akutte midlertidige boliger), gjeldsrådgivning og bostøtte.

I tillegg er det startet opp to prosjekt på tilskuddsmidler i løpet av 2010 med mål å øke kompetanse og tjenestetilbud til ungdommer med rus/psykiske problemer. Dette er tverrfaglig ambulant ungdomsteam i samarbeid med spesialisthelsetjenesten og kommunene Vardø, Tana og Sør-Varanger og et prosjekt om etablering av fritidstilbud i samarbeid med Sør-Varanger jeger og fisk. Det er videre søkt om statlig tilskudd til etablering av boligoppfølgingskoordinator for å bedre bomulighetene for rusmisbrukere.

Mål og satsingsområder for rusforebygging i 2011;

1. Botilbud

En av de viktigste mål og satsingsområder er tilrettelagte og differensierte boligtilbud som gir bedre muligheter for rusrehabilitering

Her må en få til etablering av klare ansvars og samarbeidsrutiner mellom Sosialtjenesten, NAV og Stiftelsen boligbygg for håndtering av boligsøknader, tildelinger og oppfølging av

personer med rusproblemer og behov for boliger på spesielle vilkår. Det er sentralt at de 6 planlagte boliger med hjelpe- og vernetiltak for tungt belastede rusmisbrukere blir ferdigstilt.

2. Øke samhandlingskompetanse og arbeidsmetoder rundt ungdom

Gjennom prosjekt tverrfaglig ambulant ungdomsteam etablere systematiske og tverrfaglige arbeidsmetoder og samarbeidsarenaer som sikrer koordinerte og helhetlig tilbud og oppfølging.

Avklare ansvars- og arbeidsfordeling for koordinering internt mellom aktuelle kommunale tjenester og mot spesialisthelsetjenesten.

3. Differensierte aktivitets- og fritidstilbud til ungdom i risikosonen eller med etablerte rusproblemer

Videreutvikle arbeidstreningstilbud til ungdommer som faller utenfor ordinære arbeidsmarkedet og andre tiltaksmuligheter i samfunnet.

Igangsette prosjekt tilrettelagt fritids- og aktivitetstilbud i regi av Sør-Varanger jeger og fisk som supplement til andre ungdomstilbud.

Benytte ulike kommunale og spesialisttjenestens kompetanse og virkemidler kreativt og strategisk i kvalifiseringsprogram og lignende for å tilrettelegge til økte mestringsevnen og trening til arbeidsliv.

1.5 Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen er den siste av en lang rekke store reformer i Helse-Norge de siste 10-15 årene. Utgangspunktet var å prøve å bøte på det regjeringen så på som de store utfordringer i helsetjenesten; fragmenterte tjenester med behov for koordinering, for lite fokus på forebygging og avgrensning av sykdom, og sist, men ikke minst på økonomisk bæreevne. Resultatet ble Stortingsmeldingen med slagordet "Rett behandling – på rett sted – til rett tid". De viktigste tiltakene for å bedre denne situasjonen er i korthet: flere fastleger, større kommunalt ansvar for forebygging og rehabilitering, etablering av økonomiske insentiver for å stimulere kommunene til å gi bedre og mer effektive helsetjenester, koordinerte tjenester til pasienter med sammensatte lidelser samt utvikling av IKT-systemer for å effektivisere og kvalitetsforbedre helsetjenestene.

Det legges i Stortingsmeldingen opp til at det opprettes flere fastlegehjemler ved at listene til den enkelte fastlege reduseres, noe som er nevnt tidligere i dette dokumentet. Dette ønskes for både å gi bedre behandling til pasientene og for at legene skal bruke mer tid til forebyggende helsearbeid. Finansieringsansvaret er sentralt i reformen og det ønskes at kommunene overtar deler av finansieringen for helsetjenester. Et sentralt tiltak vil her være at kommunene oppretter intermedieæravdelinger; et tilbud i grensesnittet mellom sykehus og kommune. Dette er tilbud pasienten får enten på vei inn, i stedet for, eller på vei ut av sykehus og vil på den måten helt eller delvis erstatte en sykehusinnleggelse. En slik intermedieærhet skal ha større faglig kompetanse enn det er på et ordinært sykehjem eller i hjemmebaserte tjenester.

Som en konsekvens av endret finansiering foreslås det at sykehusene i større grad går over til rammefinansiering. Intensjonen med denne dreiningen er å redusere antallet såkalt unødvendige innleggelse i sykehus samt å skyve ansvaret for den enkelte pasient over på kommunene for derved å legge bedre til rette for behandling her.

Hovedpoenget med Stortingsmeldingen er over tid å utvikle et bedre samarbeid mellom de ulike nivå i helsetjenesten til beste for den enkelte pasient. Målsettingen er at det skal

komme oppfølgende lovproposisjoner i 2010 og at den kommunale medfinansieringen skal være på plass allerede i 2012.

Hvilke konsekvenser denne reformen vil få for Sør-Varanger kommune er ennå ikke klarlagt.

Mål for 2011

1. Det fremmes en politisk sak om opprettelse av en ny fastlegehjemmel
2. Planene om etablering av intermediære senger videreutvikles og iverksettes i løpet av 2011.
3. Det utarbeides 2 konkrete prosjekter innenfor rammen av samhandlingsreformen som søkes finansiert over prosjektmidler. Arbeidet med å etablere en helsestasjon for eldre vil være et av prosjektene. Prosjektene utvikles i samarbeid med Helse Finnmark/ Kirkenes sykehus.
4. Undervisningshjemmetjenesten videreføres.

1.6 Fyrtårn – kommunale bygg - HMS

Kommunale bygg og eiendommer er viktige resurser i driften og utviklingen av kommunen. I Norge bruker kommunene 15 – 20 % av budsjettet til å huse den kommunale virksomheten. Kommunestyret er ansvarlig for å tilby innbyggerne gode tjenester og at bygningene er egnet til formålet. Krav til tjenestebyggenes standard er beskrevet i en rekke lover og forskrifter som ivaretar helse, miljø og sikkerhet for brukerne av kommunens bygninger. Kommunen er pålagt å holde seg informert om gjeldene regler og skal kontrollere og dokumentere at disse følges gjennom kommunens internkontroll.

For å kunne ivareta lovkravene er Sør-Varanger kommune med i et prosjekt i regi av Norges Brannvernforening, "Fyrtårnkommune". I prosjektet deltar flere av kommunens virksomheter sammen med bygningsforvalter og rådmann. Virksomhetene skal lage risikoanalyse (ROS) av sin virksomhet i bygget. Med spesiell fokus på brann, men også over risiko generelt. I Fyrtårnkommune prosjektet holdes 3 samlinger i 2010, og det skal resultere i utarbeidelse av tiltaksplaner for å redusere eksisterende risiko i de enkelte bygg og virksomheter.

I 2011 skal Fyrtårnprosjektet implementeres i kommunens øvrige virksomheter. Det betyr at kommunale virksomheter skal utarbeide ROS-analyse som avdekker risiko og danner grunnlag for tiltaksplaner. FDV-virksomheten innfører IK- bygg som gjennom befaring av byggene, gir et bilde av byggens sikkerhetsmessige og generelle tilstand. IK-bygg er et registrerings- og rapporteringsverktøy som gir et godt beslutningsgrunnlag for prioriteringer av tiltak innen bygningsforvaltningen. Rådmannen vil i løpet av 2011 fremme en sak for kommunestyret angående Fyrtårn prosjektet/kommunale bygg HMS der en vil utfordre eier til å fastsette visjon og målsetninger for de kommunale byggene.

2. KOSTRA

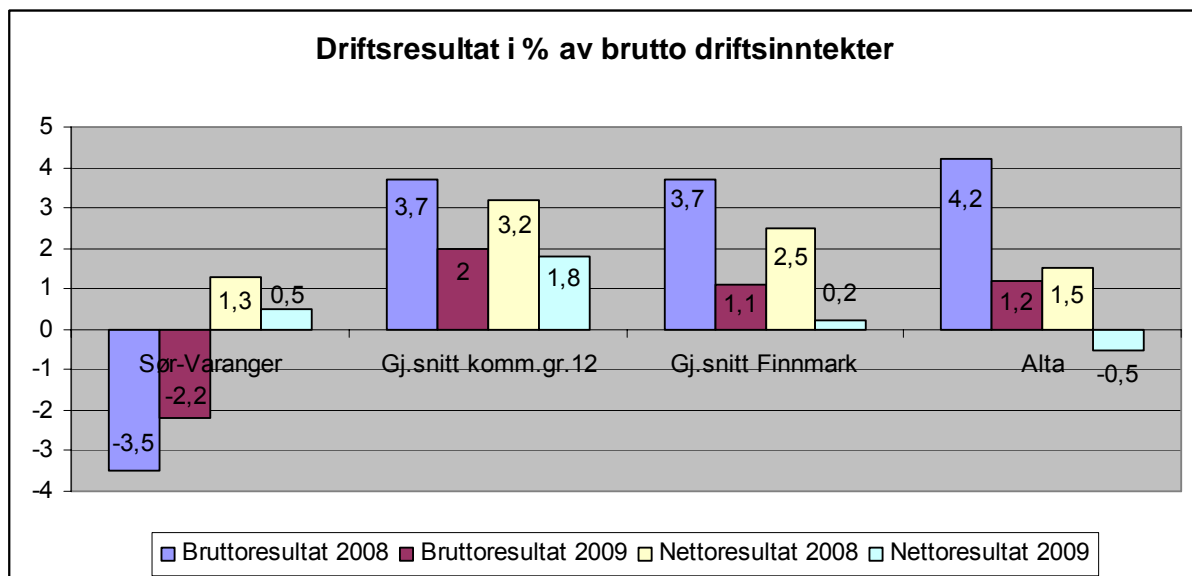
Rådmann har utarbeidet en forenklet Kostra analyse til budsjettdokumentet, med utvalgte områder. Sammenlikningstallene er hentet fra Kostra-nøkkeltall for år 2009 utarbeidet av SSB.

Kostnadsforskjeller mellom kommuner innenfor tjenesteområdene fremkommer på bakgrunn av kommunenes prioriteringer, produktivitet eller kombinasjoner av disse. Kommunens prioriteringer uttrykkes ved hjelp av netto driftsutgifter pr innbygger eller pr innbygger i målgruppen. Dette påvirkes av forhold som dekningsgrader, standard på tjenesten og omfanget av brukerbetaling. Med andre ord er det flere ulike forhold innen økonomien som gir utslag i hvordan kommunen er i stand til å prioritere sine tjenester. Produktivitet måles via *brutto* driftsutgifter pr bruker.

I tillegg til å sammenlikne vår kommune direkte med Alta, så har vi og valgt å dra sammenlikning med Finnmark generelt og kommunegruppe 12. Kommunegruppe 12 kjennetegnes ved at det er mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og relativt høye frie disponible inntekter. Følgende kommuner er representert i kommunegruppe 12; Tynset, Nome, Tinn, Kvinesdal, Tysvær, Odde, Årdal, Sunndal, Meløy, Målselv, Vads, Hammerfest, Alta og Sør-Varanger.

De fleste oversiktene viser også utviklingen for år 2008 og 2009.

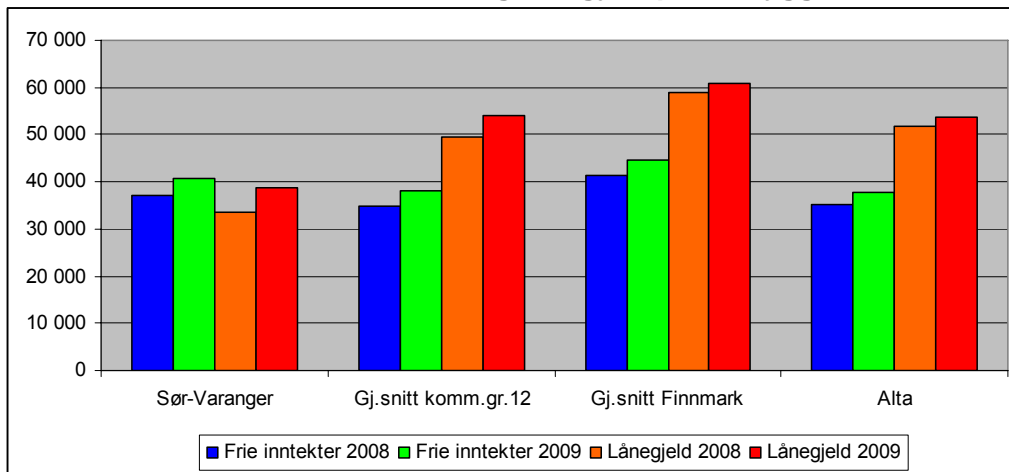
2.1 Finansiell hovedoversikt

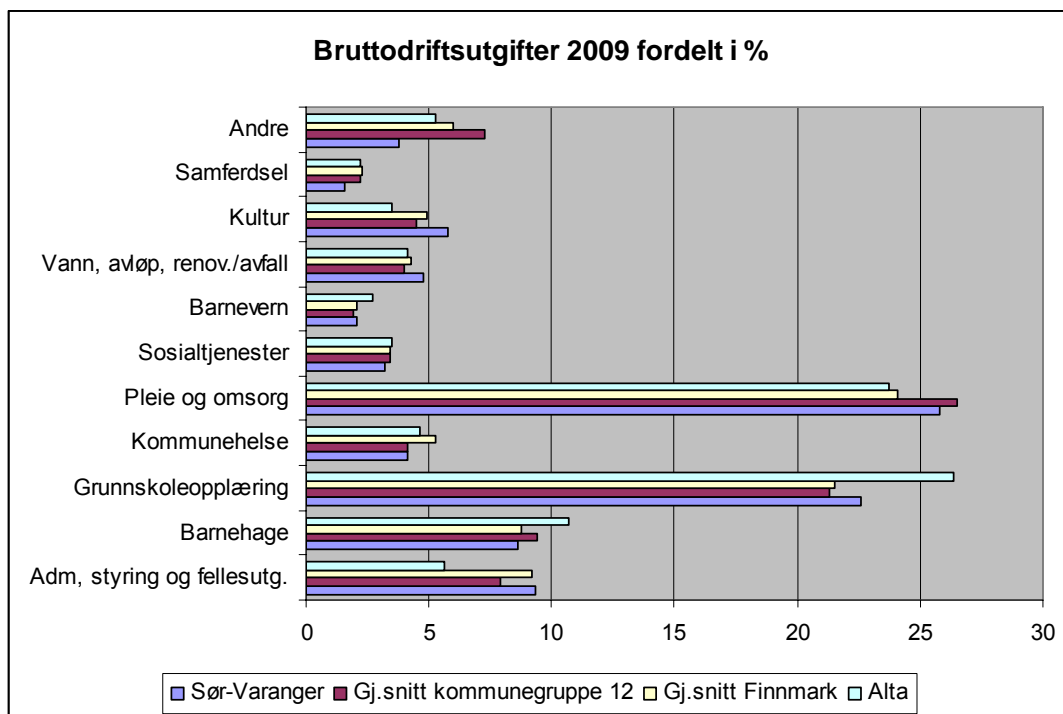
Diagrammet over viser brutto- og nettodriftsresultat i prosent av kommunens totale bruttodriftsinntekter i 2008 og 2009. Bruttoresultatet viser at kommunen bruker mer penger innen produksjon av sine tjenester enn man klarer å få inn av inntekter. Det er kommunens finansinntekter som gjør at nettoresultatet er positivt.

Frie inntekter og lånegjeld pr. innbygger

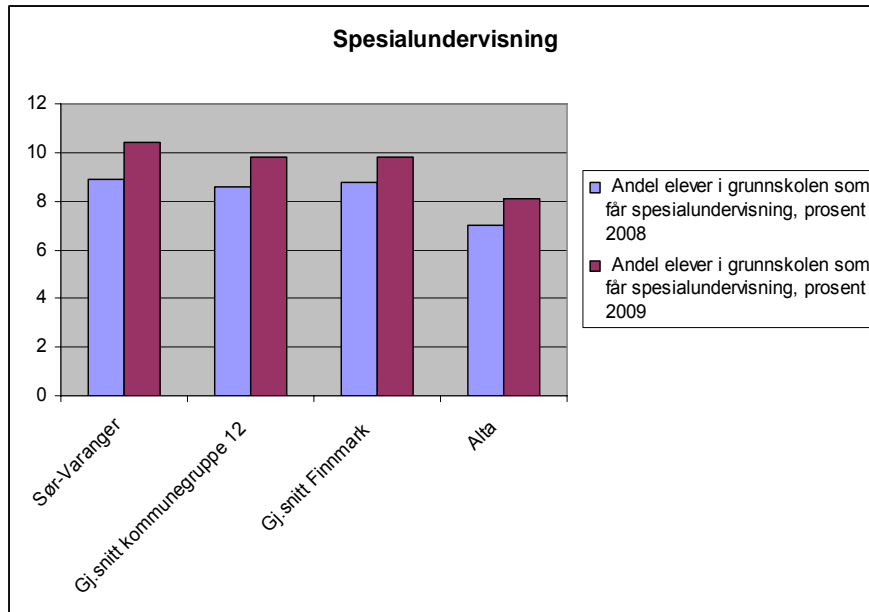
Dette diagrammet viser kommunens frie inntekter og netto lånegjeld i antall kroner, fordelt pr innbygger. Utviklingen viser at gjelden stiger mer enn inntektene fra 2008 til 2009 og som kjent vil dette bildet bli betydelig forverret etter regnskapsavleggelsen for 2010.

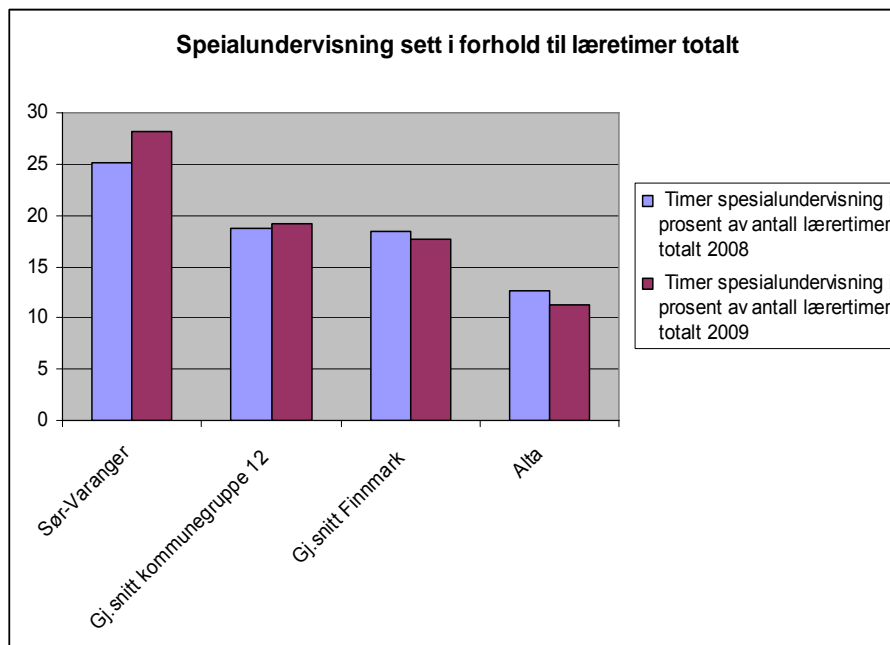
Diagrammet viser prosentvisfordeling av bruttodriftsutgifter i Sør-Varanger kommune i 2009 sammenlignet med gjennomsnittsgruppe 12, gjennomsnitt Finnmark og Alta. Betegnelsen "andre" omfatter kostra områdene fys. planl./kult.minne/natur/nærmiljø, kirke, bolig, brann og ulykkesvern, næring og tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde. Som diagrammet viser ligger vi omtrent på gjennomsnitt på fordeling av pengene mellom sektorene. SVK bruker noe mer på pleie og omsorg enn Alta og Finnmark og noe mer enn kommunegruppe 12 og Finnmark på grunnskole, men SVK skiller seg ikke drastisk ut fra gjennomsnittet. Vi ser at vi bruker en del mer av våre penger på kultur og fellesutgifter enn sammenligningskommunene.

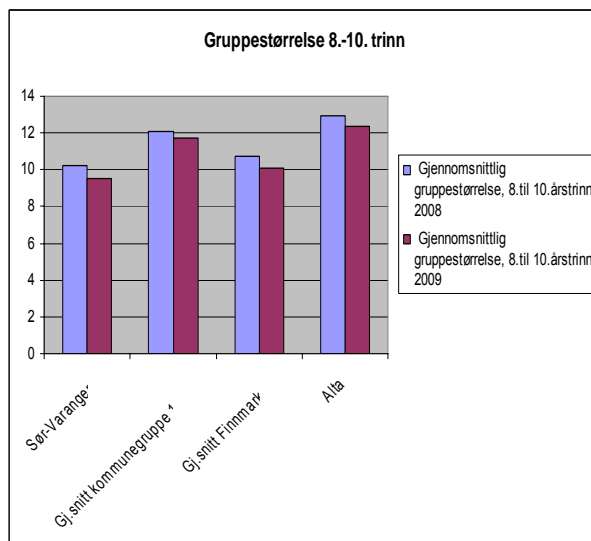
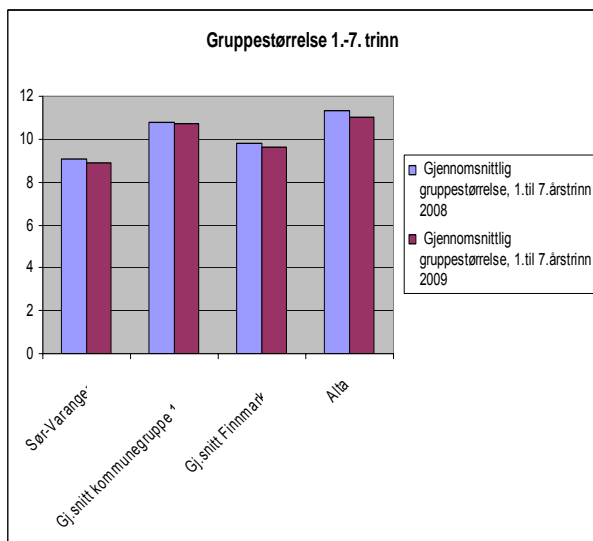
2.2 Grunnskole

Denne indikatoren fanger opp spesialundervisning som gis i vanlige grunnskole. Elever som har mangelfullt utbytte av den ordinære opplæringen har rett til spesialundervisning (§ 5-1 i opplæringsloven). Spesialundervisning krever et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. For elever som får spesialundervisning, skal det utarbeides individuell opplæringsplan. Som oversikten viser er andelen elever som får spesialundervisning høyest av alle som vi sammenligner oss med. Dette gjelder både for 2008 og 2009. Kommunestyret har vedtatt en reduksjon i spesialundervisning for budsjettåret 2010.

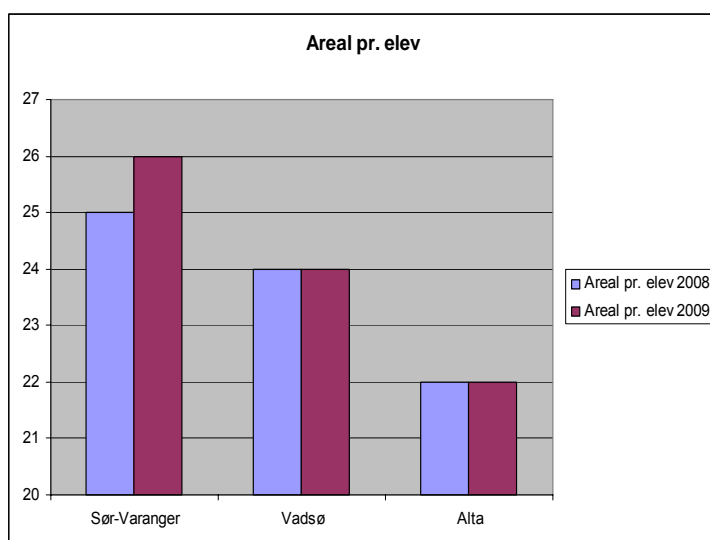
Indikatoren viser timer spesialundervisning i forhold til samlet antall læretimer i grunnskolen, og sier noe om bruken av denne type styrkingstimer utenom grunnressursen til undervisning. SVK ligger godt over gjennomsnitt i Finnmark og Alta.

Indikatoren viser beregnet gjennomsnittlig gruppestørrelse ved å se på forholdet mellom elevtimer og lærertimer.

Elevtimer er det samlede antall timer elevene har krav på etter den forskriftsfestet fag- og timefordeling, herunder eventuelle kommunale tillegg til nasjonal norm. Lærertimer er det samlede antall timer lærerne underviser. Inkluderer alle lærertimer unntatt finsk og mormålsundervisning, dvs. ordinære lærertimer, samt individuelt tildelte timer til spesialundervisning, samisk, tospråklig fagopplæring, norsk som andrespråk og tegnspråk.

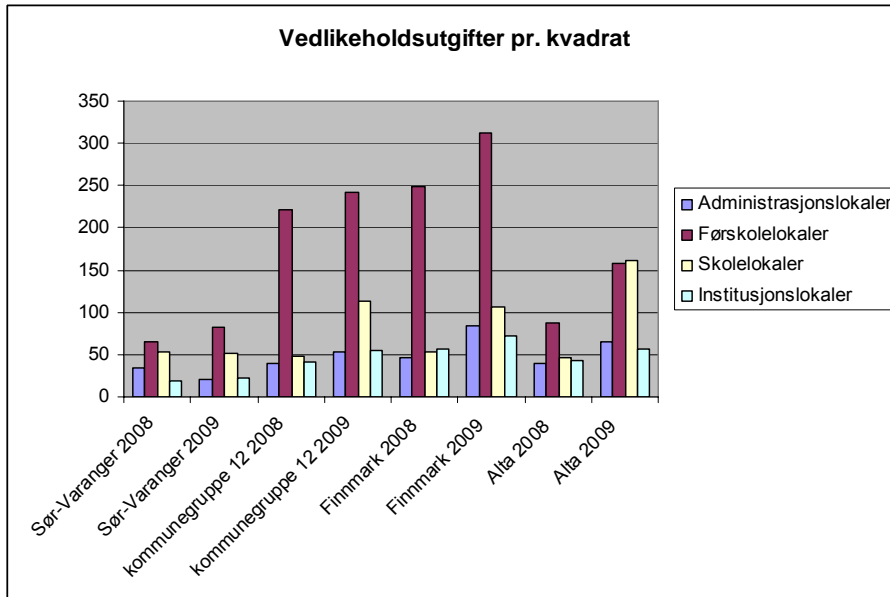
Utgangspunktet for indikatorene er at man får et inntrykk av størrelsen på undervisningsgruppene i skolen ved å se på forholdet mellom elevtimer og lærertimer. Selv om antall elever i en gitt undervisningssituasjon vil variere innen for den enkelte skole og det enkelte årstrinn, gir indikatorene et bilde av hvor mange elever som i gjennomsnitt befinner seg i undervisningssituasjonen til den enkelte lærer. Indikatorene er således mer valide som mål på lærertetthet enn den tidligere brukte indikatoren for gjennomsnittlig klassestørrelse.

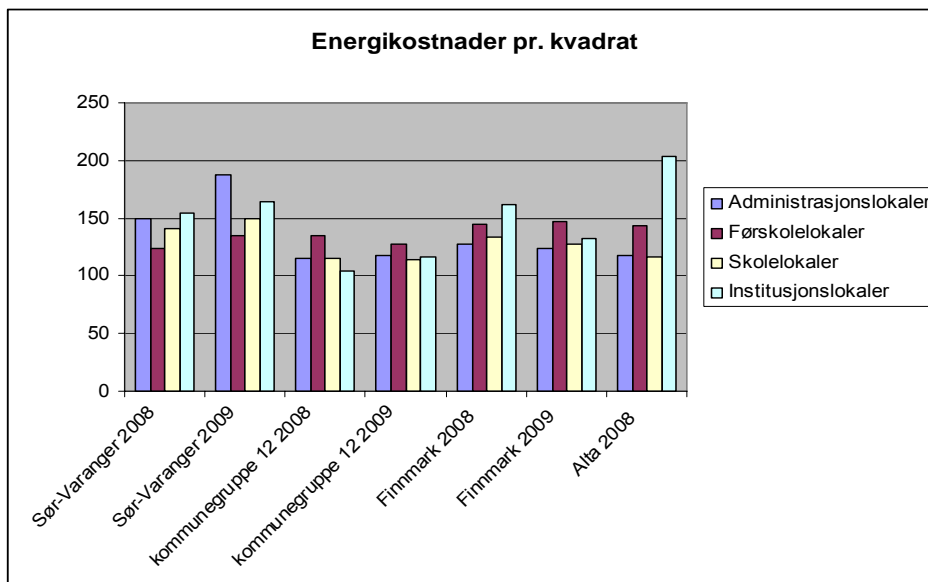
Indikatoren viser det samlede arealet (BTA) på skolelokaler per innbygger 6-15 år. Som oversikten viser ligger SVK langt over Vadsø og Alta. Sør-Varanger kommune har en svært desentralisert skolestruktur med gamle store skolebygg med få elever. Dette trekker areal pr. elev i gjennomsnitt opp.

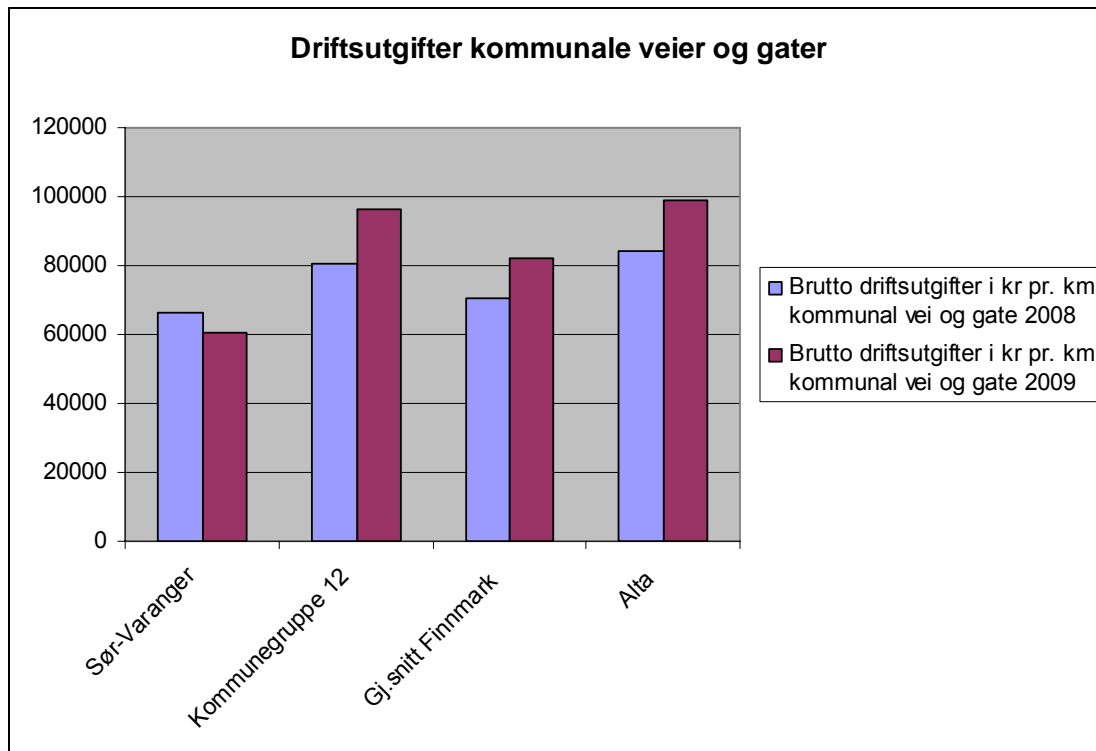
2.3 Tekniske tjenester

Indikatoren viser utgifter til vedlikeholdsaktiviteter for kommunale bygninger i kroner per kvadratmeter (BTA). Som oversikten viser bruker SVK lite penger på vedlikehold generelt pr antall kvadrat bygg vi eier.

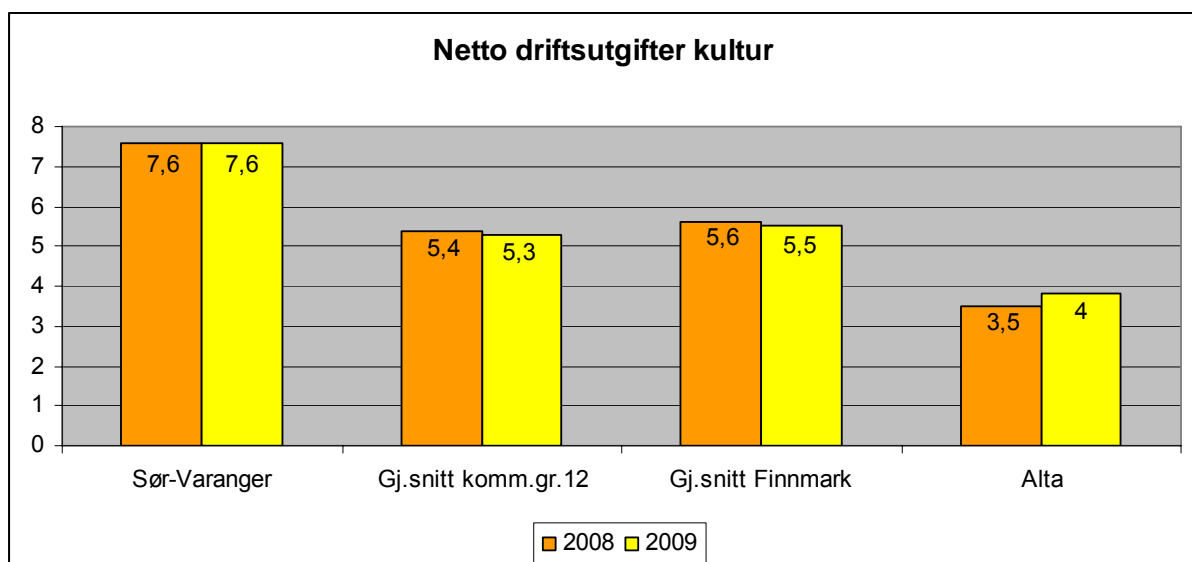

Indikatoren viser energikostnadene for lokaler som kommunen eier eller leier per kvadratmeter (BTA). Energikostnadene går opp for alle lokaler fra 2008 til 2009 og sammenlignet med de øvrige kommuner bruker vi mye oppvarming pr. kvadrat.

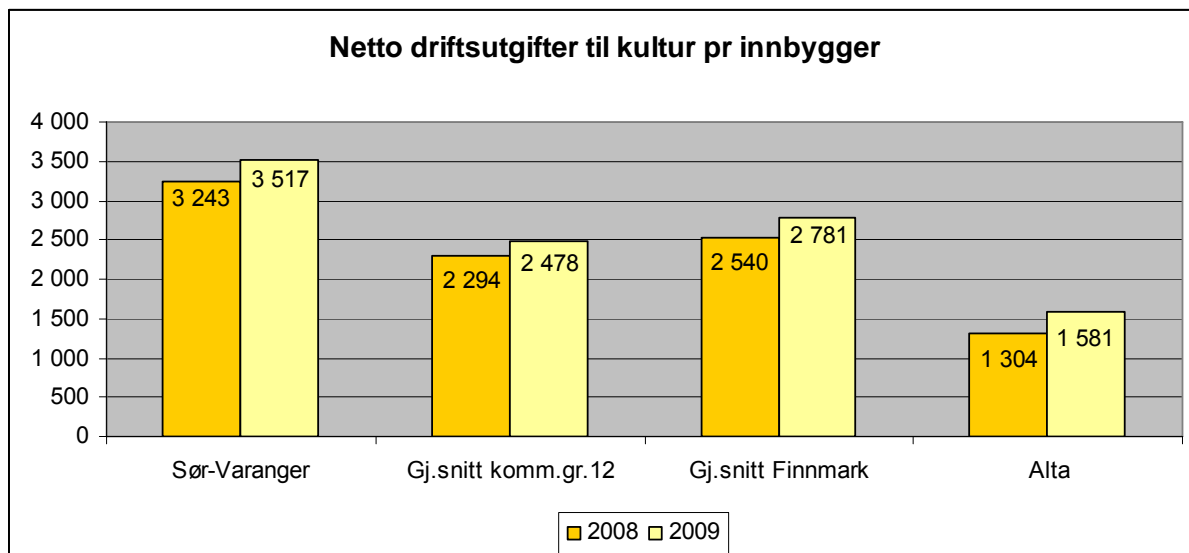

Diagrammet viser hvor stor andel av brutto utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater som føres i driftsregnskapet. Sør-Varanger kommune har de siste årene gjort utbedringer på kommunens veinett, men det er da ført som investeringer i investeringsregnskapet. Disse kostnadene er ikke tatt med i diagrammet.

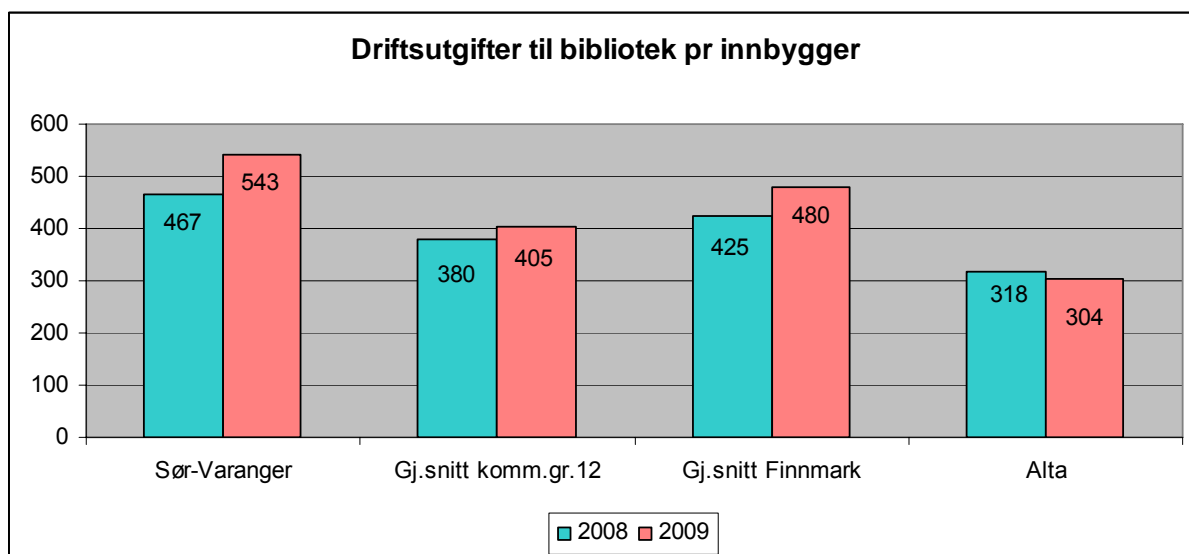
2.4 Kultur

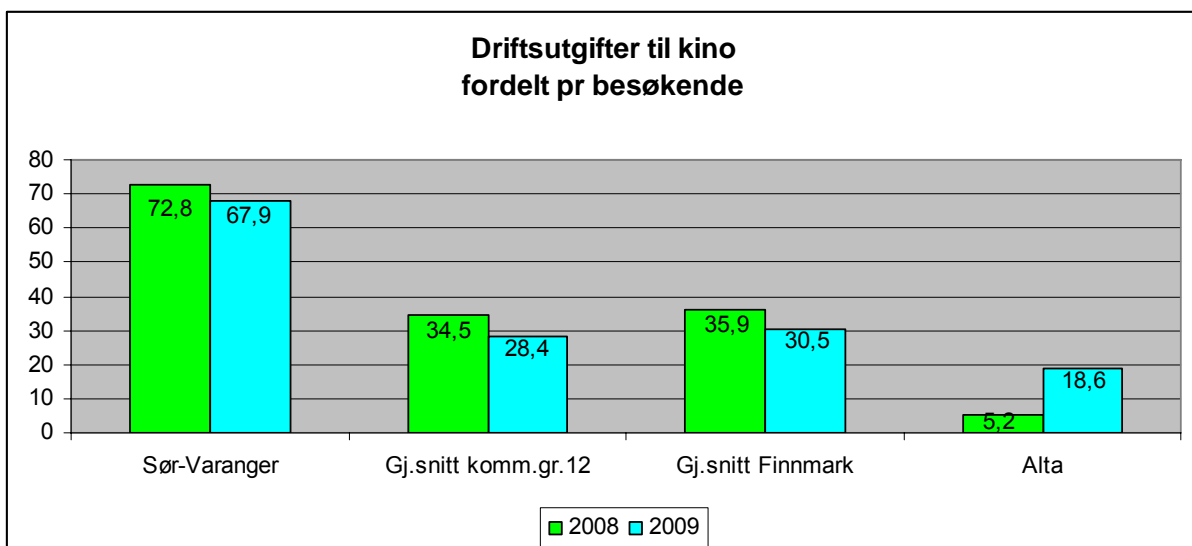
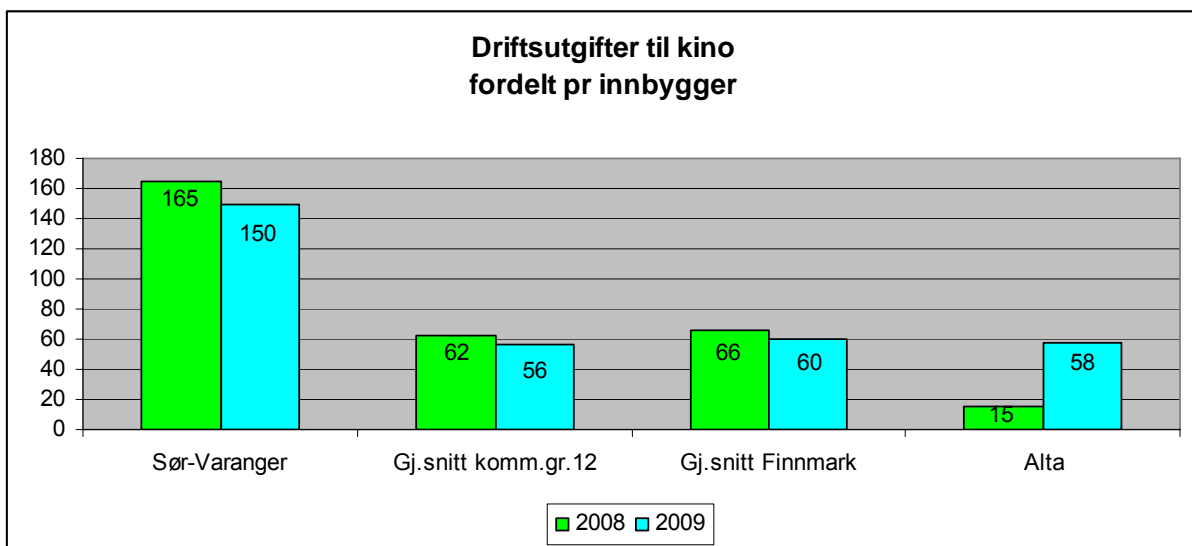
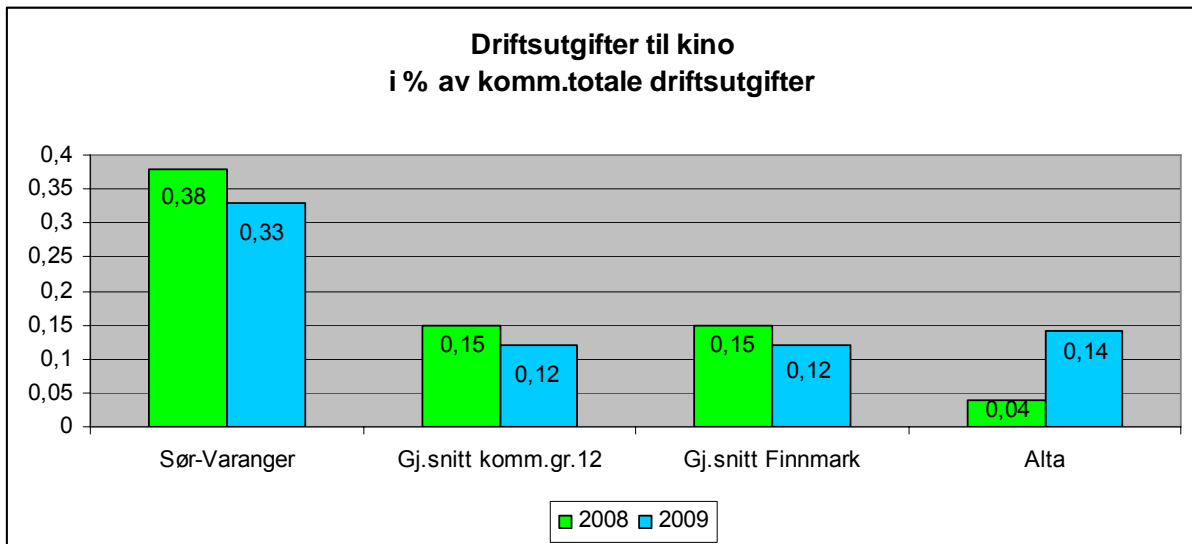
Diagrammet over viser andelen av nettodriftsutgifter som går til kultur, målt i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter. Dette viser at vi holder et stabilt, høyt nivå i forhold til de kommunene vi kan sammenlikne oss med.

Dette diagrammet viser netto driftsutgifter til kultur fordelt pr innbygger. Diagrammet viser at SVK er den som bruker mest blant de vi sammenlikner oss med, og at vi øker utgiftsnivået.

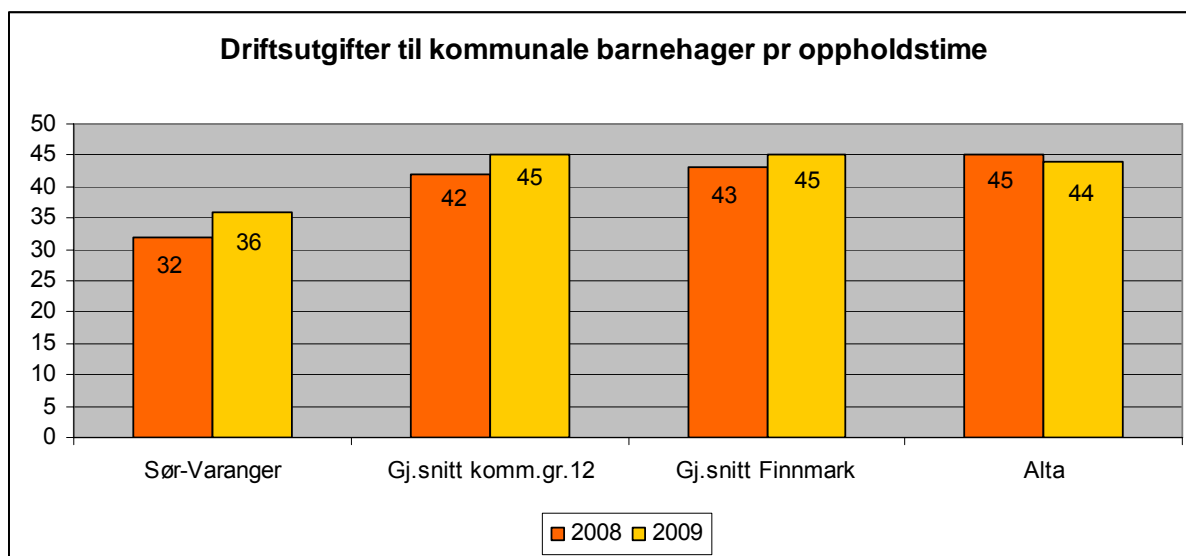
Dette diagrammet viser nettodriftsutgifter som brukes på bibliotektenester fordelt pr innbygger i kommunen. Det fremkommer at vi er blant de som bruker mest og at vi øker denne andelen fra 2008 til 2009.

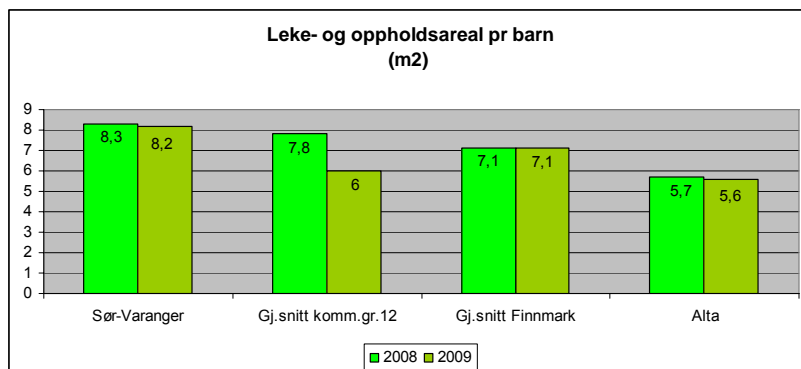
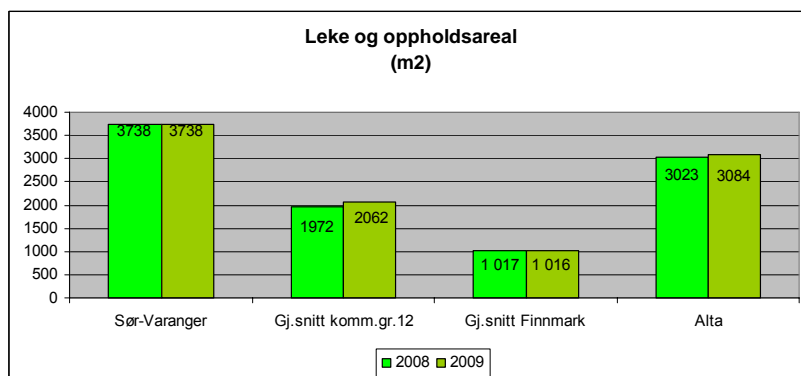
De tre diagrammene ovenfor viser utgiftsnivået som kommunen bruker på kino. Tallene er nettodriftsutgifter. Diagrammene viser dette utgiftsnivået i forhold til kommunens totale driftsutgifter, fordelt pr innbygger og i forhold til antall kinogjengere. Alle forholdene viser at Sør-Varanger kommune bruker klart mest penger på kino, uansett forhold.

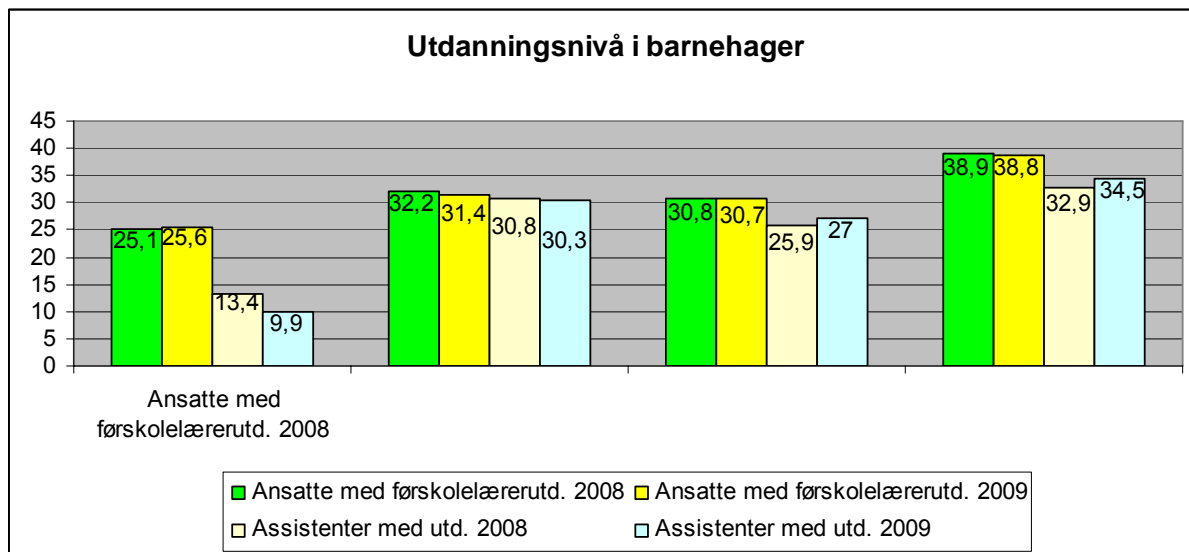
2.5 Barnehager

Et forholdstall som barnehager benytter for å måle forbruket er utgifter fordelt pr oppholdstime. Tallet som fremkommer er i antall kroner. Diagrammet ovenfor viser at Sør-Varanger kommune har et generelt lavt utgiftsnivå pr oppholdstime i barnehagene.

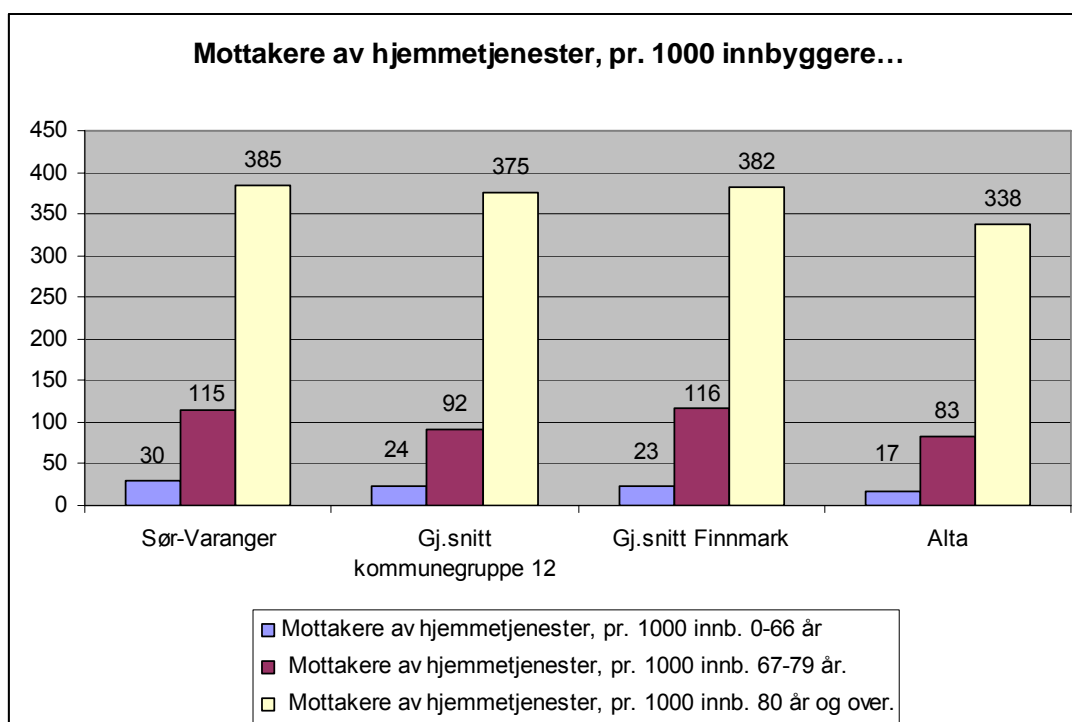

De to overstående diagrammene viser leke- og oppholdsareal for kommunale barnehager, tallene er i antall kvadratmeter. Her ser vi at Sør-Varanger kommune er den som har klart mest plass, både totalt sett og i forhold til hvert barn.

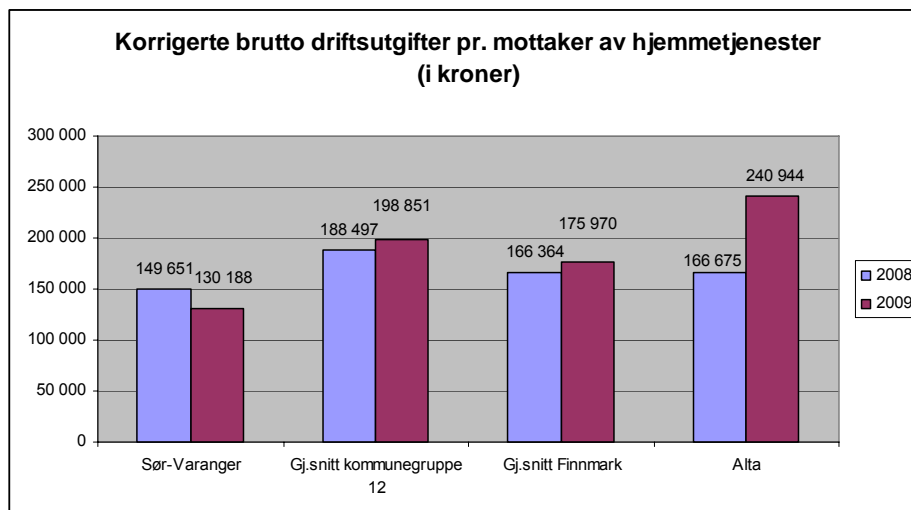

Dette diagrammet viser utdanningsnivået for ansatte i barnehagene. Tallene er i prosent av antall ansatte. Den grønne og gule grafen viser andel ansatte med førskolelærer utdanning, og de to andre viser utdanningsnivå blant assistentene. Sistnevnte inkluderer både høgskoleutdanning og fagbrev. Det fremkommer av diagrammet at Sør-Varanger kommune er den som har lavest antall utdannede barnehageansatte, og det kan forklare det lave utslaget på grafen over utgifter pr oppholdstimer.

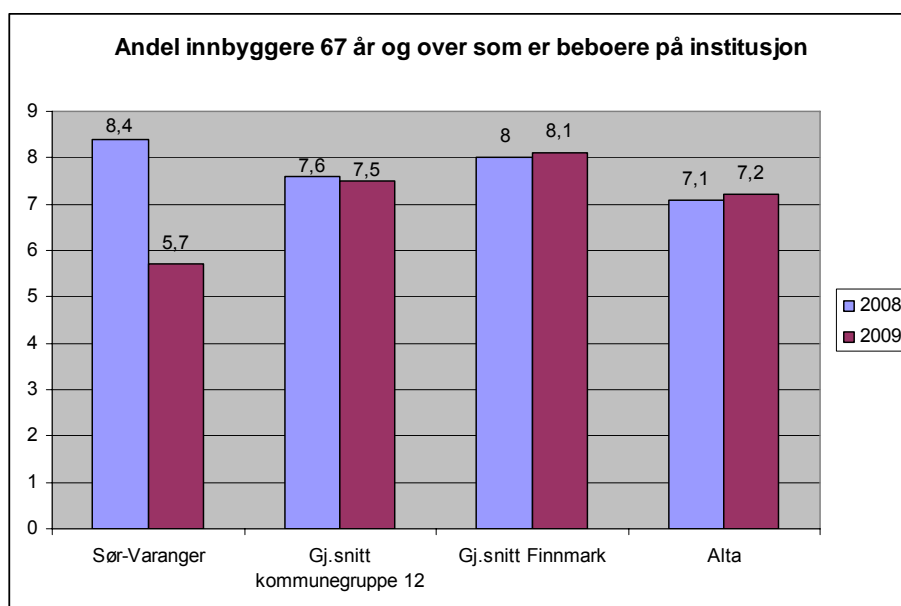
2.6 Pleie og omsorgstjenestene

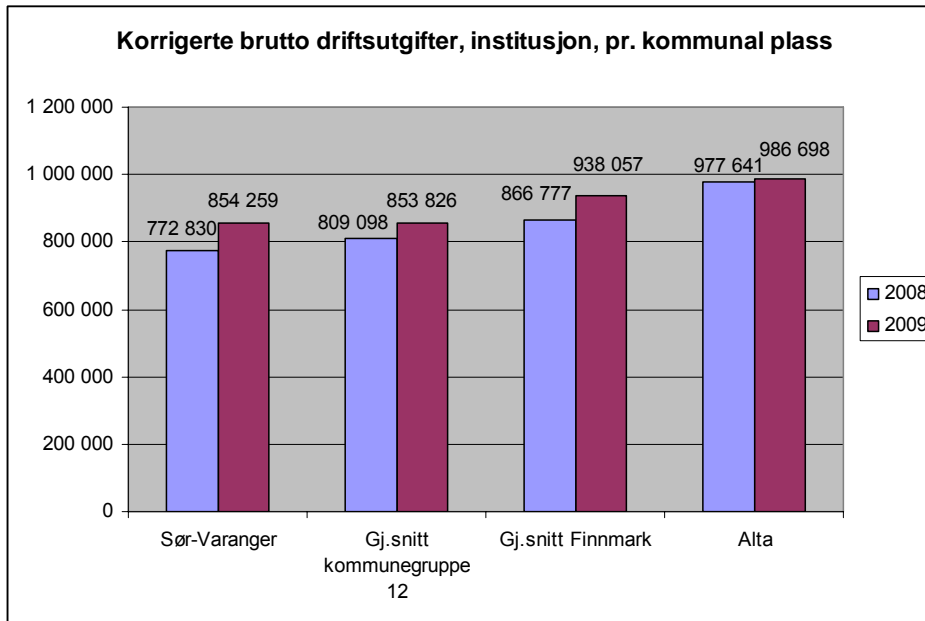
Diagrammet viser at Sør-Varanger kommune har flest mottakere av hjemmetjenester, i alle aldersgruppene, av de vi sammenligner oss med. Kun med ett unntak; mottak av hjemmetjenester pr 1000 innbyggere i aldersgruppen 67-79 år der Sør-Varanger kommune har 115 mottakere mens gjennomsnitt i Finnmark har 116 mottakere, altså en mer.

Samtidig som Sør-Varanger kommune er med på å dra opp gjennomsnitt av antall mottakere av hjemmetjenester, ser vi i diagrammet over at vi har lavest driftsutgifter pr mottaker av tjenesten. Det tyder på at Sør-Varanger kommune har mange mottakere av hjemmetjenester, men at hver mottaker koster lite. Diagrammet viser også at Sør-Varanger kommune, som den eneste av de vi sammenligner oss med her, reduserer bruttoutgiftene pr mottaker av hjemmetjenester fra 2008 til 2009.

Diagrammet viser at Sør-Varanger kommune pr 31.12.2009 har færrest prosentandel av sine innbyggere over 67 år beboende på institusjon av samtlige vi sammenligner oss med. Nedgangen i Sør-Varanger kommune fra 2008 til 2009 har en sammenheng med nedleggelse av 9 langtidsplasser på Wesselborgen sykehjem som ble vedtatt i budsjett 2010. Institusjonsplasser som ble ledige ved naturlig frafall på slutten av 2009 ble ikke videretildelt for å kunne i møte komme vedtaket om færre institusjonsplasser i løpet av 2010.

I følge diagrammet over har Sør-Varanger kommune en økning i bruttodriftsutgifter pr kommunal institusjonsplass. Diagrammet er ikke helt reelt i forhold til at Sør-Varanger kommune reduserte antall institusjonsplasser på slutten av 2009. Driftsutgiftene som har vært knyttet mot flere plasser gjennom hele året deles på antall plasser pr 31.12.2009, og det kan derfor synes som vi bruker mer penger pr institusjonsplass enn hva som er realiteten. Allikevel viser diagrammet at Sør-Varanger kommune har mindre brutto driftsutgifter pr institusjonsplass enn både gjennomsnitt i Finnmark og Alta.

3. Årsbudsjett og økonomiplan 2011-2014

3.1. Budsjetteringsprinsipper

I forskrift om Årsbudsjett for kommuner står følgende

§ 6. Årsbudsjettets innhold og inndeling

I tilknytning til årsbudsjettet skal det gjøres rede for de grunnleggende prinsipper kommunen eller fylkeskommunen har nyttet ved framstilling av årsbudsjettet. En beskrivelse av organiseringen av arbeidet med årsbudsjettet skal inngå i redegjørelsen.

Den enkelte bevilgning skal føres opp med beløp og en tekst som angir hva bevilgningen gjelder. I tilknytning til bevilgningen skal kommunestyret eller fylkestinget angi mål og premisser knyttet til bruken av bevilgningen. Slik angivelse kan likevel utelates dersom anvendelsen åpenbart følger av bevilgningens tekst og beløp.

De anslag over inntekter og innbetalinger som er ført opp i årsbudsjettet skal angis med beløp og en tekst som angir hva inntekten eller innbetalingen gjelder. Når dette må anses nødvendig av hensyn til at årsbudsjettet skal være fullstendig og oversiktlig, skal anslaget ledsages av en nærmere redegjørelse.

Årsbudsjettet skal stilles opp slik at alle forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger samt utgifter, utbetalinger og avsetninger i året skal tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang.

I årsbudsjettet kan føres opp midler til avsetning for bruk i senere budsjettperioder. Midler som i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål skal avsettes til fond reservert for nevnte formål. Øvrige avsetninger, herunder pliktig inndekking av tidligere års regnskapsmessig merforbruk, føres opp til styrking av kommunens eller fylkeskommunens frie fondsbeholdning.

3.1.1 Organisering av budsjettarbeidet

Rådmann legger frem sitt forslag til kommunens budsjett for 2011 samt kommende økonomiplanperiode i begynnelsen av november. Budsjettet fremkommer som et resultat av en budsjettprosess som involverer alle virksomheter i kommunen, kommunens administrative og politisk ledelse.

Det har vært avholdt fem arbeidsmøter mellom politisk ledelse og den administrative ledelsen i forkant av rådmannens budsjettfremleggelse. Flere virksomheter samt særbedrifter har fått redegjøre for sine budsjettbehov og økonomiske utfordringer. Dette er nytt av året og rådmannen mener dette er positivt og bidrar til felles forståelse for de økonomiske og faglige utfordringene virksomhetene står ovenfor.

Kommunestyret vedtar budsjett og økonomiplan i kommunestyret 7 desember etter innstilling fra formannskapet 17 november. Budsjett og økonomiplan er da behandlet i utvalg for levekår, utvalg for miljø og tekniske tjenester, administrasjonsutvalg, amu samt øvrige utvalgte utvalg/nemnder.

3.2 Statsbudsjettet 2011

Kommuneøkonomi, det kommunale velferdstilbudet og distriktspolitikk

Kommunesektoren har et bredt ansvar for sentrale velferdstjenester bl.a. innen oppvekst, utdanning, pleie og omsorg, og kommunesektoren forvalter en betydelig del av samfunnets

ressurser. De samlede inntektene utgjør knapt 18 pst. av BNP for Fastlands-Norge. Om lag hver femte sysselsatt er ansatt i kommunal sektor.

Regjeringen legger opp til fortsatt vekst i kommunesektorens inntekter i 2011, som vil legge til rette for videreføring av det høye aktivitetsnivået i sektoren. Regjeringens forslag innebærer en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2011 på 5,7 mrd. kroner, tilsvarende 1,7 pst. Av veksten er 2,75 mrd. kroner frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst på 1,0 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå for kommunesektoren i 2010 i Revidert nasjonalbudsjett 2010. Samlet foreslås det å overføre vel 29 mrd. kroner fra øremerkede ordninger til kommunenes rammetilskudd, i hovedsak knyttet til innlemming av tilskuddene til barnehager. Dette er den mest omfattende omleggingen fra øremerking til rammetilskudd siden innføringen av inntektssystemet til kommunesektoren i 1986, og vil bidra til å styrke det kommunale selvstyret og til mer effektiv bruk av ressursene.

Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til kommunene for å dekke kommunenes merutgifter knyttet til nominell videreføring av foreldrebetalingen i barnehager, og til en videre opptrapping av driftsstøtten til ikke-kommunale barnehager. I tillegg kommer en betydelig bevilgningsøkning for å dekke helårsvirkningen knyttet til økningen av undervisningstimetallet i grunnopplæringen med 1 uketime og innføringen av 8 timer gratis leksehjelp fordelt på 1.-4. trinn i 2010.

Investeringsrammene i rentekompensasjonsordningene både for skole- og svømmeanlegg, kirkebygg og fylkesveier foreslås utvidet, slik at det i 2011 kan gis tilskudd om rentekompensasjon tilsvarende investeringsrammer på henholdsvis 2 mrd. kroner for skole- og svømmeanlegg, 2 mrd. kroner for fylkesveier og 400 mill. kroner for kirkebygg. Innenfor ordningen med statlig investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser foreslår Regjeringen at det kan gis tilsagn om tilskudd til ytterligere 2 000 enheter i 2011. Det kommunale barnevernet foreslås styrket med en ny øremerket bevilgning på 240 mill. kroner, og det øremerkede investeringstilskuddet for barnehager foreslås videreført.

Regjeringen mener det er nødvendig å oppdaterer inntektssystemet og at en endring av kostnadsnøkklene vil bety et mer rettferdig system for fordeling av inntektene mellom kommunene. De nye kostnadsnøkklene skal fange opp endringer i befolkningen, levekår og ufrivillige kostnadsforskjeller. Som en konsekvens av dette er det foreslått å redusere småkommunetilskuddet, Nord-Norges tilskuddet og Namdalstilskuddet. Det er foreslått å innføre et storbytillegg som vil omfatte de store byene Bergen, Trondheim, Stavanger og Oslo. I 2010 var Nord-Norges tilskuddet for Finnmark 7356 kr pr innbygger, mens det for 2011 er redusert med 550,- pr innbygger, til 6806 kr pr innbygger.

Regjeringen fortsetter også å styrke distrikts- og regionalpolitikken. Det foreslås en bevilgning på 2,8 mrd. kroner til distrikts- og regionalpolitiske tiltak på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. I 2011 vil blant annet kommunale næringsfond, et nytt næringshageprogram og Ungt Entreprenørskap prioriteres. I tillegg foreslås det økte bevilgninger på en rekke områder som betyr mye for realiseringen av Regjeringens distriktpolitiske mål, herunder styrking av kommuneøkonomien, samferdselssektoren og landbruket.

Det er store variasjoner i skattegrunnlagene mellom kommunene, noe som skaper forskjeller i inntektsnivå, som igjen skaper forskjeller i tjenestenivået. Regjeringen har derfor foreslått å reduseres skatteandelen av kommunenes samlede inntekter fra om lag 45 til 40 prosent. Dette gjøres ved å redusere det kommunale skatteøret.

KS pressemeldinger

Statsbudsjettet: Bremsene på i kommunene

05.10.2010

Forslaget til statsbudsjett vil føre til at mange kommuner må foreta tøffe prioriteringer neste år.

Et stramt budsjett

- Dette er et stramt budsjett for kommunene. Det blir noe mer penger, men også flere som trenger tjenester. Konsekvensen er at kommunene nå etter mange år med høy aktivitet og store investeringer må sette på bremsene og prioritere hardt neste år, sier nestleder i KS, Bjørg Tysdal Moe.
- En økning av de frie inntektene med 2,75 milliarder kroner gir fortsatt rom for gode tjenester i kommunene, men ikke nye satsninger. Det blir nødvendig å snu på hver krone og fortsette arbeidet med effektivisering. Noen må også kutte i tjenestene, sier Moe.

3.3 Økonomiske rammebetingelser 2011-2014

3.3.1 Frie inntekter

Ved beregning av frie inntekter, skatt på inntekt og formue samt rammetilskudd benytter rådmann prognosen som utarbeides av Kommunenes sentralforbund etter fremleggelse av statsbudsjett.

Rammetilskuddet for kommunene er økt, fra 194,1 mill.kr til 271,8 mill.kr. Men som nevnt ovenfor kan det meste av økningen tilskrives innlemming av tidligere øremerket tilskudd til barnehagene, hele 42,5 mill.kr. I økningen ligger også innlemming av øremerkede tilskudd til fysioterapi, frukt og grønt i skolene, kvalifiseringsprogrammet og individstønad samt tilskudd til krisesenteret.

Det er også verdt å merke seg at økningen i rammetilskuddet skal dekke økningen av undervisningstimetallet og leksehjelp.

Kommunens skatteandel har gått ned fra 2010 til 2011. Dette som følge av skatteinntektenes andel av kommunenes samlede inntekter skal reduseres. Det kommunale skattøret for personlige skattytere settes til 11,3 pst, som er en reduksjon på 1,5 prosentpoeng fra 2010. Ved beregning av Sør-Varanger kommunes skatteandel er det tatt utgangspunkt i prognostisert skatteinngang for 2010, utarbeidet av KS i oktober 2010. Skatteinngangen til kommunen med ses i sammenheng med inntektsutjevningen som også er beregnet ut fra samme prognose.

For Sør-Varanger kommune gjelder følgende prognose for 2011 og planperioden;

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
(år 2011-prisnivå i perioden 2011-20114)			PROGNOSE			
1000 kr	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	90 821	98 594	185 769	185 769	185 769	185 769
Utgiftsutjevning	18 323	18 477	16 798	16 798	16 798	16 798
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	-579	-239	-1 435			
Saker med særskilt fordeling	3 696	4 067	2 953	2 953	2 953	2 953
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	67 911	70 787	66 277	66 277	66 277	66 277
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	2 524	2 400	1 500	-	-	-
Feil inntektsutj 2007	128					
Tiltakspakken - økte frie inntekter	4 168					
RNB2009 / RNB2010	1 912	15				
Sum rammetilsk uten selskappskatt	188 904	194 100	271 863	271 798	271 798	271 798
"Byklotrekket" (anslag etter 2010)	-12	-6	-6			
Netto inntektsutjevning	7 686	8 803	8 340	8 340	8 340	8 340
Sum rammetilskudd	196 578	202 898	280 197	280 138	280 138	280 138
Rammetilskudd - endring i %		3,2	38,1	-0,0	-	-
Skatt på formue og inntekt	199 460	212 981	199 185	199 185	199 185	199 185
Skatteinntekter - endring i %		6,78	-6,48	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	396 038	415 900	479 400	479 300	479 300	479 300

3.3.2 Eiendomsskatt

Det er budsjettet med en inntekt fra eiendomsskatten på 24,6 mill.kr som tilsvarer inntekten for 2010. Rådmannen forslår ingen endringer i eiendomsskatten for kommende budsjettår, altså en videreføring av promillen på maks sats, 7 ‰ og et bunnfradrag på kr. 100 000,- og samme utskrivningsområde som i dag.

Eiendomsskatten er et av de få inntektsområdet hvor kommunen selv kan regulere inntekspotensialet og til dels fastsette skattetrykket. For Sør-Varanger kommune er eiendomsskatten et betydelig bidrag til driftsbudsjettet.

Flere valgmuligheter ved utskrivning av eiendomsskatt

I forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet har regjeringen foreslått en endring som gir kommunene mer fleksibilitet hva gjelder å velge utskrivningsalternativer for eiendomsskatt.

I dag kan kommunen velge å skrive ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen, bare i områder som er utbygget på bymessig vis og/eller bare på "verk og bruk", jf. eiedomsskattelova § 3. Altså kan kommunene med dagens regler skrive ut eiendomsskatt på all næringseiendom kun dersom de iligger eiendomsskatt i hele kommunen.

Ulike typer næringseiendom blir dermed forskjellsbehandlet i kommuner som skriver ut eiendomsskatt bare på "verk og bruk" eller på "verk og bruk og bymessig strøk". I praksis går skillet mellom tradisjonell industrivirksomhet (for eksempel fabrikker, skipsverft og kraftverk) og tjenesteytende virksomhet (for eksempel forretninger, kontorbygg, hoteller og serveringssteder). Av de 299 kommunene som skrev ut eiendomsskatt i 2009, skrev 133 ut eiendomsskatt kun på "verk og bruk", og 53 skrev ut eiendomsskatt på "verk og bruk og i

bymessig strøk”. Mer enn 60 pst. av kommunene som skriver ut eiendomsskatt, forskjellsbehandler med andre ord næringseiendom brukt i tradisjonell industrivirksomhet og næringseiendom brukt i tjenesteytende virksomhet. Dette gjelder også for Sør-Varanger kommune som i dag skriver ut eiendomsskatt på verk og bruk for hele kommunen, men for næringseiendommer kun skriver ut eiendomsskatt i bymessige strøk.

For å gi kommunene mulighet til å likebehandle ulike typer næringseiendom i eiendomsskatten, samt å tilpasse eiendomsskatten til lokale forhold, foreslår Regjeringen å innføre to nye utskrivingsalternativer knyttet til ”næringseiendom”.

1. Det foreslås en adgang til å skrive ut eiendomsskatt på “verk og bruk og annen næringseiendom i heile kommunen”.
2. I tillegg foreslås det at kommunene kan skrive ut eiendomsskatt på “all eignedom i bymessige strøk samt på verk og bruk og annen næringseigedom i heile kommunen”. Det er fortsatt ikke anledning til å skrive ut eiendomsskatt på næringseiendom som er spesielt fritatt i eiendomsskattelova (for eksempel landbrukseiendom utenom våningshus).

Det vil fortsatt være anledning til å skrive ut eiendomsskatt etter gjeldende definisjon av ”verk og bruk”, slik Sør-Varanger kommune har det i dag.

De kommunene som i dag skriver ut eiendomsskatt på ”verk og bruk”, men ønsker å skrive ut eiendomsskatt etter de nye utskrivingsalternativene, må først taksere annen næringseiendom. For at kommunene skal rekke å taksere annen næringseiendom før skatteutskrivningen våren 2011, legges det opp til særlige frister for utskrivning av eiendomsskatt etter de nye utskrivingsalternativene i innføringsåret.

Rådmann har igangsatt arbeidet med utredning vedrørende utvidelse av eiendomsskatteområdet til å gjelde hele kommunen. Det er under utarbeidelse et forprosjekt som skal belyse inntekspotensialet ved en utvidelse samt tilhørende kostnader ved taksering. Rådmannen ser det som hensiktsmessig at kommunestyret i første omgang tar stilling til hvorvidt eiendomsskatteområdet skal utvides til hele kommunen, da dette er nært forestående. Dersom kommunestyret eventuelt velger og ikke gå for full utvidelse av området kan en vurdere å utvide til alternativ 1 med utskrivning av eiendomsskatt på ”verk og bruk” og annen næringseiendom i hele kommunen.

3.3.3 Renteinntekter

Kommunen opparbeider renteinntekter på konsernkonto samt kortsiktige plassering av ledig likviditet på likviditetsfond. Ifølge bankavtalen har kommunen en innskuddsrente på 1 mnd. Nibor + 0,36 på konsernkontoen. Renteinntektene er beregnet til vel 3,5 mill.kr for 2011. Dette ut fra erfaringstall og beregnet ledig likviditet.

I tillegg har kommunen ledig likviditet som følge av låneopptak Kirkenes skole og forsinket igangsetting av øvrige investeringsprosjekter. Det er plasser 130 mill.kr tilhørende lån Kirkenes skole på bundet konto til 3,5 % rente (noe som er litt over innlånsrenten). Dette vil gi en renteinntekt alene for 2011 på vel 4,0 mill.kr. I utgangspunktet ser rådmannen at dette bør tilbakeføres til investeringsprosjektet, da alle renteutgiftene føres på byggeprosjektet (renteutgifter i byggeperioden). Saken har vært lagt frem for revisjonen som er enig rådmannens vurdering vedrørende renteinntekter i byggeperioden. Det er derfor budsjettert med tilbakeføring til byggeprosjektet.

3.3.4 Utbytte fra selskaper

Kommunen mottar i utbytte fra Varanger kraft. Rådmann foreslår å budsjettere med samme utbytte som i 2010, 13,750 mill.kr.

I tillegg har kommunen mottatt kr. 292 425,- i utbytte fra Sør-Varanger Invest i 2010.

Rådmann har valgt å budsjettere med tilsvarende beløp for 2011 og planperioden, samlet 14 mill.kr.

3.3.5 Øremerkede tilskudd

Regjeringen har i sitt budsjettforslag forslått å øremerke 240 mill.kr til nye stillinger i barnevernet, eventuelt til nye tiltak innefor barnevernet. Midlene skal styrke kapasiteten, kompetansen og bedre samarbeidet mellom kommunene og statlig barnvern. Midlene fordeles av fylkesmennene etter søknad fra kommunene. I rådmannens budsjettforslag er det ikke tatt høyde for øremerket tilskudd innenfor barnevern da det ikke er budsjettert med tilsvarende styrkning. Dette vil rådmannen komme tilbake til i 2011.

3.3.6 Momskompensasjon fra investeringsprosjekter

Momskompensasjon fra investeringsprosjekter er en del av kommunens frie inntekter, hvorav 60 % inntektsføres driftsregnskapet og 40 % av momskompensasjon skal tilbakeføres investeringsregnskapet. For 2011 er det budsjettert med kr. 26 mill.kr i momskompensasjon som en driftsinntekt fra investeringsprosjekter. Av dette utgjør momskompensasjon for Kikenes skole alene 24 mill.kr. Resterende 2 mill.kr kommer fra øvrige investeringsprosjekter.

For at kommunene skal kunne omstille driften i henhold til nytt regelverk er det lagt opp til en overgangsperiode vedrørende tilbakeføring av momskompensasjon med 20 % i 2010, 40 % i 2011, 60 % i 2012, 80 % i 2013 og 100 % tilbakeføring 2014. Endringen i regelverket vil ikke påvirke kommunesektorens samlede inntekter, men vil sette sterkere føringer på bruken av inntektene.

Endringene i momskompensasjon er innarbeidet i kommunens økonomiplan.

Beskrivelse	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Momskompensasjon til inntekt i driftsbudsjettet	12 331	1 616	2 055	615	257	
Momskompensasjon til inntekt i investeringsbudsj.		390	1 370	922	1 030	1 287
Kirkenes skole:						
Momskompensasjon til inntekt i driftsbudsjettet		19 060	24 000	4 500		
Momskompensasjon til inntekt i investeringsbudsj.		4 779	15 848	6 750		

3.3.7 Rentekompensasjon

Når det gjelder kompensasjon til renter og avdrag på sykehjemsplasser og omsorgsboliger gjelder dette kun der det er gitt oppstartstilskudd etter for investeringer gjort i perioden 1997 tom 2004. Sør-Varanger kommune mottar slik kompensasjon og dette er innarbeidet i økonomiplan.

Rentekompensasjonen for skolebygg ble innført for å stimulere kommunene og fylkeskommunene til å rehabilitere og investere i skole- og svømmeanlegg. Sør-Varanger kommune har innarbeidet rentekompensasjon etter føringer fra Husbanken.

I 2009 vedtok Stortinget å innføre rentekompensasjon til rehabilitering av kirkebygg. Midlene skal gå til sikring og bevaring av kirkene, kirkenes utsmykking og inventar. Sør-Varanger kommune har søkt om, og fått innvilget rentekompensasjon for rehabilitering av kommunens kirkebygg. Det er innvilget kompensasjon for prosjekter med en investeringsramme på 8 mill.kr. Rådmannen har i sitt forslag til budsjett lagt til grunn at rentekompensasjon for kirkebygg skal tilfalle Sør-Varanger kommune.

Til tross for at det er lagt til en kompensasjonsordning er inntektene redusert fra 2010 til 2011 som følge av det lave rentenivået. Det er lagt til grunn 2,8 % renter i planperioden.

Beskrivelse	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Rentekompensasjon skole	2 296	1 732	912	894	858	805
Rentekompensasjon omsorgsboliger og sykehjem	1 229	1 462	1 546	1 519	1 493	1 466
Rentekompensasjon kirkebygg		67	140	200	218	213

3.3.8 Konesjonskraftinntekter

Sør-Varanger kommune selger konesjonskraft. Konesjonskraft er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. I 2009 solgte kommunen kraften på et gunstig tidspunkt noe som ga en nettoinntekt på hele 13,8 mill.kr. For 2010 ga salg av konesjonskraft ikke tilsvarende nettoinntekt, kun 6,5 mill.kr regner en med å få fra salget i år.

Konesjonskraften for 2011 er nå solgt for om lag 11,7 mill.kr noe som gir en nettoinntekt 8,6 mill.kr. Dette er videreført for hele planperioden.

3.3.9 Rente og avdragsbelastning i planperioden

Pr i dag har Sør-Varanger kommune en lånegjeld på 941 mill.kr. Dette inkluderer byggelånet til Kirkenes barne- og ungdomskole. Vedtatt låneopptak for 2010 er ikke inkludert da dette ikke er tatt opp pr. budsjetteringstidspunkt. Dette utgjør 63 mill.kr.

Renter tilhørende byggelån for Kirkenes barne- og ungdomskole belastes byggeprosjektet, altså i investeringsregnskapet under byggeperioden, dvs tom utgangen av 2012. Disse utgiftene er derfor ikke med i tabellen nedfor, da den gir en oversikt over rente og avdragsvirkningene i driftsbudsjettet. Det påløper ikke avdrag i byggeperioden.

Fra og med år 2013 skal lånet skal konverteres til ordinært lån. Det er lagt til grunn dagens rente, 3,22 % samt 40 års avdragstid ved beregning av lånet for årene 2013 og 2014.

Som tabellen viser vil rente- og avdragsutgiftene stige betraktelig fra og med år 2013 når virkningen av lånet tilhørende Kirkenes barne- og ungdomskole kommer inn. For øvrige låneopptak, viser til investeringsplan i kapittel 4.

Ved beregning av renter i planperioden er det lagt til grunn dagens rentenivå, altså er det ikke tatt høyde for renteøkning. I all hovedsak har kommunen flytende rente som i dag

varierer mellom 2,66 % til 2,85 %. Kommunen har to fastrentelån, et på 4,32 % samt byggelånet til 3,22 %.

Det er budsjettet med følgende rente og avdragsbelastning i planperioden;

	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Renter løpende lån	15 118 000	16 648 000	17 078 000	29 071 000	27 241 000
Renter nye låneopptak	1 800 402	317 000	358 000	211 000	211 000
Ordinære avdrag	19 717 072	21 646 000	21 404 000	31 492 000	31 985 000
Avdrag nye låneopptak	1 079 628	370 500	741 000	247 000	247 000
Sum renter og avdrag	37 715 102	38 981 500	39 581 000	61 021 000	59 684 000

3.3.10 Pensjon

Sør-Varanger kommune er tilknyttet kollektive pensjonsordninger fra KLP og SPK. Pensjonsordningene skal sikre de ansatte tariffestet tjenestepensjon i tillegg til at ordningene omfatter alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon samt AFP/tidligpensjon. I beregningen av pensjonskostnader legger rådmannen til grunn aktuarberegninger fra pensjonsleverandørene.

Det er i budsjett 2011 beregnet pensjonskostnader med 54,6 mill.kr, eksklusiv arbeidstakers andel 2 %. Dette er en økning fra 2010 med 4,8 mill.kr.

3.4 Overføringer til særbedrifter og øvrige tilskudd

3.4.1 Sør-Varanger menighet

Rådmann foreslår å bevilge kr. 4 200 000,- til Sør-Varanger menighet for 2011 og planperioden. Rådmannen foreslår samtidig at Sør-Varanger menighet får beholde momskompensasjon fra investering som en driftsinntekt for 2011. Rådmannen viser til egen kommunestyre sak.

3.4.2 Andre trossamfunn

Rådmann foreslår å videreføre bevilgningen til andre trossamfunn med kr.220 000,-.

3.4.3 Nora krise og incestsenter IKS

I følge selskapsreglene for Nora senteret IKS pkt 18 skal representantskapet vedta budsjett for kommende år. Den enkelte deltakerkommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del av det tilskuddet representantskapet har vedtatt.

Representantskapet i Norasenteret IKS har i september 2010 vedtatt at Sør-Varanger kommune skal yte kr. 2 275 000,- til Norasenteret IKS for 2011. Rådmannen har lagt inn dette i budsjettforslaget.

Økningen av tilskuddet kommer som et resultat av regjeringens forslåtte omlegging av finansieringsordningen av krisesentertilbudet. Rådmannen viser til egen kommunestyresak. Det er ikke lagt opp til aktivitetsendring i Norasenteret IKS.

3.4.4 Tilskudd til private barnehager

Statstilskuddet til private barnehager, er på lik linje med kommunens øremerkede statstilskudd til barnehagene, innlemmet i kommunens rammetilskudd. Dette medfører at kommunen nå skal yte tilskudd til de private barnehagene, der vi tidligere kun har videreformidlet tilskuddet.

Inntil likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager er fullt innfaset i statsbudsjettet er det foreslått en forskrift som inneholder overgangsregler som rådmannen har lagt til grunn ved beregning av tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene. Overgangsreglene bygger på en videreføring av tidligere års tildeling. For Sør-Varanger kommune utgjør dette til sammen kr. 5 250 000,- for 2011 og videreført for hvert år i planperioden.

3.4.5 Barentshallene KF

Rådmann foreslår en overføring på kr. 4 350 000,- i budsjett 2011 og videreført for hvert år i planperioden.

I Barentshallene KF sitt vedtatte budsjett for 2011 ber de om kr. 4 532 000,- for 2011 og en økning utover i planperioden. I tillegg ber de om kr. 500 000,- hvert år i planperioden i ekstrabevilgning dersom det skal være gratis trening for barn og unge. Rådmannen foreslår en total årlig bevilgning til Barentshallene KF på 4,3 mill.kr og tar ikke stilling til hvordan Barentshallene KF vil disponere midlene og hvorvidt det er rom for gratis trening til barn- og unge.

3.4.6 Brendselsutsalget og Grenselandprodukter

Rådmannen foreslår en overføring til Brendselsutsalget på kr. 640.000,- samt kr. 170.000,- i lønnskostnader som tilsvarer 50 % stilling for en ansatt. Dette er tilsvarende bevilgning som ble vedtatt i kommunestyret våren 2010. I tillegg ytes det tilskudd til grenseprodukter med kr. 390.000,-. Til sammen kr. 1 200 000,- hvert år i planperioden.

3.4.7 Varanger museum IKS

Rådmann foreslår å opprettholde dagens nivå for bevilgning til Varanger museum IKS for 2011 og planperioden, kr. 1 680 000,- pr år.

I tillegg betaler Sør-Varanger kommune utgiftene forbundet til Grenselandmuseet kr. 632 000,- pr år. Bevilgningen er videreført i hele planperioden.

3.4.8 Stiftelsen Tana og Varanger museumssiida

Rådmannen foreslår en overføring til Stiftelsen Tana og Varanger museumssiida med kr. 540 000,- årlig som gjelder Saviomuseet. I tillegg er det budsjettert med kr. 150 000,- årlig overføring til Østsamisk museum. Samlet årlig tilskudd utgjør kr. 690 000,-.

3.4.9 Interkommunalt arkiv IKS

Rådmann foreslår at Sør-Varanger kommune fortsatt skal benytte IKAF IKS og kommunens andel er kr. 320 000,- pr år.

3.4.10 Avsetning til turistinformasjon

Det er budsjettert med kr.650 000,- til drift av turistinformasjon, fortrinnsvis i kommunalregi.

3.4.11 Pikene på broen, Barents Spektakel og Kirkenesdagene

Rådmann foreslår å holde tilskuddet til Piken på broen uendret, og foreslår et tilskudd på kr. 250 000,- for 2011 og planperioden. Pikene på broen har søkt om kr. 300 000,- i tilskudd.

Samtidig forslår rådmann et årlig tilskudd til Barents Spektakel og Kirkenesdagene med kr.100 000,- hver. Barents Spektakel har søkt om kr. 300 000,- i tilskudd.

3.4.12 Aurora kino IKS

I henhold til avtalen er det budsjettert med et kommunalt årlig tilskudd kr. 675 000,-. I tillegg yter Sør-Varanger kommune tilskudd ved å dekke husleien til kinoen med vel kr.700 000,- pr år.

3.4.13 Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalget

Utgiftene til revisjonen er budsjettert med kr. 1 132 000,- for 2011 og hvert år i planperioden. Det er budsjettet med en overføring til kontrollutvalget med kr. 125 000,- pr år. I tillegg kommer møteutgifter og godtgjøringer som er beregnet til kr. 60 000,- årlig. Alle utgiftene til dette er budsjettert under økonomiavdelingen.

3.4.14 MOT

Rådmannen foreslår å videreføre bevilgningen til MOT-arbeidet i kommunen med kr. 70 000,- årlig.

3.4.15 Sør-Varanger bedriftshelsetjeneste

Ved inngangen til 2011 er kommunen medlem i Sør-Varanger bedriftshelsetjeneste. Kommunens andel, som beregnes ut fra antall ansatte, budsjetteres til kr. 910 000,-. I henhold til innkjøpslovgivningen er også bedriftshelsetjenester en tjeneste der det kreves åpne anbud, rådmannen tar sikte på å utlyse anbud på tjenesten i løpet av 2011.

3.4.16 Kommunenes sentralforbund

Det er budsjettert med medlemskontingent til KS med kr. 380 000,-. Dette inkluderer Fou-fond. I tillegg er det budsjettert med arbeidsgivers andel for KS OU-midler med kr. 380 000,-.

3.4.17 Finnut – innkjøpssirkel

Rådmann forslår at kommunen opprettholder sitt medlemskap i Finnut - innkjøpssirkel der vår andel er kr. 154 500,- pr år.

3.4.18 Samovarteateret

Rådmann forslår en overføring til Samovarteateret på samme nivå som for 2010 med kr. 150 000,- for 2011 og planperioden. I tillegg er det budsjettert med kjøp av tjenester fra Samovarteateret via kulturskolen med kr. 432.000,- per år.

3.4.19 Partnerskap for folkehelse

Rådmannen foreslår at prosjektet videreføres med kr. 150 000,- hvert år i planperioden.

3.4.20 Tilskudd til lag og foreninger – arrangementer

Rådmannen foreslår å videreføre "arrangementskontoen" med kr. 100 000,- til støtte til diverse arrangementer for 2011 og videre hvert år i planperioden.

3.4.21 Partistøtte

Det er avsatt kr. 135 000,- til partistøtte hvert år i planperioden.

3.4.22 Støtte til 17. mai feiring og Samefolketsdag

Rådmannen foreslår å videreføre støtten til feiring av 17. mai og Samefolketsdag med kr. 105 000,- for hvert år i planperioden.

3.4.23 Kultur- og idrettsmidler

Rådmannen foreslår å videreføre kultur- og idrettsmidler med kr. 350 000,- pr år. I tillegg er det budsjettert med kr. 200 000,- til lagseide kultur- og idrettsbygg samt kr. 50 000,- til turstier og løypekjøring. Til sammen kr. 600 000,- pr år i planperioden.

3.5 Omstillingsbehov i planperioden 2011-2014

Som rådmannen har redegjort for ved tidligere anledninger var omstillingsbehovet for 2011 om lag 26 mill.kr. Rådmannen foreslår flere tiltak for å bringe neste års budsjett i balanse. Noen tiltak er generelle kutt på den enkeltes virksomhets nettoramme, opp mot 6 %. Dette er gjennomført ved de fleste virksomheter, unntatt fra generelt kutt er barnehagene og omsorgsvirksomhetene. I tillegg har rådmannen utredet og forslår flere omstillings- og salderingstiltak. Rådmannen har også oppjustert nettoinntekten fra konsesjonskraftinntekten og utbytte Varanger kraft. I tillegg er renteinntektene justert noe.

Det er allikevel omstillingsbehovet for resterende år i planperioden, altså fra og med 2012, særlig 2013 som bekymrer rådmannen. For år 2012 er omstillingsbehovet 19 mill.kr og for 2013 er det i underkant av 50 mill.kr. Endringen av reglene for momskompensasjon fra investering utgjør den største andelen av omstillingsbehovet for 2012. I tillegg kommer helårsvirkning av nyopprettede stillinger, salderingstiltak som ikke videreføres samt økte rente og avdragsutgifter.

Når det gjelder omstillingsbehovet for 2013 genereres dette av bortfall av momskompensasjon samt rente- og avdragsbelastning for Kirkenes skole. Ved utgangen av 2012 vil kommunen ha en lånegjeld i overkant av 1 mrd kr med tilhørende rente- og avdragsbelastning. For å bringe kommunens økonomi i balanse og dekke løpende forpliktelser vil det bli noen tøffe omstillinger i årene som kommer. Rådmannen kan ikke se at kommunens tjenestetilbud vil kunne opprettholdes på dagens nivå, og varsler allerede nå endringer i tjenestenivå og omfang. Det vil bli tøffere prioriteringer i forhold til hva kommunen skal tilby. Nivået på lovpålagte oppgaver må vurderes, mens overføringer til lag og foreninger samt ikke-lovpålagte oppgaver skal vurderes. Tilskudd til særbedrifter skal også gjennomgås.

Det er etter rådmannens vurderinger uunngåelig å ikke se på strukturelle endringer. Både skole- og barnehagestrukturen må vurderes for å se om kommunen kan opprettholde det desentraliserte tjenestetilbudet vi har i dag. Allerede for 2011 forslår rådmannen en strukturendring ved at ungdomskolen ved Neiden oppvekstsenter foreslås nedlagt fra og med neste skoleår.

Rådmannen vil se på struktur og utbygging til større enheter innenfor barnhageområdet slik det allerede er varslet i kommunestyresaken angående strukturelle endringer i barnehagene.

Også innenfor helse og omsorgssektoren mener rådmannen en må se på struktur og tjenestetilbud. Rådmannen har allerede nå signalisert en nedbygging av antall sykehjemsplasser, som må ses i sammenheng med oppbygging av hjemmetjenestene og omsorgsboligene.

Deler av kommunens bygningsmasse må vurderes for salg. Dette må ses i sammenheng med de strukturelle endringene og oppbygging av større enheter som kan gi ledige bygg for salg. Rådmannen mener dette er fornuftig og at inntektene fra salgene igjen bør benyttes til oppgradering av eksisterende bygningsmasse eventuelle nybygg/utvidelser.

3.6 Innarbeidede omstillings- og salderingstiltak

Tiltak	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Generell reduksjon ved IT-avdelingen	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Generell reduksjon ved Bjørnevatn skole	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000
Nedleggelse 0,5 årsverk saksbehandler	0	-204 000	-204 000	-204 000
Generell reduksjon ved Flykningtjenesten	- 356 000	0	0	0
Generell reduksjon ved Sosialtjenesten	- 230 000	- 230 000	- 230 000	-230 000
Reduksjon ved virksomheten NAV økonomisk sosialhjelp	- 340 000	-340 000	-340 000	-340 000
Generell reduksjon psykisk helsetjeneste	- 421 650	0	0	0
Nedleggelse av 1 årsverk – Hjemmebasert omsorg	-414 000	-414 000	-414 000	-414 000
Fellesferie Kilden dagsenter	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Nedleggelse av langtidsplasser Wesselborgen	0	-307 000	-1 160 000	-1 160 000
Reduksjon ved Teknisk administrasjon	-49 500	-49 500	-49 500	-49 500
Reduksjon ved renholdstjenesten	- 345 000	-345 000	-345 000	-345 000
Økte inntekter ved brann og feievesen	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Reduksjon ved Administrasjonsavdelingen	-105 300	-105 300	-105 300	-105 300
Inntektsøkning ved Kulturskolen	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
Generell reduksjon ved Kirkenes skole	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669
Generell reduksjon ved Økonomiavdelingen	-300 000	0	0	0
Generell reduksjon ved Jarvfjord oppvekstsenter	-285 452	-50 000	-50 000	-50 000
Generell reduksjon ved Pasvik skole	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Generell reduksjon ved Skogfoss oppvekstsenter	-282 000	-282 000	-282 000	-282 000
Generell reduksjon ved Pasvik barnehage	-51 600	-51 600	-51 600	-51 600
Generell reduksjon ved Sandnes skole	-480 000	-100 000	-100 000	-100 000
Reduksjon av sommerhjelp	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Reduksjon av flytteutgifter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Generell reduksjon Kirkenes kompetansesenter	-366 600	-366 600	-366 600	-366 600
Generell reduksjon Allmenn kultur	-373 400	-373 400	-373 400	-373 400
Avsetning til formannskapetets disposisjon avviklet	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Generell reduksjon ved Hesseng flerbrukssenter	-903 000	-903 000	-903 000	-903 000
Generell reduksjon ved Sør-Varanger bibliotek	-264 405	-264 405	-264 405	-264 405
Generell reduksjon ved Barnevernet	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Generell reduksjon ved Bugøynes oppvekstsenter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Generell reduksjon ved Jakobsnes oppvekstsenter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Nedleggelse av ungdomstrinnet Neiden oppvekstsenter	-284 000	-484 500	-484 500	-484 500
Reduksjon av prosjektutgifter til Olje/gass	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

Tiltak 1 Generell reduksjon ved IT-avdelingen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	- 200 000	-200 000	-200 000	-200 000

Rådmannen foreslår å redusere utgiftene til kurs og reise/opphold ved IT-avdelingen med en årlig besparelse på kr. 200 000,-.

Tiltak 2 Generell reduksjon ved Bjørnevatn skole

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000

Rådmannen foreslår å redusere driftsbudsjettet til Bjørnevatn skole. Tiltaket videreføres for hele planperioden.

Tiltaket medfører en reduksjon tilsvarende to årsverk som igjen medfører en reduksjon på spesialundervisning og særskilt norskopplæring. Dette kan gjennomføres gjennom å se flere elever i sammenheng og gi tilpasset undervisning i grupper. Reduksjonene må enten tas som to stillinger fra 01.01.11 eller ved å redusere med 4,8 stillinger fra 01.08.11.

Tiltak 3 Nedleggelse 0,5 årsverk saksbehandler

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter		-204 000	-204 000	-204 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak		-204 000	-204 000	-204 000

Rådmannen foreslår å nedlegge 0,5 årsverk ved tildelingskontoret og koordinerende enhet fra og med 2012. Tildelingskontoret saksbehandler alle søknader om tjenester i sosialtjenesteloven og kommunehelsetjenesten som praktiskbistand, bruker styrt personlig assistent, omsorgslønn, avlastning, støttekontakt, institusjon, lagtids og kortids plass i sykehjem. I tillegg til saksbehandling driver tildelingskontoret med veiledning av pårørende, brukere og ansatte og med utviklingsarbeid.

Koordinerende enhet saksbehandler og fatter vedtak om individuell plan. De har ansvar for opplæring og oppfølging av koordinatorene. Koordinerende enhet har ansvar for å utvikle gode samhandlingsmodeller. Det har vært ledig 0,5 årsverk i koordinerende enhet i hele 2010. Det foreslås å se ressursene i sammenheng og at oppgaver tiltenkt denne stillingen overføres tildelingskontoret.

Tiltak 4 Generell reduksjon ved Flykningtjenesten

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	- 356 000	0	0	0
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	- 356 000	0	0	0

Rådmannen foreslår å redusere Flyktningtjenestens driftsutgifter for 2011. Dette berører både bosetting og introprogram. Transportkostnader reduseres ved endring i antall barn som trenger transport til barnehage og transportbehov til aktiviteter for barn/voksne. Utgifter til etablering, introstønad og introopplæring reduseres med den forutsetning at det bosettes både familier og enslige. Det statlige integreringstilskuddet og utgifter ved bosetting varierer etter personer som faktisk bosettes, om det er enslige voksne, par eller familier.

Tiltak 5 Generell reduksjon ved Sosialtjenesten

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-220 000	-220 000	-220 000	-220 000
Sum inntekter	- 10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum netto tiltak	-230 000	-230 000	-230 000	-230 000

Rådmannen foreslår å redusere Sosialtjenestens nettoramme med 5 % noe som utgjør kr. 230 000,-. Tiltaket er videreført i planperioden. Innsparingen medfører reduksjoner fordelt på både lønnsutgifter og tjenestetilbud. Dette kan medføre at tjenestetilbudet reduseres ettermiddag/kveld og helger og må sees opp mot nødvendig bemanning i de nye planlagte rusboligene.

Tiltak 6 Reduksjon ved virksomheten NAV økonomisk sosialhjelp

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-290 000	-290 000	-290 000	-290 000
Sum inntekter	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Sum netto tiltak	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000

Rådmannen forslår å redusere utgifter knyttet til Nav økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.

Reduksjon foreslås ved reduserte utgifter til økonomisk sosialhjelp med kr 100 000,-. Samtidig oppjusteres mottatte avdrag sosiallån med kr. 50 000,-. Reduksjon sosiale utlån kr 70 000. Gjennomgang av regnskap tom sept. 2010 viser at omfanget av sosiale utlån er redusert sammenlignet med tidligere år. Dette betyr at vi vurderer å kunne ta utgiften til sosiale utlån ned slik som beskrevet i tiltaket.

Videre forslås å redusere utgifter til midlertidige botiltak med kr 120 000,-. Dette anses som forsvarlig da det forventes en forbedret boligsituasjon for vanskeligstilte i 2011. Det legges til grunn at det blir byggestart på 6 rusboliger før årsskifte 2010/11 og at stiftelsen boligbygg får ferdigstilt sitt nybygg på Prestøya.

Rådmannen forslår å redusere utgiften til kvalifiseringsprogrammet. Dette gjøres ved å redusere kvalifiseringsstønaden med kr. 491 000,- fra 2010, til kr. 1 640 000,-. Dette tilsvarer tilskuddet som kommunen mottar over rammetilskuddet for kvalifiseringsprogrammet. Rådmannen kutter ikke på bemanning og øvrige driftsutgifter til programmet.

Tiltak 7 Generell reduksjon ved Psykisk helsetjeneste

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-352 250	0	0	0
Sum inntekter	-69 400	0	0	0
Sum netto tiltak	-421 650	0	0	0

Rådmannen foreslår å redusere Psykiatritjenestens utgifter med om lag 5 % for 2011. Dette utgjør kr. 421 650,-.

Virksomheten har hatt en 50 % fagarbeiderstilling vakant i 2010. Samtidig har en miljøarbeider permisjon tilsvarende 40 % stilling. Ved å holde disse to stillingene vakant i 2011 vil det utgjøre en besparelse på kr 352 250. Konsekvensene medfører reduksjon av tjenestetilbudet i form av miljøarbeidertjenester. Vi kan gi hjelp til færre brukere og noen brukere vil få et redusert tilbud.

Bruk av bundne fond kr 69 400 avsatt til oppfølging av brukere, brukervedvirkning/styring og kompetanseheving, i henhold til formannskapsvedtak 166/09. Konsekvenser ved å bruke av de avsatte fondsmidlene innebærer mindre kompetanseheving innen psykisk helsearbeid.

Tiltak 8 Nedleggelse av 1 årsverk – Hjemmebasert omsorg

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	- 414 000	- 414 000	- 414 000	- 414 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	- 414 000	- 414 000	- 414 000	- 414 000

Rådmannen foreslår å nedlegge 1 årsverk ved hjemmebasert omsorg som gir tjenesten praktisk bistand (hjemmehjelp) jf sosialtjenestelovens § 4-2 a Praktisk bistand og opplæring, her under brukerstyrt personlig assistent, til dem som har et særlig hjelpebehov på grunn av sykdom, funksjonshemming, alder eller andre årsaker. De som har rett til denne tjenesten må også falle inn under lovens kriterier i sosialtjenestelovens § 4-3. Hjelp til de som ikke kan dra omsorgen for seg selv.

Sør-Varanger kommune har tildelt tjenester også til de som ikke faller inn under lovens § 4-3 og gitt tjenesten som et forebyggende tiltak. Hjemmehjelp er ofte den første hjelpen som tilbys og kan være en innfallsvinkel for å komme inn med hjelp og tilsyn, særlig til eldre. Ved innsparing av en stilling som hjemmehjelp skjerpes tildelingen av denne tjenesten og en legger ikke like mye vekt på forebygging som tidligere.

Tiltak 9 Fellesferie ved Kilden dagsenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000

Kilden dagsenter har 12 dagsenter plasser og gir tilbud til 33 brukere. Målgruppen er hjemmeboende eldre som har behov for sosial stimulering og aktivitet. Dagsenteret er en god støttespiller for de hjemmebaserte tjenestene og er med på å forsinke sykehjems innleggelse. Kilden dagsenter har åpent mandag til fredag hele året foruten jul og påske. Det foreslås at Kilden dagsenter stenger dagsenteret 4 uker på sommeren og at de ansatte avvikler fellesferie i disse ukene. Innsparingen vil være innleie av ferievikar i disse ukene.

Tiltak 10 Nedleggelse av langtidsplasser ved Wesselborgen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	0	-477 000	-1 908 000	-1 908 000
Sum inntekter	0	170 000	748 000	748 000
Sum netto tiltak	0	-307 000	-1 160 000	-1 160 000

Rådmannen foreslår å nedlegge langtidsplasser ved Wesselborgen fra og med juli 2012. Avdeling D er den største avdelingen på Wesselborgen med 20 beboere. 8 av disse deler ett bad og toalett, disse rommene ligger i den delen av avdelingen som kalles mellombygget. Forholdene på mellombygget er svært uhensiktsmessige for både beboerne og personalet, og kan ikke sies å oppfylle kravene i Forskrift for sykehjem og boform for heldøgnsomsorg og pleie. Viser spesielt til kapittel 4 om beboernes rettigheter hvor det står at det skal være et WC-rom i tilknytning til hvert sengerom, og at boformen skal ha nødvendige rom tilrettelagt for å ivareta beboernes hygiene.

I sammenheng med at det bygges 17 nye omsorgsleiligheter på Hesseng og at kommunen derigjennom får økt kapasitet på heldøgnsomsorg, foreslås en gradvis nedleggelse av plassene på mellombygget. Kommunen vil fortsatt ligge innenfor den anbefalte dekningsgraden for antall heldøgns plasser på 25 %, ihht stortingsmelding 50 Handlingsplan for eldreomsorgen. Med forbehold om at leilighetene på Hesseng står ferdige foreslås det at 4 plasser legges ned med virkning fra 1/7-2012, og at ytterligere 4 plasser legges ned i 2013. Som følge av dette vil avdeling D få en mer hensiktsmessig størrelse som vil gi bedre oversikt og tryggere rammer for beboerne, samt bedre arbeidsforhold for personalet.

Nedleggelse av disse langtids plassene innebærer en reduksjon på 2,5 årsverk fra 1/7-2012, og ytterligere 2,5 årsverk fra 1/1-2013. Dette vil gi en netto besparelse på kr 307 000 i 2012, og kr 1 160 000 fra 2013.

Tiltak 11 Reduksjon ved Teknisk administrasjon

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-49 500	-49 500	-49 500	-49 500
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-49 500	-49 500	-49 500	-49 500

Rådmannen foreslår å kutte i utgifter til bilhold ved teknisk administrasjon.

Tiltak 12 Reduksjon ved renholdstjenesten

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	- 345 000	-345 000	-345 000	-345 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	- 345 000	-345 000	-345 000	-345 000

Rådmannen foreslår å redusere innenfor renholdstjenesten. Ved renholdstjenesten er det vakante deltidsstillinger med samlet stillingsstørrelse på 105 %. Det ansettes ikke personell i stillingene. Reduksjon ses opp mot nye renholdsplaner.

Tiltak 13 Økte inntekter ved brann- og feievesen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter				
Sum inntekter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sum netto tiltak	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000

Brann- og feievesen har økt sine inntekter fra salg av feietjeneste for 2011. Dette innebærer en økning av kommunalt feiegebyr på kr. 13,50.

I tillegg er det lagt til grunn økte inntekter for salg av tjenester til Sør-Varanger Havnevesen og til andre bedrifter. Til sammen utgjør dette en inntektsøkning for kommunen med kr. 400 000,-.

Tiltak 14 Reduksjon ved Administrasjonsavdelingen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-105 300	-105 300	-105 300	-105 300
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-105 300	-105 300	-105 300	-105 300

Telefontjenester reduseres med kr. 100 000,- og kursavgifter/veiledning/opplæring med kr. 5300,-. Samla reduksjon utgjør med dette kr. 105 300,-.

Tiltak 15 Inntektsøkning ved Kulturskolen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter				
Sum inntekter	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000
Sum netto tiltak	-210 000	-210 000	-210 000	-210 000

Rådmannen foreslår å oppjustere inntektsanslagene for Kulturskolen. Skolen vil intensivere undervisningstimer som medfører økte elevinntekter. Her av danseundervisning tilsvarende 60 000,- kr, billedkunst 20 000,- kr, skrivekurs 24 000,- kr samt søker refusjoner med muligheter for 98 000,- kr og prosjektmidler fra private 8 000,- kr. Sum forslag kr. 210 000,-.

Tiltak 16 Generell reduksjon ved Kirkenes skole

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669	-1 275 669

Rådmannen foreslår å redusere Kirkenes skoles utgifter med generell reduksjon fra og med 2011. Dette medfører 1 stilling pr. 01.01.11 og 4 stillinger pr. 01.08.11 som berører særnorsk og spesialundervisning.

Tiltak 17 Generell reduksjon ved Økonomiavdelingen

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-115 000			
Sum inntekter	-185 000			
Sum netto tiltak	-300 000			

Rådmannen foreslår å redusere økonomiavdelings driftsbudsjett ved midlertidig å ikke tilsette vikarer for ansatte i permisjon.

Tiltak 18 Generell reduksjon ved Jarfjord oppvekstsenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-285 000	-50 000	-50 000	-50 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-285 000	-50 000	-50 000	-50 000

Rådmannen foreslår en generell reduksjon av virksomhetens budsjett. Dette medfører reduksjon av enkelvedtakstimer og innkjøp av nye lærebøker.

Tiltak 19 Generell reduksjon ved Pasvik skole

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000

Pasvik skole vil kunne redusere lønnskostnadene med å redusere på enkeltvedtak om spesialundervisning. I tillegg kan skolen redusere kostnader til sykefravær.

Tiltak 20 Generell reduksjon ved Skogfoss oppvekstsenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-282 000	-252 000	-282 000	-282 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-282 000	-282 000	-282 000	-282 000

I budsjettet for Skogfoss barnehage er det lagt inn 3,3 stillinger. Med det antall plasser som er der i dag vil det være forsvarlig å drive avdelingen med 2,5 stillinger pluss 0,3 som går til administrasjon. Oppvekstsenteret tar sikte på å gjennomføre ferieavvikling uten ekstra kostnader og i tillegg reduseres kostnader til sykefravær og til ansatt med permisjon med lønn.

Tiltak 21 Generell reduksjon ved Pasvik barnehage

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-26 600	-26 600	-26 600	-26 600
Sum inntekter	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Sum netto tiltak	-51 600	-51 600	-51 600	-51 600

Ved Pasvik barnehage foreslås det å kutte i bruk av overtid, kostnader til vikar ved korte fravær samt at brukerbetalingene økes.

Tiltak 22 Generell reduksjon ved Sandnes skole

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-480 000	-100 000	-100 000	-100 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-480 000	-100 000	-100 000	-100 000

Rådmannen foreslår å redusere utgifter ved Sandnes skole til spesialundervisningstimer tilsvarende en 80 % lærerstilling og 40 % assistentstilling på SFO. Reduksjonen skjer ved at en lærer går ut i permisjon, og det vil ikke bli tilsatt noen i dennes fravær. Reduksjonen på 40 % på SFO gjennomføres i løpet av februar.

Tiltak 23 Reduksjon av sommerhjelp

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000

Rådmannen foreslår å avvikle tilskudd til sommerjobb med kr. 400 000,- fra og med 2011. Konsekvensen er at det ikke tas inn sommervikarer/skoleungdom til sommerjobb. Dette vil forringe kommunens gater og grøntområder.

Tiltak 24 Reduksjon av flytteutgifter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-250 000	-250 000	-250 000	-250 000

Reduksjon med kr 250 000,- i støtte av flytteutgifter ved nyansettelse. Erfaringsmessig blir ikke denne poster benyttet fullt ut og reduseres derfor.

Tiltak 25 Generell reduksjon Kirkenes Kompetansesenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-366 600	-366 600	-366 600	-366 600
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-366 600	-366 600	-366 600	-366 600

Rådmannen foreslår å redusere virksomhetens driftsbudsjett fra og med budsjettår 2011. Dette skaper utfordringer i forhold til å imøtekomme forespørsler som ikke er planlagt/budsjettert samt å ivareta produksjonen av tjenester på et nivå som tilsier at budsjetterte inntekter holdes oppe.

Tiltak 26 Generell reduksjon Allmenn kultur

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-373 400	-373 400	-373 400	-373 400
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-373 400	-373 400	-373 400	-373 400

Rådmannen foreslår en generell reduksjon ved allmenn kultur fra og med 2011. Dette medfører et generelt lavere tjenestetilbud som rammer alle brukergrupper, blant annet aktivitetstilbud for barn og unge og eldre og funksjonshemmede.

Tiltak 27 Avsetning til formannskapets disposisjon

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000

Rådmannen har ikke budsjett med avsetning til formannskapets disposisjon.

Tiltak 28 Generell reduksjon ved Hesseng Flerbrukssenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-903 000	-903 000	-903 000	-903 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-903 000	-903 000	-903 000	-903 000

Rådmannen foreslår å redusere utgiftene ved Hesseng Flerbrukssenter med virkning fra og med 2011. Dette vil berøre tjenestetilbudet både skolefritidsordning og grunnskole i form av antall enkelttimer og innkjøp av læremateriell.

Tiltak 29 Generell reduksjon ved Sør-Varanger bibliotek

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-264 405	-264 405	-264 405	-264 405
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-264 405	-264 405	-264 405	-264 405

Rådmannen foreslår å redusere bokinnkjøp, tidsskrifter og aviser samt nedleggelse av bokbusstdrift fra sommeren 2011 for Bugøyfjord og Neiden. Reduksjonen videreføres i planperioden.

Tiltak 30 Generell reduksjon ved Barnevernet

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	- 500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Rådmannen foreslår en reduksjon i barnevernets nettoramme med kr 500 000 fra og med 2011. Tiltaket medfører reduserte utgifter til kjøp av tjenester fra private. Kostnadene til plasseringer i private institusjoner har gått gradvis nedover siden 2009. Det vil likevel være nødvendig å beholde vel 1.8 mill. på denne budsjettposten grunnet Bufetats manglende støtte til høyst nødvendige omsøkte barneverntiltak fra kommunalt hold.

Tiltak 31 Generell reduksjon ved Bugøynes oppvekstsenter og Jakobsnes oppvekstsenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

For å bringe budsjettet i balanse foreslår rådmannen et generelt kutt på lønnskostnader med kr. 50 000,- ved henholdsvis Bugøynes og Jakobsnes oppvekstsentera.

Tiltak 32 Nedleggelse av ungdomstrinnet ved Neiden oppvekstsenter

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-284 000	-484 500	-484 500	-484 500
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-284 000	-484 500	-484 500	-484 500

Fremskriving av elevtall av ungdomstrinnet ved Neiden oppvekstsenter viser at for skoleåret 2011/2012 vil det kun være én elev som går på ungdomstrinnet ved Neiden oppvekstsenter. De resterende elevene på oppvekstsenteret vil være elever fra 1. til 5. trinn. Med bakgrunn i det lave elevtallet på ungdomstrinnet stiller rådmannen spørsmål ved om det er pedagogisk forsvarlig å opprettholde tilbudet på ungdomstrinnet ved Neiden oppvekstsenter. I den generelle delen av Lærerenplanen for Kunnskapsløftet stilles det en rekke forutsetninger for elevens faglige så vel som sosiale utvikling. Disse regnes som likeverdige og sidestilt i det skolefaglige tilbudet. Dette innebærer at skoleeier, det vil si Sør-Varanger kommune, plikter å gi et helhetlig og forsvarlig tilbud både faglig og sosialt. Når elevtallet blir svært lavt, én elev i dette tilfellet, så er rådmannen bekymret for kvaliteten på det totale undervisningstilbudet.

I Læreplanen fremhever spesielt arbeidsfellesskapets betydning for utvikling av sosiale ferdigheter, samt at "Medvirkning i utvikling av et sosialt fellesskap bidrar til sosial vekst". Videre fremhever Læreplanen det brede læringsmiljøet som både "omhandler samhandling mellom alle voksne og elever. Et godt og utviklende læringsmiljø har sin rot i felles forståelse av skolens mål. Forholdet mellom elevene – og elevkulturens verdisett – er en vesentlig del av læringsmiljøet. Elevkulturen legger markerte føringer på hva skolen formår." (s.18). Det vil si at for eleven er det viktigere å gå sammen med andre elever, enn å gå sammen med en lærer. Rådmannen er opptatt av at elever skal gis muligheter til å ta del i et arbeidsfellesskap sammen med andre jevnaldrende ungdommer.

Ved å legge ned ungdomstrinnet i Neiden og overføre eleven(e) til Kirkenes skole vil vi være i stand til å tilby et forsvarlig sosialt så vel som faglig tilbud. En overgang til videregående skole vil heller ikke bli så stor i og med at eleven(e) vil være vant til et større klassemiljø, og eleven vil være kjent med andre elever som skal over i videregående skole.

Eleven vil måtte skysses fra Neiden til Kirkenes, noe som vil medføre skysskostnader på kr 90 x 190 dager = kr 17 100.

Andre innsparinger vil være lønnskostnader tilsvarende 1,5 årsverk.

Rådmannen foreslår at ungdomstrinnet i Neiden legges ned med virkning f.o.m. skoleåret 2011/2012. Tiltaket vil derfor få en halvt årsvirkning i 2011.

Tiltak 33 Reduksjon av prosjektkostnader til Markedsføring olje/gass

	2011	2012	2013	2014
Sum utgifter	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Sum inntekter				
Sum netto tiltak	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

Som følge av den anstrengte økonomiske situasjon foreslår rådmannen å redusere utgiftene til prosjektet markedsføring innen olje og gass. Rådmannen forslår å videreføre prosjektet med kr. 200 000,- årlig.

3.7 Hovedoversikter for driftsbudsjett 2011-2014

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	28 988	27 135	29 788	29 958	29 040	29 040
Andre salgs- og leieinntekter	43 350	57 855	56 447	56 447	56 447	56 447
Overføringer med krav til motytelse	1 17 691	105 430	80 975	62 066	54 865	54 546
Rammetilskudd	196 678	236 885	280 197	280 197	280 197	280 197
Andre statlige overføringer	15 577	12 953	7 548	7 548	7 548	7 548
Andre overføringer	20 398	2 606	2 709	2 677	2 677	2 677
Skatt på inntekt og formue	199 540	180 356	199 185	199 185	199 185	199 185
Eiendomsskatt	21 941	24 620	24 620	24 620	24 620	24 620
Andre direkte og indirekte skatter	1 740	7 931	13 131	13 131	13 131	13 131
Sum driftsinntekter	645 903	655 771	694 599	675 829	667 710	667 391
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	406 039	396 224	421 354	421 902	420 651	420 652
Sosiale utgifter	44 639	49 800	54 570	54 505	54 374	54 374
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	106 928	101 919	106 493	106 019	105 369	105 358
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	36 991	35 569	35 774	35 774	35 774	35 774
Overføringer	44 053	45 770	50 124	50 061	49 971	49 971
Avskrivninger	30 175	24 811	25 329	25 329	25 329	25 329
Fordelte utgifter	-8 878	-2 105	-2 184	-2 159	-2 159	-2 159
Sum driftsutgifter	659 946	651 989	691 460	691 430	689 308	689 299
Brutto driftsresultat	-14 043	3 782	3 140	-15 601	-21 598	-21 908
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	19 845	20 789	21 230	21 230	21 230	21 230
Mottatte avdrag på utlån	2 775	1 913	1 363	1 363	1 363	1 363
Sum eksterne finansinntekter	22 620	22 702	22 593	22 593	22 593	22 593
Finansutgifter						
Renteutgifter	19 539	21 226	20 824	21 294	33 140	31 310
Avdragsutgifter	15 586	23 757	23 577	23 705	33 299	33 792
Utlån	311	387	317	317	317	317
Sum eksterne finansutgifter	35 436	45 370	44 717	45 316	66 756	65 419
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-12 816	-22 668	-22 124	-22 723	-44 163	-42 826
Motpost avskrivninger	30 175	24 811	25 329	25 329	25 329	25 329
Netto driftsresultat	3 315	5 925	6 345	-12 995	-40 432	-39 404
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	7 182	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	1 474	2 840	1 645	1 645	1 645	1 645
Bruk av bundne fond	6 506	912	214	145	145	145
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	15 162	3 752	1 859	1 790	1 790	1 790
Overført til investeringsregnskapet	0	1 243	1 470	1 470	1 470	1 470
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	9 174	5 730	5 198	5 198	5 198	5 198
Avsetninger til bundne fond	9 304	2 704	1 431	1 431	1 431	1 431
Sum avsetninger	18 477	9 677	8 099	8 099	8 099	8 099
Omstillingsbehov for hver år i planperioden	0	0	0	-19 409	-46 845	-45 819
Omstilling 2013 etter omstilling 2012					-27 436	
Omstilling 2014 etter omstilling 2013						1 026
Reduksjon kultur og oppvekstsektoren				7 500	7 500	
Reduksjon helse- og omsorgssektoren				7 000	7 000	
Reduksjon øvrige virksomheter				4 909	5 936	-1 026
Merinntekt eiendomsskatt					7 000	
Resultat etter omstilling				0	0	0

3.8 Virksomhetenes driftsbudsjett 2011-2014 og generelle føringer

I dette kapitlet redegjøres for hver virksomhets driftsbudsjett for kommende planperiode. Det redegjøres for de tiltak eller utgifter som øker virksomhetens ramme og for eventuelle omstillings- og salderingstiltak rådmannen ser seg nødt til å foreta for bringe budsjettet i balanse, viser også til kapitel 3.4.

Rådmannen har budsjettert med alle kjente utgifter og inntekter på budsjetteringstidspunktet, slik at virksomhetenes nettoramme skal være så realistisk som mulig. Det er budsjettert med realistisk forventet lønn pr ansatt/hjemmel i hver virksomhet. I tillegg er det satt av 4,0 mill.kr i lønnsreserve som skal gå til dekning av oppjustering av lønn som følge av lokalt oppgjør 2010 og 2011.

3.8.1 Brukerbetalinger

Det er foretatt en gjennomgang av kommunens inntektsnivå hva angår brukerbetalinger, avgifter og refusjoner. De avgifter og brukerbetalinger som foreslås økt redegjøres for i vedtaksform i saksfremlegget. Øvrige brukerbetalinger og avgifter holdes konstant, eksempelvis er det ikke lagt opp til en økning i brukerbetalingerne verken for barnehagene, skolefritidsordningen eller omsorgstjenestene.

Når det gjelder foreldrebetaling i barnehage ligger kommunen i dag på maks sats kr. 2330,- pr. barn og 30 % søskenmoderasjon for søsken 1 og 50 % søskenmoderasjon for barn 2. Kosten er kr. 200,- pr barn.

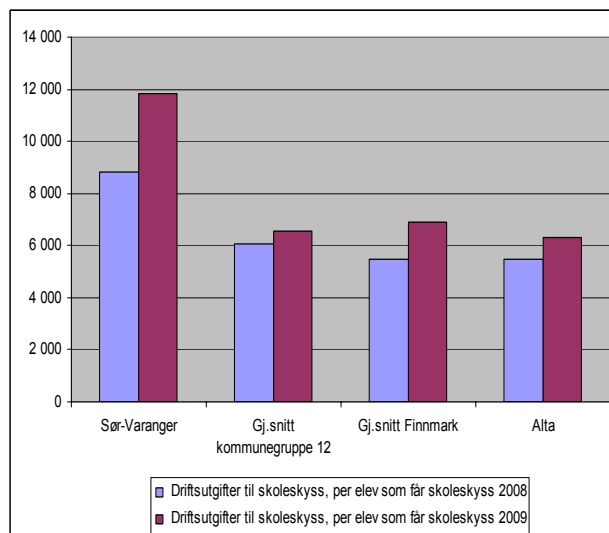
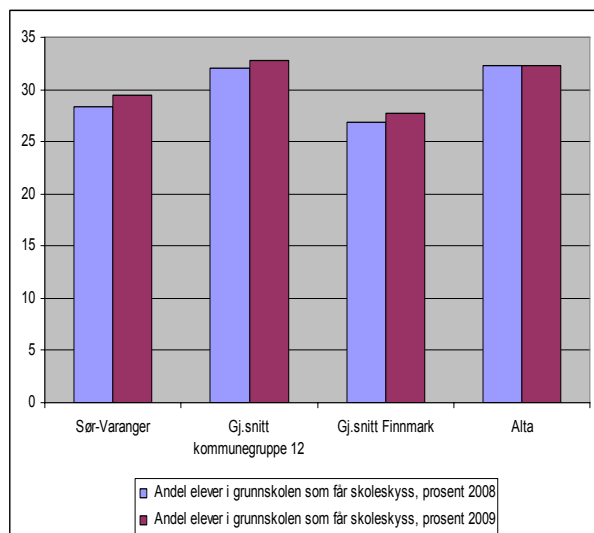
For foreldrebetaling i skolefritidsordning er det ingen tilsvarende bestemmelse om maks sats, men Sør-Varanger ligger høyt på foreldrebetalingen. Ifølge KOSTRA ligger vi både over gjennomsnitt i Finnmark og landet for øvrig. Rådmannen foreslår at foreldrebetalingen på SFO ikke økes, men holdes på dagens nivå kr. 2000,- for full plass, med 30 % søskenmoderasjon.

Heller ikke brukerbetalinger innefor omsorgstjenesten foreslås økt. Her ble satsene økt i forbindelse med budsjettbehandling 2010 og rådmann forslår at de holdes på dagens nivå. Når det gjelder vederlag for institusjonsopphold reguleres dette av egen forskrift og prisen fastsettes av departementet. Sør-Varanger kommune følger normen for beregning.

3.8.2 Skoleskyss

I henhold til opplæringsloven har elever i grunnskolen krav på fri skyss mellom hjem og skole når avstanden er mer enn 2 km for elever i 1.-3. klasse og mer enn 4 km for eldre elever. I tillegg kan kommunen innvilge skoleskyss i de tilfeller der skoleveien er karakterisert som spesielt trafikkfarlig. Kommunen dekker selv kostnader til ordinær klippekortsats for elevene innenfor opplæringslovens bestemmelser. I tillegg er kommunen selv ansvarlig for kostnader knyttet til transport av barn som begrunnes i særlig farlig skolevei. Kostnader ut over klippekortsats refunderes av Finnmark fylkeskommune.

I følge opplysninger fra KOSTRA statistikker for 2008 og 2009 har Sør-Varanger kommune færre elever som har skoleskyss enn sammenlignbare kommuner og grupper, men den samme statistikken viser at også at kommunen har langt større kostnader knyttet til hver enkelt elev.

Rådmannen har igangsatt arbeid med å kartlegge behovet for skuss av barn. Gjennomgangen har som hensikt å kartlegge skolenes behov, skaffe oversikt over muligheter for koordinering av skuss samt en oversikt over refunderbare kostnader.

I budsjett 2011 er det lagt til grunn utgifter til skoleskuss med 4,0 mill. kr. Rådmannen mener at 1,0 mill.kr av dette er refunderbare kostnader fra Fylkeskommunen, slik at nettobudsjettet er 3,0 mill.kr. Dette er noe under budsjett og regnskap for 2010, men rådmannen mener at ved bedre samordning og planlegging er det et potensial for en besparelse på om lag 0,5 mill.kr.

3.8.3 Økte utgifter i skolesektoren

For å sikre elever en bedre læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter foreslo regjeringen i statsbudsjettet å utvide undervisningstimetallet for 1. til 7. trinn med en uketime fra høsten 2010. I tillegg vedtok regjeringen å innføre tilbud om 8 timer gratis leksehjelp fordelt på 1. til 4. trinn.

For Sør-Varanger kommune påfører disse ordningene en kostnadsøkning i 2011 med kr. 870 500 som følge av økning i undervisningstimetallet og kr. 460 600 som følge av innføringen av gratis leksehjelp.

3.8.4 Elev-PC

Rådmannen foreslår at tidligere vedtatt ordning vedrørende bærbare Pc til alle ungdomskoleelever i Sør-Varanger avvikles. Tiden er nå innen for en reinvestering av 1/3 av alle pc og videreføring vil medføre en fornyelse av 120 pc-er hvert år. I tillegg kommer utgifter til drift, vedlikehold og programvarelisenser. Dette utgjør en årlig kostnad på til sammen 1,3 mill.kr. Rådmannen foreslår med bakgrunn i kommunen anstrengte økonomi at ordningen avvikles fra og med neste skoleår og at nyinvesteringer ikke blir prioritert. De pc som fortsatt er i drift og fungerer kan benyttes i skoleundervisningen.

3.8.5 Kompetanseutvikling barnehager

Kommunestyret har de senere år bevilget kr 300 000 til kompetanseutvikling i barnehagene og rådmannen foreslår at dette tiltaket fortsetter. Rammepplan for barnehagene stiller store krav til personalet i barnehagene, og det må sikres at kompetanseutviklingstiltak retter seg mot alle grupper av ansatte i barnehagen. På bakgrunn av barnehagesektorens sterke vekst de siste årene, er det behov for særskilte tiltak for å rekruttere og beholde kompetent personale i barnehagene. Kompetanseutviklingsmidler er et slikt tiltak.

Personalets faglige og personlige kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for omsorg, lek, læring og sosial utjevning. Alle ansatte har ansvar for å møte barna med omsorg og respekt og bidra til at læringsmiljøet byr på utfordringer tilpasset det enkelte barnets alder og funksjonsnivå. Kunnskap om barns utvikling og læringsstrategier på ulike alderstrinn er nødvendig for å kunne drive en pedagogisk virksomhet som gir alle barn gode utviklingsmuligheter. Kunnskap om barn er også en forutsetning for å kunne oppdage om barn trenger ekstra støtte, og for å kunne gi god og tidlig hjelp til barn med særskilte behov.

3.8.6 Sommerstengte barnehager

Nye vedtekter for Sør-Varanger kommunale barnehager ble vedtatt 06.05.10 og vedrørende sommerstengte barnehager ble det vedtatt at barnehagen avvikler fellesferie i juli måned dersom mindre enn 5 barn har behov for barnehageplass. Barnehagene samarbeider om sommeråpning. For sommeren 2011 forslår rådmannen at det skal være 1 åpen barnehage på Hesseng (Hesseng barnehage, 4 avdelinger) og 1 åpen barnehage i Kirkenes/Prestøya (Prestøya barnehage, 5 avdelinger) i juli måned. Rådmannen har ikke innarbeidet noen budsjettmessig økonomisk konsekvens av tiltaket da det er knyttet stor usikkerhet til den økonomiske konsekvensen av tiltaket og en vil bruke sommeren 2011 til å skaffe erfaring med sommerstengte barnehager.

3.8.7 Økning helse- og omsorgssektoren

Rådmannen forslår en betydelig økning av budsjettene til helse- og omsorgssektoren i sitt forslag for 2011. Sammenlignet med opprinnelig budsjett 2010 er økningen på hele 15 mill.kr for de fire store virksomhetene i omsorgssektoren. Rådmannen søker gjennom budsjett 2011 å legge til grunn en mest mulig korrekt budsjettering, med hensyn på erfaringstall fra regnskap 2009 og oppståtte behov i budsjettåret 2010. Det er tatt høyde for det høye sykefraværet i sektoren som genererer behov for overtid og faste tillegg samt utgifter knyttet til ressurskrevende brukere. Bakgrunnen for økningen i faste tillegg er at tilleggene kun er budsjettet én gang, men belastes også ved lønnede permisjoner, sykefravær, ferievikarer og andre vikarer. Sektoren har fremdeles store utfordringer med å rekruttere fagpersonell, særlig kvalifiserte sykepleiere.

For å imøtekomme det høye sykefraværet forslår rådmannen å opprette 1,5 nye sykepleier årsverk til Prestøyhjemmet. I tillegg videreføres prosjektet uønsket deltid på Prestøyhjemmet, som medfører en bemanningsøkning på 2,9 årsverk.

Videre forslår rådmannen å øke lederressursene i sektoren. Det er lagt inn økt bemanning til avdelingsledere i Hjemmebasert omsorg, Prestøyhjemmet og Wesselborgen. Rådmannen forslår at avdelingslederstillingene blir omgjort til 100 % avdelingsledere. Til sammen utgjør dette en stillingsøkning på 4,75 % stilling. De økte lederressursene skal styrke sykefraværsarbeid, bedre nærværsledelse, tilrettelegging kompetanseheving mv.

Rådmannen foreslår å opprette et nytt årsverk knyttet til dataprogrammet Profil som skal ivareta systemadministrasjon og elektronisk pasientjournal i programmet. Stillingen vil være virksomhetsovergrepene for alle virksomhetene innenfor helse og sosiale tjenester, i underkant av 400 ansatte, og medfører økte utgifter på 498 000 kr. Virksomhetene er pliktige til å føre journal. For å kunne overholde denne plikten må det være en person som har ansvar for oppgradering, utvikling og opplæring i programmet for øvrige ansatte. For alle brukere som har vedtak om tjenester skal det foretas en vurdering i IPLOS (Individbasert pleie- og omsorgssystem) som er en del av KOSTRA. Her registreres funksjonsnivået etter 17 variabler med en score fra 1 til 5. Fra 2012 vil IPLOS ligge til grunn for

rammeoverføringene til kommunen. Denne stillingen vil ha ansvar for oppfølging av registrering og innrapportering. Alle brukerrelaterte opplysninger legges inn i Profil og gir via rapporter godt styringsgrunnlag for virksomhetene.

3.8.8 Virksomhetenes driftsbudsjett 2011-2014

1000 Politisk styring

1000 Politisk	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	11 445 326	8 479 913	8 445 400	8 445 400	8 445 400	8 445 400
Driftsinntekter	-2 688 740	-87 000	-147 000	-147 000	-147 000	-147 000
Netto drift	8 756 586	8 392 913	8 298 400	8 298 400	8 298 400	8 298 400

Virksomheten dekker kostnader til politisk aktivitet og kontrollorganer, som honorar til ordfører og varaordfører, partistøtte, tapt arbeidsfortjeneste til politikere, reiseutgifter og kontormateriell. Videre formannskapetets disposisjonskonto, og driftstilskudd til Sør-Varanger menighetsråd.

Rådmannen foreslår å ikke budsjettere med avsetning til formannskapetets disposisjon.

1100 Administrasjonsavdelinga

1100 Administrasjon	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	9 550 382	19 416 254	20 197 100	20 500 100	20 547 100	20 547 100
Driftsinntekter	-3 092 243	-9 105 948	-2 673 000	-2 673 000	-2 673 000	-2 673 000
Netto drift	6 458 139	10 310 306	17 524 100	17 827 100	17 874 100	17 874 100

Administrasjonsavdelingen består av 3 årsverk, rådmannen og to kommunalsjefer. I tillegg foreslår rådmannen å opprette et 4 årsverk, utviklingssjef, viser til kapittel 1.2.4. Rådmannen utgjør kommunens øverste administrative og strategiske ledelse, og her ansvaret for aktiv støtte og oppfølging av, og råd og veiledning til kommunens virksomheter.

Rådmannen skal sikre kvalitet og helhet som en del av fullført saksbehandling i saker og meldinger som skal til politisk behandling. Rådmannen skal videre sikre at politiske vedtak iverksettes administrativt uten unødige opphold.

I tillegg til administrasjonsavdelingens egen drift budsjetteres en del fellesutgifter under dette området herunder samisk og finsk opplæring, overordnede midler til drift av barnehager og skoleskyss.

Videre dekker budsjetter tilskudd til Norasenteret, Grenseprodukter og Brenselsutsalget.

Det er foretatt en kostnadsreduksjon tilsvarende kr. 105 300,- ved å redusere utgifter til kurs, veiledning og opplæring, telefonutgifter ved avdelingen.

1200 Servicekontoret

1200 Servicekontoret	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 413 330	5 384 844	5 808 600	5 708 600	5 708 600	5 708 600
Driftsinntekter	-986 679	-741 000	-911 000	-911 000	-911 000	-911 000
Netto drift	3 426 651	4 643 844	4 897 600	4 797 600	4 797 600	4 797 600

Servicekontoret betjener Sør-Varanger kommunes felles informasjons- og veiledningstjeneste for publikum med resepsjonstjeneste, sentralbordtjeneste, nettportal (www.svk.no), sentralt postmottak og arkivtjeneste samt intern budtjeneste. Virksomheten har også ansvar for tilrettelegging, koordinering og avvikling av kommunens formelle politiske virksomhet, og forberedelse og gjennomføring av valgavvikling i tillegg til delegert ansvar for flere saksforhold. Servicekontoret disponerer til sammen 9 årsverk fordelt på 11 ansatte. Virksomheten ledes av virksomhetsleder for IT-avdelingen.

Virksomheten har redusert annonser, informasjon/reklame, kurs og reise/oppholdsutgifter med til sammen kr. 89 000,-. Samtidig budsjetteres det med kr. 170 000,- i økte inntekter.

Det er innarbeidet reduserte utgifter til porto fra og med 2012, som en driftskonsekvens av investeringstiltaket IT og politikere.

1300 Økonomiavdelinga

1300 Økonomiavdelinga	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	17 268 659	8 853 373	9 389 700	9 192 200	9 192 200	9 192 200
Driftsinntekter	-3 068 511	-963 600	-1 211 100	-963 600	-963 600	-963 600
Netto drift	14 200 148	7 889 773	8 178 600	8 228 600	8 228 600	8 228 600

Økonomiavdelinga består av regnskapsavdeling, eiendomskatteavdeling, skatteoppkrever og økonomirådgivning og har til sammen 12,5 årsverk. Avdelingen utøver myndighet på vegne av rådmannen innenfor områdene økonomi og regnskap.

Alle utgifter til revisjon og kontroll er budsjettetert ved avdelingen.

For budsjett 2011 har økonomiavdelingen økt sitt budsjett innefor eiendomskatteområde med kr. 250 000,- som skal gå til dekning av advokatsalær i forbindelse med rettssak i Høyesterett. Budsjettet til overformyndet er også økt med vel kr.80 000,- som går til advokatsalær for overformyndere.

Økonomiavdelingen har foretatt en generell reduksjon ved å holde 50 % stilling som økonomikonsulent vakant i 7 måneder samt ikke ta inn vikar ved svangerskapspermisjon. Dette utgjør til sammen kr. 300 000,- i besparelse.

Skatt Nor og skatteoppkrever mener bemanningen ved kommunes skatteoppkreverfunksjon ikke er tilstrekkelig. Rådmannen ser utfordringene med dagens bemanning og at særlig kontrollsiden ikke blir tilstrekkelig ivaretatt. Allikevel kan rådmannen ikke tilrå en økning av skatteoppkreverfunksjonen tatt kommunens økonomiske utfordring i betraktning.

1400 Personalavdelinga

1400 Personalavdelinga	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	7 137 188	13 252 373	13 212 500	13 212 500	13 212 500	13 212 500
Driftsinntekter	-493 236	-540 000	-656 000	-656 000	-656 000	-656 000
Netto drift	6 643 952	12 712 373	12 556 500	12 556 500	12 556 500	12 556 500

Personalavdelingen skal bistå virksomhetsledere og organisasjonen forøvrig med veiledning og rådgivning i arbeidsgiverspørsmål samtidig som vi skal være støttespiller i strategi-, plan- og utviklingsarbeid. Medvirke til videreutvikling og kvalitetssikring av kommunens arbeidsgiverpolitikk. Koordinere og samordne personaladministrative oppgaver. Sekretariat i ansettelsessaker. Lønnsarbeid og lønnskjøring. Vedlikeholde sentralt lønns- og personalarbeid. Personalavdelingen har 7 årsverk.

Spesialrådgivere innenfor barnehage og skole tilsvarende 2 årsverk, frikjøp av hovedtillitsvalgte og hovedvernombud tilsvarende 2,97 årsverk og 10 lærlinger budsjetteres innunder personalavdelingen.

Avdelingen har innarbeidet reduksjon av flytteutgifter i henhold til erfaringstall. Lønnsutgiftene til sommerhjelp er avvirket og kr. 500 000,- av forsikringer flyttet til administrasjonsavdelingen som gjelder ansvarsforsikring. Det er innarbeidet lønnsutgifter for 6 nye lærlinger og HMS-rådgiver.

1500 Plan og byggesaksavdelinga

1500 Plan og utvikling	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	18 000 021	13 066 000	14 591 166	14 591 166	14 251 166	14 251 166
Driftsinntekter	-12 472 511	-6 974 400	-8 113 766	-8 113 766	-8 023 766	-8 023 766
Netto drift	5 527 509	6 091 600	6 477 400	6 477 400	6 227 400	6 227 400

Plan og byggesak har ansvar for saksområdene: byggesaksbehandling, landbruk, miljø, oppmåling/kart, planlegging, kommunale eiendommer, næring samt sjømannsklubben, til sammen 18 stillingshjemler.

Virksomhet for plan og byggesak skal gjennom et sektorovergripende samarbeid legge til rette for og stimulere til en ønsket samfunnsutvikling bygd på kommunens særpreg og muligheter gjennom en samordnet planlegging og forvaltning.

Det er foretatt en gjennomgang av festeavgiften og inntekten er oppjustert. Dette som følge av en økning av kapasiteten i avdelingen og erfaringstall.

Det er lagt inn kr. 200 000,- til opprydding av miljø saker i virksomhetens budsjett. Tiltaket er en følge av et økende fokus på etterlatte bilvrak/søppel i kommunen. For 2010 er det ikke avsatt midler til slik opprydding. Følgen er at søplet /bilvraket blir liggende og forårsaker ytterligere forsøpling. Tiltaket foreslås innarbeidet i hele økonomiplanperioden

Ved virksomheten ligger utgifter til olje/gass prosjektet med kr. 200 000,-.

1600 IT-avdelinga

1600 IT-avdelinga	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	15 340 078	12 528 213	13 058 602	13 110 206	13 111 831	13 113 479
Driftsinntekter	-5 222 394	-3 703 000	-3 703 000	-3 703 000	-3 703 000	-3 703 000
Netto drift	10 117 684	8 825 213	9 355 602	9 407 206	9 408 831	9 410 479

IT-avdelingen består av 5 årsverk fordelt på en virksomhetsleder og 4 ansatte. Avdelingen planlegger, utvikler, drifter og vedlikeholder kommunens virksomhet innen området IKT. Avdelingen har også ansvar for kommunens dialog og oppfølging av våre mange impliserte leverandører, og ivaretar virksomhetenes IKT-relaterte tjenesteportefølje og kommunens nettbaserte dialog med publikum. I tillegg har IT-avdelingen driftsansvar for Kirkenes Legekontors funksjonskritiske infrastruktur, servere, nettverksfunksjonalitet og fagapplikasjoner som også betjenes under legevakt utenom normalarbeidstid.

Det er i budsjett 2011 og hele planperioden innarbeidet en årlig utgift med kr. 116 000,- til etablering av beredskapsdrift IT. IT-avdelingens driftsfunksjon er knyttet til nettverksdrift, serverdrift, drift av fagapplikasjoner og sentrale fellesfunksjoner som Exchange (mailsystem), telefonberedskap og beredskap knyttet til infrastruktur for overvåkningsystemer for kommunens tekniske drift og overvåking av vannforsyning og bygningsdrift. Dette tilsier at virksomheten må etablere en utvidet beredskapsvaktordning som sikrer kontinuerlig drift i en kjernetid ut over normalarbeidstid. Kommunens virksomheter knyttet til både helse og skole har etablert driftsbehov utenom normalarbeidstid. Dagens ordning kan ikke fortsette, men må erstattes av en planmessig beredskapsturnus for aktuelle kjernetider, som fordeles på IT-avdelingens ansatte.

Rådmannen foreslår å innarbeide kr 120 000 i hele planperioden til nettbaserte opplæringstilbud. Sør-Varanger kommune anvender IT-løsninger innen alle kommunes virksomheter, inklusive grunnskolen. Dette utgjør til sammen utgjør et stort antall brukere som har felles behov for tilrettelagt opplæring i tema som generell IT-forståelse, Microsoftprodukter som Word, Excel, Powerpoint, Outlook og andre. For å tilrettelegge for et slikt tilbud foreslås nettbaserte opplæringstilbud, som er pedagogisk tilrettelagt, resultatorientert (testing), tilgjengelig og aktuell. Dette tiltaket vil støtte både behovet for tilgjengelighet i opplæring i forhold til funksjonsendringer i standardfunksjonalitet etter som denne utvikler seg, og i forhold til opplæringsbehov for nyansatte, med ulik grad av forkunnskaper om tema.

Det er videre budsjettert med driftskonsekvens av investeringstiltakene;

- oppgradering av sentrale styringssystemer – Visma Enterprise
- IT og politikere
- ny sikkerhetskopieringsløsning

Rådmannen foreslår reduserte utgifter til kurs og reise/opphold ved IT-avdelingen. Dette gir en årlig besparelse på kr. 200 000,- gjennom hele planperioden.

2201 Kirkenes barnehage

2201 Kirkenes Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 341 265	5 808 004	6 367 200	6 367 200	6 367 200	6 367 200
Driftsinntekter	-5 033 159	-5 320 745	-2 203 000	-2 203 000	-2 203 000	-2 203 000
Netto drift	308 107	487 259	4 164 200	4 164 200	4 164 200	4 164 200

Kirkenes barnehage er en 4 avdelingsbarnehage med 72 plasser, fordelt på alderen mellom 1 – 6 år. Barnehagen har 13 årsverk, som er fordelt på 15 ansatte.

Som en grensesprengende barnehage tilstreber vi å skape gode vekstvilkår for barns barndom, samt tilby foreldre en barnehage av god kvalitet.

2202 Einerveien barnehage

2202 Einerveien Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 132 416	4 132 553	4 769 500	4 769 500	4 769 500	4 769 500
Driftsinntekter	-4 361 884	-3 684 770	-1 329 800	-1 329 800	-1 329 800	-1 329 800
Netto drift	770 532	447 783	3 439 700	3 439 700	3 439 700	3 439 700

Einerveien barnehage har totalt 54 plasser for barn i alderen 0 til 6 år. Det er 3 avdelinger, 1 for barn i alderen 0-2 år og 2 avdelinger for barn i alderen 0 til 6 år.

Einerveien barnehage har 10 årsverk fordelt på 11 stillinger for førskolelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Virksomheten er organisert med virksomhetsleder og 3 pedagogiske ledere som ledere for avdelingene. Vi har 2 pedagogiske ledere som deltar på PUB-studiet i regi av Dronning Mauds Minne høyskole for førskolelærerutdanning.

Målet for virksomheten er at Einerveien barnehage skal være en barnehage der alle opplever at det er godt å være. Vi skal yte service, ha høy faglig kvalitet og være en barnehage i utvikling. Barnehagen bygger sin drift på Lov om barnehager med rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Disse bygger på grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og natur, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Dette er verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

2203 Bjørnevatn barnehage

2203 Bjørnevatn Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 325 891	2 658 815	3 020 700	3 020 700	3 020 700	3 020 700
Driftsinntekter	-2 796 628	-2 416 045	-851 000	-851 000	-851 000	-851 000
Netto drift	529 263	242 770	2 169 700	2 169 700	2 169 700	2 169 700

Bjørnevatn barnehage er en 2 avdelingsbarnehage med plass til 36 plasser i alderen 0-6 år. Barnehagen har 6,6 årsverk. Virksomheten er organisert med virksomhetsleder og 2 pedagogiske ledere som har ansvar for hver sine avdelinger.

Visjon for Bjørnevatn barnehage er at i Bjørnevatn barnehage skal alt være mulig. Hovedmål for vår barnehage er at ved tett samarbeid og god kommunikasjon skal vi kunne se muligheter fremfor begrensninger. Gjennom dette skal vi bidra til at barn og personalet får en lærerik, utfordrende og varierende barnehagehverdag. Barnehagen bygger sin drift på lov om barnehager med rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

2204 Hesseng barnehage

2204 Hesseng Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 822 129	5 847 572	5 490 200	5 490 200	5 490 200	5 490 200
Driftsinntekter	-5 705 361	-5 327 169	-1 593 100	-1 593 100	-1 593 100	-1 593 100
Netto drift	116 768	520 403	3 897 100	3 897 100	3 897 100	3 897 100

Hesseng Barnehage er en 4. avdeling barnehage med plass til 72 barn i alderen 0-6 år. Barnehagen har 13 faste årsverk. Barnehagen har uteliv som et av sine satsningsområder og vi ønsker å være en aktiv barnehage som legger vekt på å få trygge, selvstendige og glade barn i samhandling med positive og kompetente voksne.

2205 Sandnes barnehage

2205 Sandnes Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 645 090	3 941 953	4 221 900	4 221 900	4 221 900	4 221 900
Driftsinntekter	-4 225 692	-3 729 430	-1 143 200	-1 143 200	-1 143 200	-1 143 200
Netto drift	419 398	212 523	3 078 700	3 078 700	3 078 700	3 078 700

Sandnes barnehage er en 3 avdelingsbarnehage med 10 årsverk fordelt på 11 ansatte, hvorav det er en virksomhetsleder og tre pedagogiske ledere. Barnehagen har plass til 45 barn i alderen 0-6 år. Sandnes barnehage har kommunens eneste samiske avdeling som blir delvis finansiert fra Sametinget. I 2010 var barnehagen underbudsjettet med en stilling, men dette har blitt rettet opp i budsjettet for 2011.

Barnehagens hovedmål:

I Sandnes barnehage / Goadat Mánáidgárdi skal de voksne hjelpe og støtte barna på en slik måte at de lærer å samarbeide, hjelpe, ta hensyn til og vise omsorg for hverandre.

Barnehagen skal sikre at samiske barn skal utvikle sitt språk og sin kultur, og forøvrig skape en positiv holdning og oppfatning av den samiske kulturen som en naturlig del av samfunnet vi lever i.

2206 Prestøya barnehage

2206 Prestøya Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 681 082	5 399 445	7 586 724	7 555 224	7 555 224	7 555 224
Driftsinntekter	-4 704 564	-5 077 160	-2 223 370	-2 191 870	-2 191 870	-2 191 870
Netto drift	976 519	322 285	5 363 354	5 363 354	5 363 354	5 363 354

Prestøya Barnehage er en 5 avdelingsbarnehage med plass til 61 barn. En avdeling ligger fysisk et stykke unna, Trollebo. Prestøya Barnehage har 16 årsverk fordelt på 18 stillinger, organisert med virksomhetsleder og 5 pedagogiske ledere med ansvar for hver sin avdeling.

Målet er å drive barnehage i tråd med lover og regler, ha stort fokus på kvalitet og brukertilpasset virksomhet. Vi skal være en barnehage der trygghet, omsorg, anerkjennelse, respekt og toleranse er viktige faktorer vi skal gi barna/ brukerne.

Innarbeidet tiltak er midlertidig opprettelse av avdeling Trollebo, samt tiltak til arbeid med språklig og kulturelt mangfold.

2212 Lisadellhaugen barnehage

2212 Lisadellhaugen Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 538 653	1 474 356	1 541 400	1 541 400	1 541 400	1 541 400
Driftsinntekter	-1 104 100	-1 174 474	-391 300	-391 300	-391 300	-391 300
Netto drift	434 553	299 882	1 150 100	1 150 100	1 150 100	1 150 100

Lisadellhaugen barnehage er en 1 avdelings barnehage med 18 plasser for barn i alderen 0-6 år. Virksomheten har 3,35 % faste stillinger og alle stillinger er besatt. Virksomheten har innvilget en ekstraressurs 35 t /uke, spesialpedagogiske tiltak/assistent for barnehageåret 2010/2011.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet og skal gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Vår visjon er: "Alt for barna", og målet er å implementere Rammepanens sju fagområder i det daglige tilbudet. Barnehagen ligger ideelt til med enkel tilgang til fjellet, fjæra, elver, vann og bærterreng. Hele personalet får tilbud om kurs og konferanser i henhold til Kompetanseutviklingsplanen for alle barnehager i SVK.

2214 Rallaren barnehage

2214 Rallaren Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 898 749	4 452 057	6 212 195	5 824 995	5 824 995	5 824 995
Driftsinntekter	-4 157 455	-3 814 285	-1 339 042	-1 339 042	-1 339 042	-1 339 042
Netto drift	741 294	637 772	4 873 153	4 485 953	4 485 953	4 485 953

Rallaren barnehage har i dag 3 avdelinger åpne, men vil gjenåpne den 4. avdelingen når personalet er på plass. Barnehagen har da plass til 72 barn i alderen 0-6 år. Barnehagen har 13 faste årsverk, men 3 årsverk er ubesatt. Virksomheten består av 1 virksomhetsleder, 1 pedagogisk leder på hver avdeling, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Barnehagen har for barnehageåret 2010/2011 inne en ekstra ressurs 37,5 t/uka, spesialpedagogiske tiltak/assistent og en vikar i 100 % stilling som går på topp ut 2010.

Barnehagens innhold bygger på at personalet, foreldre og barn i barnehagen skal klare å skape en gjensidig omsorg og respekt for hverandre. Vi skal skape et miljø som er basert på trygghet, omsorg og trivsel, ved å "være et hus". Vi skal få et fellesskap på tvers av avdelingene, ha aktiviteter, samlinger og oppgaver sammen. Alle skal føle at de blir sett, hørt, respektert og tatt vare på.

Innarbeidet tiltak er gjenåpning av avdelingen Nordavind.

2219 Knausen barnehage

2219 Knausen Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 002 907	4 703 848	4 531 200	4 531 200	4 531 200	4 531 200
Driftsinntekter	-4 416 333	-3 985 725	-1 242 400	-1 242 400	-1 242 400	-1 242 400
Netto drift	586 574	718 123	3 288 800	3 288 800	3 288 800	3 288 800

Knausen barnehage er en 3 avdelingsbarnehage med plass til 54 barn i alderen 0 – 6 år. Barnehagen har 10 faste årsverk. Virksomheten er organisert med virksomhetsleder, og 3. pedagogiske ledere som har ansvar for hver sine avdelinger.

Knausen barnehage skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Trygghet, omsorg, vennskap og trivsel er våre hovedmål. Satsningsområdene våre de neste 3 årene vil være språkarbeid og natur/friluftsliv. Brukermedvirkning og kvalitet i tilbudet vi gir parallelt med arbeidet for et godt arbeidsmiljø for de ansatte prioriteres høyt.

2301 Kirkenes skole

2301 Kirkenes Skole	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	36 047 664	37 728 465	39 765 352	40 165 421	39 765 421	39 765 421
Driftsinntekter	-4 960 544	-3 586 321	-5 201 000	-5 201 000	-5 201 000	-5 201 000
Netto drift	31 087 120	34 142 144	34 564 352	34 964 421	34 564 421	34 564 421

Kirkenes skole er en 1 – 10 skole med ca. 500 elever. Skolen ligger midt i Kirkenes sentrum og elevene på barneskolen kommer fra sentrumsområdet og elevene i ungdomsskolen kommer i tillegg fra Hesseng flerbrukssenter og fra Jarfjord oppvekstsenter. Skolen har egen SFO med ca 100 barn. Til sammen har skolen og SFO 85 ansatte, lærere og assistenter.

Dette skoleåret er alle opptatte av de to nye skolebygningene. En egenartet barneskole og en egenartet ungdomsskole som begge skal drives etter baseskole prinsippet. Budsjettet skal deles mellom skolene.

Skolens satsingsområder er fortsatt tilpasset opplæring, grunnleggende lese- og skriveopplæring, læringsstrategier og vurdering. I tillegg jobber vi med å øke fysisk aktivitet for mellomtrinnet og utvikle leksehjelp til småtrinnet. Utfordringen dette skoleåret spesielt er å utforme vår egen basepedagogikk som vi skal fortsette med i nyskolene.

Personalet har deltatt på mange etterutdanningskurs i fag som departementet og kommunen vektlegger. Skolen har en god og stabil grunnstamme av personale, men vi har noen ufaglærte lærere. Utfordringen er å få utdannede lærere til å søke Sør-Varanger kommune.

Det er innarbeidet et generelt kutt tilsvarende 6 % av skolens lønnskostnader.

2302 Bjørnevatn skole

2302 Bjørnevatn Skole	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	24 483 466	26 636 232	25 992 206	25 992 206	25 992 206	25 992 206
Driftsinntekter	-2 314 521	-1 934 780	-1 959 800	-1 959 800	-1 959 800	-1 959 800
Netto drift	22 168 946	24 701 452	24 032 406	24 032 406	24 032 406	24 032 406

Bjørnevatn er en 1. – 10 skole, med 277 elever, der barnetrinnet har 142 elever og ungdomstrinnet 134 elever. Elevene på ungdomstrinnet kommer både fra barnetrinnet på Bjørnevatn skole og barnetrinnet på Sandnes skole. Det er totalt 52 ansatte ved Bjørnevatn skole, fordelt på lærere, assistenter og kontorteknisk personell.

Satsingsområdet til skolen er matematikk, lese- og skriveopplæring og videre samarbeid med skole 09 i Zapolyarni. Skolen er også en "Zero-skole", som er et antimobbeprogram, og innebærer at skolen har null toleranser mht mobbing.

Som følge av satsingsområdene deltar det lærere på videreutdanning innen matematikk og norsk. Det er innarbeidet et generelt kutt tilsvarende 6 % av skolens lønnskostnader.

2303 Sandnes skole

2303 Sandnes Skole	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	12 816 422	11 957 118	12 461 400	12 841 400	12 841 400	12 841 400
Driftsinntekter	-2 307 711	-1 578 400	-1 250 900	-1 225 900	-1 225 900	-1 225 900
Netto drift	10 508 711	10 378 718	11 210 500	11 615 500	11 615 500	11 615 500

Sandnes skole består av 25,74 årsverk fordelt på 29 ansatte. Av dette utgjør 18,93 årsverk pedagogiske ansatte, 2,5 årsverk elevassistenter, 3,81 årsverk ansatte på SFO og 0,5 årsverk merkantil ressurs. Det er gjennomført en opprydding i tilsettingene slik at de som nå går deltid gjør det etter eget ønske.

Visjonen vi på Sandnes skole jobber etter er "et fellesskap for mestring og glede". Inkludering av alle elever har et hovedfokus i hverdagen. Vi jobber også målrettet med å heve den faglige kompetansen til skolens lærere gjennom videreutdanning. Denne videreutdanningen bidrar til å heve det faglige nivået til elevene og målet er at vi skal ligge på eller over nasjonalt nivå på nasjonale prøver.

Det er innarbeidet et generelt kutt tilsvarende 6 % av skolens lønnskostnader.

2309, 2216 og 2316 Pasvik oppvekstområde

2309 Pasvik Skole	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	9 672 342	10 360 994	10 536 900	10 536 900	10 536 900	10 536 900
Driftsinntekter	-981 862	-672 000	-1 041 500	-1 041 500	-1 041 500	-1 041 500
Netto drift	8 690 480	9 688 994	9 495 400	9 495 400	9 495 400	9 495 400

2216 Pasvik Barnehage	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 954 074	1 976 353	3 177 100	3 177 100	3 177 100	3 177 100
Driftsinntekter	-1 307 025	-1 453 660	-630 600	-630 600	-630 600	-630 600
Netto drift	647 049	522 693	2 546 500	2 546 500	2 546 500	2 546 500

2316 Skogfoss Oppvekstsenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 403 832	3 547 693	3 912 500	3 912 500	3 912 500	3 901 700
Driftsinntekter	-799 134	-686 865	-218 000	-218 000	-218 000	-218 000
Netto drift	2 604 698	2 860 828	3 694 500	3 694 500	3 694 500	3 683 700

Pasvik Oppvekstområde består av 3 avdelinger, 2216 Pasvik barnehage, 2316 Skogfoss Oppvekstsenter med skole 1. – 7. trinn og 1 avdelings barnehage m/SFO og 2309 Pasvik skole og SFO.

Skogfoss oppvekstsenter skole, med 16 elever fordelt på 7 trinn, har 5,16 årsverk som er besatt av 5 faste lærere, barnehage med 8 barn/12plasser og 1 i SFO, har 3,30 årsverk der 0,3 stilling er overført til kontorstilling/administrasjon. Det er i dag tilsatt i 2,5 stillinger med 3 ansatte, 0,5 stilling står vakant.

Pasvik barnehage har 6,6 årsverk og 1 årsverk ekstraressurs for barn med vansker. Det 7 tilsatte, 0,6 stilling dekkes ved behov med korte vikariater.

Pasvik skole har 74 elever fordelt på 10 trinn, Det er 20 barn i SFO. Skolen har 17, 5 årsverk medregnet virksomhetsleder, inspektør, kontorassistent og assistent skole med ca 3, 3 stillinger, SFO ved Pasvik skole har 2,1 stillinger. Det er 18 ansatte samt at vi kjøper tjeneste 20 % fra Kulturskolen.

Virksomheten Pasvik oppvekstområde skal evalueres i løpet av 2011.

Budsjettet som er utarbeid samsvarer i stor grad med det justerte budsjettet for 2010. Det er foreslått noen driftsmessige tillegg med bakgrunn i de endringene som en ser for seg i undervisningen. Skolen er i en utvikling til mer bruk av digitale verktøy i undervisningen. Skolene ønsker spesielt å satse på flere digitale tavler som vil koste noe i innkjøp og drift. Det er også behov for å fornye datautstyr både for lærere og elever på barnetrinnet. Alle elevene på U-trinnet har fått nye maskiner.

Pasvik skole har fått tilsatt ny inspektør i 50 % stillingen som vil gi utslag på budsjettet, da denne er økt fra 20 % stilling til 50 %. Dette er en nødvendig økning for å avlaste virksomhetslederen i sin funksjon som rektor ved Pasvik skole.

Det er innarbeidet et generelt kutt på virksomheten.

2312 Hesseng flerbrukssenter

2312 Hesseng Flerbrukssenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	19 253 562	19 564 722	22 524 500	22 524 500	22 524 500	22 524 500
Driftsinntekter	-5 232 838	-4 828 520	-3 087 100	-3 087 100	-3 087 100	-3 087 100
Netto drift	14 020 724	14 736 202	19 437 400	19 437 400	19 437 400	19 437 400

Hesseng Flerbrukssenter består av en 1-7 skole med vel 230 elever, en 2 avdelings barnehage med 36 plasser og en SFO-avdeling med for ca 84 barn. Totalt har virksomhetene ca. 46 årsverk fordelt på vel 50 ansatte. Skolens resultater har i mange år vært noe over landsgjennomsnittet når det gjelder elev- og foreldre- og ansattes tilfredshet og nasjonale prøver. Personalet er utviklingsrettet.

Skolen har mål for bedre læring og bedre faglige resultater, barnehagen for et godt og trygt sted for barna og SFO for lærende aktiviteter.

Underbudsjetterting for 2010, nye tunge utfordringer innen spesialundervisning og opplæring av bosatte minoritetsspråklige elever er hovedårsakene til en betydelig økning i budsjettet for skolen i 2011.

Det er innarbeidet et generelt kutt ved virksomheten.

2313 Bugøynes oppvekstssenter

2313 Bugøynes Oppvekstssenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 661 213	4 919 492	5 093 600	5 093 600	5 093 600	5 093 600
Driftsinntekter	-1 419 382	-1 260 893	-496 800	-496 800	-496 800	-496 800
Netto drift	3 241 831	3 658 599	4 596 800	4 596 800	4 596 800	4 596 800

Bugøynes oppvekstssenter består av 1 avdelings barnehage, SFO og 1-10 skole. Det er 14 plasser opptatt i barnehagen, SFO har 6 elever og skolen har 23 elever. Oppvekstssenteret består av 10 årsverk fordelt på 12 ansatte. Personalet er stabilt og vi har assistenter i barnehagen som er under utdanning.

I barnehagen er satsingsområdet språkstimulering, sammenheng mellom barnehage og skole, og sammen for barn og voksne (Kvello).

Skolens satsingsområder er fortsatt tilpasset opplæring, grunnleggende lese- og skriveopplæring og læringsstrategier. Vi jobber også med leksehjelp på småskoletrinnet.

Det er innarbeidet et generelt kutt ved virksomheten på kr. 50 000,-.

2314 Neiden oppvekstssenter

2314 Neiden Oppvekstssenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 313 976	3 325 494	3 016 400	2 835 922	2 835 922	2 835 922
Driftsinntekter	-1 006 927	-1 098 090	-451 100	-451 100	-451 100	-451 100
Netto drift	2 307 050	2 227 404	2 565 300	2 384 822	2 384 822	2 384 822

Neiden oppvekstssenter består i dag av Fosshim skole med 7 elever på 1.-10. trinn og Smålaksen barnehage med en avdeling der 8 plasser nå er i bruk.

Hovedmålet for oppvekstssentret er å gi et kvalitativt godt tilbud til våre brukere så vel i skole/barnehage, slik at vi dermed kan bidra til å gjøre bygda Neiden til et attraktivt oppvekstsområde for barn og unge. Vi ønsker også å formidle lokal kulturarv og bidra til økt trivsel til bygdas befolkning både gjennom våre aktiviteter og ved å gjøre bygget tilgjengelig også utenom skoletid.

Gjennom en effektiv utnyttelse av tilgjengelige ressurser ønsker vi å drive så økonomisk rasjonelt som mulig og har ikke lagt opp til nye tiltak i 2011.

Rådmannen foreslår å legge ned ungdomstrinnet ved skolen, se eget tiltak.

2315 Jakobsnes oppvekstsenter

2315 Jakobsnes Oppvekstsenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 716 183	4 927 994	4 900 600	4 900 600	4 900 600	4 900 600
Driftsinntekter	-1 785 359	-1 569 379	-621 500	-621 500	-621 500	-621 500
Netto drift	2 930 824	3 358 615	4 279 100	4 279 100	4 279 100	4 279 100

Jakobsnes oppvekstsenter består av tre avdelinger: skole, SFO og barnehage, med en felles virksomhetsleder for hele oppvekstsentret. Det er 11 godt kvalifiserte og kompetente ansatte ved oppvekstsenteret. Oppvekstsenteret legger stor vekt på kompetanseheving og videreutdanning av ansatte. Skolen har 27 elever fra 1 til 7 klasse, og hvorav 9 barn også går på SFO. I barnehagen er det 19 plasser for barn i alderen 0 – 6 år. Per i dag er det ingen ledige plasser i barnehagen.

Skolen har deltatt i Kvello prosjektet siden 2007 og er klar til å videreføre det i barnehagen.

2317 Jarfjord oppvekstsenter

2317 Jarfjord Oppvekstsenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 637 403	4 978 202	4 772 948	4 772 900	4 772 900	4 772 900
Driftsinntekter	-501 248	-261 000	-389 000	-389 000	-389 000	-389 000
Netto drift	4 136 155	4 717 202	4 383 948	4 383 900	4 383 900	4 383 900

Jarfjord oppvekstsenter er en fådelt skole med 1.-10. trinn og SFO-tilbud. Skolen/SFO har 7,3 årsverk fordelt på 8 ansatte eksklusive kontor/virksomhetsleder. Skolen har kun fagutdannet personale og har et godt, stabilt og drivende personale som har markert et godt arbeids- og læringsmiljø.

Virksomhetens målsetninger er å skape helhetlig og tilpasset opplæring, faglig og sosialt, der elev, lærer og foresatte involveres. Skolen skal oppleves som profesjonell, stabil og utviklende.

Hovedarbeidsområder

Utviklingsområdene er basert på lokal, kommunal og statlig satsningsområder: Aktivt og empatisk skole/hjem-samarbeid, profesjonelt elevsyn og trivsel for alle, lesing i alle fag (lesestrategier), elevvurdering og tilbakemeldinger, matematikk og engelsk.

Virksomhetens nettoramme er redusert med et generelt kutt.

2318 Kompetanseheving

2318 Kompetanseheving	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 484 949	490 800	1 936 000	1 936 000	1 936 000	1 936 000
Driftsinntekter	-621 920	0	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Netto drift	863 029	490 800	1 336 000	1 336 000	1 336 000	1 336 000

For budsjettåret 2011 ønsker kommunen og fortsette aktiviteten som har vært innen kompetanseheving i kommunen. Regjeringen foreslår en lovendring for fagene norsk, engelsk og matematikk som krever et års spesialisering for å undervise i fagene. Det medfører et stort behov for videreutdanning i blant annet matematikk og engelsk.

Engelskprosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Murmansk og Høgskolen i Bodø og gir 15 studiepoeng. I tillegg gir det verdifull erfaringsutvesking mellom norske og russiske lærere. Vi er godt i gang med dette prosjektet og finansieringen foreslås videreført.

Rådmannen ønsker å sette i gang en matematikkdiraktisk utdanning i kommunen som vil gi minimum 30 lærere med 60 stp. Dette prosjektet går over 3 år og gi stor og nødvendig kompetanseheving i kommunen.

Vi ser nå at resultatene bedrer seg på nasjonale prøver hvilket skyldes en god satsing på begynnende lese og skriveopplæring. Vi ønsker å videreføre prosjektet slik at alle aktuelle lærere vil ha denne kompetansen.

Utdanningsdirektoratets videreutdanningsprogram "kompetanse for kvalitet" har vært gjennomført i to år. Programmet gir lærere muligheten til å frikjøpes for å videreutdanne seg med inntil 60 stp og kommunen får midler til frikjøp fra staten.

Rådmannen ønsker å tilby årlig utdanning av skoleledere. Det er et godt rekrutteringsverktøy samt et krav om at skoleledere skal ha videreutdanning (30 stp). Staten betaler skolepenger/semesteravgifter og kommunen gir stipend.

Det er og et ønske om å etterutdanne lærere i læringsstrategier for å kunne tilpasse undervisningen bedre til alle elever.

SFO midlene blir brukt til kompetanseutvikling og kompetansedeling i forbindelse med planleggingsdager. Dette er viktig for at alle SFO-ansatte skal få den kompetansen som finnes på de ulike skolene. SFO har ellers ikke mange møtepunkter for alle og er derfor viktig for å kvalitetssikre, beholde og rekruttere personell.

2350 PP-Tjenesten

2350 PP-Tjenesten	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 690 878	4 128 315	4 143 200	4 143 200	4 143 200	4 143 200
Driftsinntekter	-202 795	-70 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Netto drift	3 488 083	4 058 315	4 103 200	4 103 200	4 103 200	4 103 200

Pedagogisk Psykologisk tjeneste for Sør- Varanger har i dag totalt 8 årsverk, hvorav en stilling er logoped som arbeider direkte med barn og saksbehandler i kombinasjon, samt en merkantil stilling. To ansatte har hver 50 % stilling i kombinasjon med barnevernet innen forebyggende arbeid.

Tjenesten yter faglig veiledning til foreldre, skole og barnehage for utvikling av tiltak for barn med spesielle behov. PPT skal utarbeide sakkyndig vurdering og uttalelse for barn, unge og voksne med spesielle behov der det er nødvendig. Tjenesten gir veiledning inn mot den tilpassede og ordinære opplæringen.

Det utøves utstrakt tverrfaglig samarbeid med andre tjenester, samarbeid med andrelinje tjenestene og Statped. PPT bidrar til system utvikling og kompetanseheving hos våre brukere, skoler, barnehager og foreldre.

PPT deltar aktivt i arbeidet med Kvello-modellen og andre forebyggende og utviklingsorienterte fora bl.a. innenfor volds - team, ungdomsteam og psykisk helse arbeid i skolen.

Tjenesten har høy arbeidsbelastning da antall ny henviste har økt hvert år. Antallet saker påvirker muligheten for tjenesten til å yte tidlig nær innsats til brukerne. Det vil være nødvendig å satses mer på kompetanseheving innenfor spesialpedagogikk og tilpasset opplæring for personell i barnehage og skole, slik at tjenesten kan rette mer av sin tid inn mot barn med spesialpedagogiske behov.

2360 Barneverntjenesten

2360 Barnevernet	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	14 295 216	15 038 410	14 658 000	14 658 000	14 658 000	14 658 000
Driftsinntekter	-632 220	-335 000	-315 000	-315 000	-315 000	-315 000
Driftskostnader	13 662 995	14 703 410	14 343 000	14 343 000	14 343 000	14 343 000

Barneverntjenesten ivaretar kommunens ansvar etter lov om barneverntjenester, i alle ledd av loven. Det er 7, 5 stillingshjemler i tjenesten. Tjenesten er samlokalisert med PP-tjenesten i 1. etg i Postgården, en plassering som har vist seg hensiktsmessig jamfør at begge avdelingene yter tjenester til noenlunde samme gruppe av kommunens befolkning. Tjenestene jobber fortløpende med å videreutvikle det faglige samarbeidet samt nå også med samorganisering av tjenestene til en felles virksomhet.

Barneverntjenesten har for tiden til sammen 78 barn på ulike tiltak etter lov om barneverntjenester; 73 % (57 barn) på hjelpetiltak og 27 % (21 barn) i offentlig omsorg.

Tjenesten har i tillegg hatt en stor økning i antall undersøkelsessaker fra 2007 og fram til i dag: Fra 76 saker i 2007 til 114 ved utgangen av 3. kvartal 2010 (hadde *tils.* 106 i 2009). Det store antallet undersøkelsessaker binder opp mye av tidsressursene i tjenesten – noe man vurderer går ut over mulighetene til å følge bedre opp de barna/familiene som får og behøver hjelp fra barneverntjenesten. Tjenesten forsøker likevel å evaluere sakene jevnlig for kartlegging og sikring ift om iverksatte tiltak og hjelp er tjenlig ift aktuelle problemer, eller om andre tiltak må og kan gis til det enkelte barn/familien.

Barneverntjenesten vil bruke om lag kr 450 000,- til forebyggende arbeid blant barn og unge, for eksempel til styrkning av bemanningen ved BASEN. Dette med bakgrunn i at det fra ulike hold er kommet signaler om en bekymringsfull utvikling i ungdomsmiljøet, blant annet med mye rusmisbruk hos ungdom helt ned i 13-14 års alder. Tanken er at via styrking av tilbudet Basen vil man også kunne jobbe bedre med rus- og kriminalitetsforebygging ovenfor ungdom i kommunen.

Barneverntjenesten har budsjettert med en kostnadsreduksjon til kjøp av tjenester fra private med kr 500 000,- kommende år. Dette som følge av at kostnadene til plasseringer i private institusjoner har gått gradvis nedover siden 2009.

2400 Kirkenes kompetansesenter

2400 Kirkenes Komp.senter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	8 275 989	6 846 761	7 747 000	7 747 000	7 747 000	7 747 000
Driftsinntekter	-6 447 383	-5 208 000	-6 105 000	-6 105 000	-6 105 000	-6 105 000
Netto drift	1 828 606	1 638 761	1 642 000	1 642 000	1 642 000	1 642 000

Kirkenes kompetansesenters kjerneaktiviteter er norskundervisning for flerspråklige, russisk undervisning, og som fasilitator for høyskoleutdanning i Kirkenes/Øst-Finnmark.

Kompetansesenteret driver i tillegg en del prosjekter knyttet til voksenopplæring, språkundervisning og kommunikasjon. Kompetansesenteret har pr 2010 10,5 årsverk og 12 ansatte.

Målet til kompetansesenteret er å gi relevant og etterspurt videre- og etterutdanning for voksne, der spesielt fokus er på norsk og russisk språk samt være med å bygge opp tilbud om høyere utdanning i Sør-Varanger og Øst-Finnmark. Våren 2010 flyttet kompetansesenteret inn i nye moderne lokaler som gir nye muligheter, men også begrensninger i forhold til en markant reduksjon i areal på undervisningslokalene.

I budsjettet for 2011 er husleie for de nye lokalene innarbeidet, sammen med større prosjektutgifter til masterstudiet i Borderologi og Øst-Finnmark kompetansesenter. Inntektssiden er budsjettert i henhold til erfaringstall. Det er visse usikkerheter knyttet til inntektene på grunn av mindre arealkapasitet i de nye lokalene, som blant annet gir begrensninger i antall elever som kan tas opp til hvert kurs.

2500 Allmenn kultur

2500 Allmenn Kultur	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	13 485 313	12 533 301	12 310 000	12 310 000	12 310 000	12 310 000
Driftsinntekter	-1 856 275	-531 500	-846 500	-846 500	-846 500	-846 500
Netto drift	11 629 038	12 001 801	11 463 500	11 463 500	11 463 500	11 463 500

Allmennkultur består av en rekke tilbud som BASEN, ungdomsklubben i Bjørnevatn og fritidsklubben på Bugøynes. Virksomheten gir også tilbud om kulturtiltak for

funksjonshemmede og bidrar med idrettskonsulenttjeneste. Virksomheten er lokal arrangør for UKM og er teaterarrangør for Hålogaland teater og Riksteateret.

BASEN er utviklet til et kultursenter som tilbyr og arrangerer konserter. Virksomheten tilbyr øvingslokaler, galleri, internettkafé, klubbkvelder for ungdom, spillerom/filmrom, møterom mv. Virksomheten driver med utstrakt saksbehandling og rådgivning, kulturmidler, spillemidler og søknader om økonomisk støtte. Gjennom 2011 har virksomheten som mål å satse stort på ungdomsklubben i Bjørnevåtn både med innhold og utforming.

Kr. 150 000,- i tilskudd til prosjektet Partnerskap for folkehelse er overført til helsestasjon fra og med budsjettåret 2011.

Det er gjennomført et generelt kutt ved virksomheten.

2550 Kulturskolen

2550 Kulturskolen	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 708 542	5 137 994	5 133 700	5 133 700	5 133 700	5 133 700
Driftsinntekter	-1 301 073	-948 000	-1 158 000	-1 158 000	-1 158 000	-1 158 000
Netto drift	3 407 469	4 189 994	3 975 700	3 975 700	3 975 700	3 975 700

Sør-Varanger kulturskole har i dag 327 elever fordelt på musikk, dans, kunst, teater og andre tverrfaglige aktiviteter. Vi har vel 100 elever på venteliste. Ved kulturskolen er det 10 årsverk Kulturskolen selger dirigenttjenester til flere kor og korps i kommunen, og den kulturelle skolesekken ligger også under kulturskolen og står som arrangør av en rekke forestillinger, skolekino, konserter, kunstnerbesøk, forfatterbesøk mv.

Virksomhetens har gjennomført et generelt kutt.

2600 Sør-Varanger museum

2600 Sør-Varanger Museum	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	5 132 392	2 852 000	2 852 000	2 852 000	2 852 000	2 852 000
Driftsinntekter	-1 464 982	0	0	0	0	0
Netto drift	3 667 410	2 852 000	2 852 000	2 852 000	2 852 000	2 852 000

Her budsjetteres overføring til Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida. I tillegg er det budsjettert med utgifter tilhørende bygget Grenselandmuseet.

2700 Sør-Varanger bibliotek

2700 Sør-Varanger Bibliotek	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	6 630 517	6 445 045	6 047 915	6 047 915	6 047 915	6 047 915
Driftsinntekter	-1 640 748	-1 359 000	-859 000	-859 000	-859 000	-859 000
Netto drift	4 989 769	5 086 045	5 188 915	5 188 915	5 188 915	5 188 915

Sør-Varanger bibliotek har 7,42 årsverk fordelt på 8 stillinger. Det er hovedbibliotek i Kirkenes og bibliotekfilial i Bugøynes. I tillegg kjøpes bibliotek tjenester fra Tana/Nesseby bokbuss til innbyggere i Bugøyfjord og Neiden. Kommunen betaler husleie, annen drift og kjøper bibliotek tjenester for å drive Svanvik filial ved Svanvik Næringsbygg AS. Virksomheten er organisert med virksomhetsleder, bibliotekarer, filialstyrer og merkantil personale.

Sør-Varanger bibliotek følger mål i bibliotekloven som er å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Tilbudene skal vektlegges kvalitet, allsidighet og aktualitet. Virksomheten skal være utadrettet og tilbudene skal gjøres kjent. Sør-Varanger bibliotek er et ledd i det nasjonale biblioteksystem.

Sør-Varanger kommunes visjon er å være grensesprengende, en målsetting virksomheten bestreber seg på å innfri på de fleste områder. Sør-Varanger bibliotek har også som mål å være en sosial og åpen arena og møteplass og skal ha en lavterskel profil og fremme aktiv deltakelse og lokal demokrati. Virksomheten har en egen russiskspråklig samling, som er landskjent. Vi sender depoter og fjernlån til bibliotek i Finnmark og Troms. Samlingen er attraktiv for mange bibliotek i landet.

Det er innarbeidet i budsjettet 2011 inntekter fra fylkeskommuner og staten for å drifte og utvikle den norsk- russiske bibliotek tjenesten. Midlene er øremerket tjenesten og driften skal balansere på samme nivå som overførte inntekter.

For budsjett 2011 er det foreslått en reduksjon på kr. 30 000,- i kjøp fra andre kommuner. Dette innebærer nedleggelse av bokbusstilbudet for distriktene Neiden og Bugøyfjord fra neste skole år. Sør-Varanger bibliotek kjøper i dag denne tjenesten fra Nesseby kommune.

Virksomheten har gjennomført et generelt kutt i størrelsesorden 5 %.

3000 Helse og sosialadministrasjon

3000 Helse og Sosialadministrasjon	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	9 175 530	11 386 022	11 995 413	11 791 413	11 791 413	11 791 413
Driftsinntekter	-2 845 408	-3 525 534	-3 332 000	-3 332 000	-3 332 000	-3 332 000
Netto drift	6 330 122	7 860 488	8 663 413	8 459 413	8 459 413	8 459 413

Virksomheten består av tildelingskontoret for omsorgssaker og koordinerende enhet. Totalt er det 5 årsverk fordelt på 9 ansatte. Arbeidsoppgavene er blant annet å saksbehandle og

tildeler tjenester jf. sosialtjenesteloven § 4-3 som praktiskbistand, avlastningstiltak, støttekontakt, plass i institusjon og omsorgslønn og kommunehelsetjenesten § 1-3.4 og 6 som hjemmesykepleie og plass i sykehjem. Koordinerende enhet saksbehandler og fatter vedtak om individuellplan, gir veiledning til koordinatorene og utvikler systemer for samhandling. Det saksbehandles rundt 1200 saker per år.

Det er innarbeidet årlige økte utgifter på kr. 200 000,- til støttekontakt og avlastning da det er en økning i antall søkere. For 2010 har virksomheten fattet vedtak utover det som er budsjettet. Tildeling av støttekontakt og avlastning er tiltak som forebygger utløsning av mer kostnadskrevede tjenester.

Økte utgifter til omsorgslønn er innarbeidet med kr. 250 000,-. Dette for å være innenfor rammen av allerede tildelte vedtak. Det er ikke budsjettet med nye vedtak. Det gis omsorgslønn tilsvarende 6 årsverk til 24 brukere. Dette er i hovedsak funksjonshemmede barn og eldre i distriktene der det vil være mer kostnadskrevede å sette inn hjemmesykepleie.

Det er videre budsjettet med ett nytt årsverk til ivaretagelse og utvikling av den elektroniske pasientjournalen i programmet Profil som medfører økte utgifter på kr. 498 000,-. Alle virksomheter som gir helsetjenester er pliktig til journalføring. Sør-Varanger kommune har valgt å bruke elektroniske pasientjournaler. For å kunne overholde vår journalføringsplikt må det være en person som har ansvaret for oppgradering, utvikling og opplæring av programmet ovenfor de øvrige ansatte. Stillingen vil være virksomhetsovergrepene for alle virksomheter innenfor helse- og sosialtjenestene. I samhandlingsreformen legges det vekt på utvikling av elektronisk samhandling mellom 1. og 2. linje tjenesten samt lege tjenester og apotek. Denne stillingen vil være sentral i denne utviklingen.

Nedleggelse av 0,5 årsverk saksbehandler stilling innarbeidet fra og med 2012. Det gir en besparelse på kr. 204 000,-.

3001 Frivillig Sentralen

3001 Frivillig Sentralen	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	708 519	701 283	740 600	740 600	740 600	740 600
Driftsinntekter	-441 837	-345 000	-375 000	-375 000	-375 000	-375 000
Netto drift	266 681	356 283	365 600	365 600	365 600	365 600

Frivillig Sentralen hadde i 2009 63 registrerte frivillige som til sammen utgjorde en arbeidsinnsats på ca 5 000 timer. Frivillig Sentralen har en 100 % stilling, daglig leder.

Målet er at Frivillig Sentralen skal fungere som møteplass, koordinator og kontaktpunkt for frivillige og andre. Vi samarbeider med lag og foreninger og kommunale virksomheter. Blant aktivitetene vi driver med kan nevnes eldrekafe, vaktmestertjeneste, transport, leksehjelp, natteravning, internasjonalt arbeid og diverse arrangementer.

3100 Flyktingtjenesten

3100 Flyktingtjenesten	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	7 740 565	8 666 550	6 762 400	7 118 400	7 118 400	7 118 400
Driftsinntekter	-10 056 713	-9 240 000	-7 128 000	-7 128 000	-7 128 000	-7 128 000
Netto drift	-2 316 148	-573 450	-365 600	-9 600	-9 600	-9 600

Flyktingtjenesten arbeider med bosetting, integrering og introduksjonsprogram for flyktinger. Det er 3 faste stillinger i tjenesten; virksomhetsleder og 2 koordinatører, samt 1,5 prosjektstillinger. I tillegg overføres midler til 50 % innvandrersykepleier i helsetjenesten. Integreringstilskuddet brukes til introduksjonsprogrammet, økonomisk stønad, barnehage/SFO, aktiviteter for barn/unge/voksne, helse, lønn, administrative kostnader og tolkeutgifter. Det er bosatt 52 flyktinger fordelt på 13 nasjoner som er innenfor 5-års tilskuddsperiode, samt flyktinger som har bodd i kommunen mer enn 5 år. Kommunestyret har vedtatt å bosette 20 flyktinger i 2010 og 2011.

Det er et mål å arbeide for likestilling som innebærer å bedre flyktingers mestring av hverdagslivet og styrke deres muligheter for kvalifisering til utdanning og arbeidsliv. Lov om introduksjonsprogram gir rett til kvalifisering for bosatte flyktinger mellom 18-55 år og det er 14 deltakere i programmet pr oktober 2010, et antall som varierer etter antall bosettinger. De fleste får jobb etter endt program, og flere har kjøpt egen bolig i kommunen.

Innarbeidet tiltak

Økte utgifter flyktingtjenesten tilsvarende reduksjon i vedtatt KST sak 089/09, der det ble vedtatt å redusere utgifter ved flyktingtjenesten med kr 600 000. Det ble vedtatt følgende: "Kjøre tjenester internt. Forslaget innebærer at oppsigelse av nåværende leieforhold lokaler og overgang til rimeligere løsninger/ eventuelt kommunale lokaler etter oppsigelsestidens utløp må vurderes." Virksomheten har en årlig utgift til leie av lokaler på kr 395 000, i tillegg kommer utgifter til renhold på kr 20 000. Det er derfor ikke mulig å kunne gjøre en besparelse på kr 600 000 ihht til vedtatte tiltak og det foreslås derfor å innarbeide beløpet igjen fra 2011. Flyktingtjenesten har vært nødt for å redusere på tilbudet til flyktingene for å kunne innarbeide besparelsen. Det finnes ikke kommunale lokaler til tjenesten. Flyktingtjenesten er avhengig av å ha sentrumsnære lokaler, både ifht til aktivitet og kontakt. Det finnes ingen rimeligere alternativer til lokaliteter til tjenesten. Flyktingtjenestens inntekt er avhengig av faktiske bosettinger. Inntekten følger flyktingen. Det er først når flyktingen bosetter seg at krav kan sendes til IMDI. Dersom flyktingen flytter til annen kommune må deler eller hele tilskuddet overføres til den andre kommunen.

Det er samtidig innarbeidet reduserte driftsutgifter på kr 356 000 som et omstilings- og salderingstiltak. Dette berører både bosetting og introduksjonsprogram, slik som utgifter til etablering, introstønad og introopplæring.

3200 Felles administrasjon helsetjenesten

3200 Helsetjenesten	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	719 332	790 163	794 400	794 400	794 400	794 400
Driftsinntekter	-167 689	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Netto drift	551 643	759 163	763 400	763 400	763 400	763 400

Tjenesten består av 1 årsverk konsulent og 0,5 årsverk sekretær som bistår helsestasjon, fysioterapitjenesten, ergoterapitjenesten, psykisk helsetjeneste og kommunelegetjenesten med merkantile tjenester. Konsulent har delegert ansvar innen økonomi/budsjett og saksbehandling for kommuneoverlege og virksomhetsleder for psykiatritjenesten.

Budsjettet er fellesutgifter for alle de kommunale tjenestene ved helsesenteret.

3202, 3203 og 3204 Helsestasjon, fysio - og ergoterapitjenesten

3202 Helsestasjon	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 840 007	3 916 258	4 644 700	4 644 700	4 644 700	4 644 700
Driftsinntekter	-843 657	-327 000	-692 000	-692 000	-692 000	-692 000
Netto drift	2 996 349	3 589 258	3 952 700	3 952 700	3 952 700	3 952 700

3203 Fysioterapi	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	3 236 063	3 609 407	4 651 600	4 651 600	4 651 600	4 651 600
Driftsinntekter	-628 229	-640 000	-1 124 000	-1 124 000	-1 124 000	-1 124 000
Netto drift	2 607 834	2 969 407	3 527 600	3 527 600	3 527 600	3 527 600

3204 Ergoterapi	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 166 652	1 147 384	1 301 700	1 301 700	1 301 700	1 301 700
Driftsinntekter	-39 736	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Netto drift	1 126 917	1 131 384	1 285 700	1 285 700	1 285 700	1 285 700

Ergo/fysio/helsestasjon er en felles virksomhet. Virksomheten er organisert med 50 % felles virksomhetsleder samt 3 fagledere.

Helsestasjonen er en kommunal tjeneste som skal bidra til et helhetlig helsefremmende og forebyggende arbeid for barn og ungdom 0-20 år og gravide som går til kontroll ved helsestasjonen. Helsestasjonen har 7,5 årsverk.

Ergoterapitjenesten skal hjelpe mennesker i alle aldre å fungere optimalt i hverdagen når de har problemer med å utføre daglige gjøremål på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonshemming. Tjenesten har 2,5 årsverk.

Fysioterapitjenesten skal bidra til å sikre innbyggerne et forsvarlig fysioterapitilbud og har som primær oppgave å fange opp de behov som ikke kan løses ved vanlig instituttbehandling. Tjenesten har 4 årsverk inkl en turnusstilling.

Det er innarbeidet økte utgifter til tilskudd til driftsavtaler private fysioterapeuter.

Ved helsestasjon er det innarbeidet et forebyggende tiltak knyttet opp mot ungdom. I budsjett for 2010 ble det vedtatt en reduksjon i driftsbudsjettet til Psykisk helsetjeneste, inkludert i dette var det kr 100 000 i utgifter knyttet til forebyggende tiltak for ungdommer, bla åpen hall, folkehelse og annet. Disse midlene var knyttet opp til stillingen som ungdomskonsulent ved helsestasjonen, som sto vakant 1. halvår 2010. Kr 100 000 foreslås innarbeidet igjen fra 2011 til forebyggende tiltak rettet mot ungdom.

Helsestasjon har fått overført kr 150 000 fra allmenn kultur til Partnerskap for folkehelse. Tildeling av disse midlene skal ivaretas av ungdomskordinator ansatt ved helsestasjon.

Videre er det budsjettert med internoverføring på kr 220 000 fra Flyktningtjenesten til kjøp av helsesøstertjenester. Det budsjetteres samtidig med utgift på kr 100 000 til engasjement slik at helsestasjon kan hente inn ekstern hjelp for å kunne imøtekomme etterspørselen fra flyktningtjenesten.

3205 Psykisk helsetjeneste

3205 Psykisk helsetjeneste	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	12 000 321	9 327 421	9 060 550	9 412 800	9 412 800	9 412 800
Driftsinntekter	-3 397 571	-1 202 000	-1 079 400	-1 010 000	-1 010 000	-1 010 000
Netto drift	8 602 750	8 125 421	7 981 150	8 402 800	8 402 800	8 402 800

Psykisk helsetjeneste skal bidra til forebygging av psykiske problemer og lidelser. Gjennom informasjon, småbarnsforeldretreff, kurs i depresjonsmestring, angstgruppe, pårørendegrupper og kurs. Gi hjelp til mennesker som har psykiske problemer og tilbud til de som har psykiske lidelser-/problemer. Gjennom kartlegging, støttesamtaler, koordinering av tiltak, individuell plan, tilbud om aktivitet og opplæring, tilsyn og oppfølging, veiledning, undervisning og rådgivning.

Tjenesten har til sammen 18 årsverk fordelt på omsorgsboligene med 8 årsverk, møteplassen 2 årsverk og psykiatritjenesten helsesenteret 7,5 årsverk. 0,5 årsverk er satt i vakant ut 2010. I tillegg har virksomheten 1 prosjektlederstilling for boligsosialt arbeid som går ut 02.2011. Prosjektet dekkes av prosjektmidler fra Fylkesmannen.

Budsjettet for 2010 ble redusert med kr 750 000, iberegnet den 0,5 vakante stillingen. For 2011 er det innarbeidet kr 20 000 i økte telefonutgifter og kr 44 000 i vikarutgifter. Pålegg om 5 % reduksjon av budsjettet for 2011 er innarbeidet i budsjettet med følgende konsekvenser:

- Holde en 50 % vakant fagarbeiderstilling fortsatt vakant i 2011, i tillegg har vi en miljøarbeider som har 40 % permisjon, holde den vakant i 2011. Konsekvenser:

Det betyr reduksjon av tjenestetilbudet i form av miljøarbeidertjenester. Vi kan gi hjelp til færre brukere og noen brukere vil få et redusert tilbud. Konsekvensene av en slik reduksjon kan gi økt bruk av hjemmetjenesten.

- Reduksjon av bundne fond, kr. 69 400. Dette er midler som er avsatt til oppfølging av brukere, brukermedvirkning/styring og kompetanseheving. Viser til formannskapsvedtak 166/09. Konsekvenser av reduksjon av fondsmidler betyr mindre kompetanseheving innen psykisk helsearbeid.

3206 Diagnose/behandling

3206 Diagnose/ Behandling	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	9 314 926	9 761 935	10 241 440	10 241 440	10 241 440	10 241 440
Driftsinntekter	-1 426 632	-1 201 000	-1 221 000	-1 221 000	-1 221 000	-1 221 000
Netto drift	7 888 294	8 560 935	9 020 440	9 020 440	9 020 440	9 020 440

I legetjenesten er det 9 fastlegehjemler, i tillegg har vi 2 kommunalt ansatte turnusleger. Det lokale samarbeidsutvalget anmodet i sitt siste møte våren 2010 Kommuneoverlegen til å starte arbeidet med en 10. fastlegehjemmel. Dette fordi legene ønsker kortere lister og færre vakter. Vaktene kommer som kjent i tillegg til ordinær arbeidstid. Kommuneoverlegen forventer at Rådmannen presenterer sak om ny fastlegehjemmel for Kommunestyret på nyåret 2011. Det regnes et års tid fra saken påbegynnes til ny fastlege kan tiltre. I dette tilfellet må også egnede lokaler vurderes. Kostnadene er delvis innarbeidet i budsjettet for 2011. For øvrig er kommuneoverlegen fortsatt involvert i planlegging av "Nye Kirkenes sykehus" og i tillegg også i planlegging av Samhandlingsreformen.

Legetjenesten har så vidt begynt å planlegge et kommunalt overgrepsmottak, et arbeid som har stoppet noe opp på grunn av mangel på person som kan jobbe spesielt med dette. Prosjektet er også avhengig av planlegging av "Nye Kirkenes sykehus", og derfor lagt på is en kort periode i påvente av konkretisering av prosjektet. Det er imidlertid viktig at mottaket tas med i betraktningen i prosjekt "Nye Kirkenes sykehus".

I henhold til virksomhetsplanen vil det bli satt inn ressurser på å revidere infeksjonskontrollprogrammet for pleie- og omsorgstjenesten. Dette området måtte vi utsette fra 2010 på grunn av influensapandemien i 2009 som beslagla betydelig legeressurser som fikk virkning også i 2010.

Forhandlinger mellom legeföreningen og KS sentralt har resultert i noe endrede rettigheter i forbindelse med avvikling av arbeidsdag etter vakt. Foreløpig får dette små konsekvenser for legene ved Kirkenes legesenter og dermed for Sør-Varanger kommune, men det er bebudet forhandlinger som kan gi økonomiske konsekvenser også for oss. Dette har vi ikke lagt inn i budsjettet for 2011, men må komme tilbake til når resultatet er klart.

De sentrale legeavtalene er reforhandlet med virkning fra 010710. Alle økningene er innarbeidet i budsjettet, samt økt lønn til turnuslegene fra 010710 og ytterligere økning fra 010711.

3300 Sosialtjenesten

3300 Sosialtjenesten	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 554 015	4 638 934	4 497 600	4 497 600	4 497 600	4 497 600
Driftsinntekter	-239 700	-190 500	-200 500	-200 500	-200 500	-200 500
Netto drift	4 314 315	4 448 434	4 297 100	4 297 100	4 297 100	4 297 100

Sosialtjenesten har i drift 8 årsverk bestående av tre miljøarbeidere, en økonomisk rådgiver og fire sosialkonsulenter inkludert virksomhetsleder.

Tjenestens hovedarbeidsområder er

- Omsorg og rehabilitering til personer med rus- og avhengighetsproblematikk samt råd og veiledning til deres pårørende.
- Koordineringsansvar i forhold til gravide rusmisbrukere og LAR (legemiddelassistert rehabilitering)
- Råd, veiledning og bistand til befolkningen i forhold til økonomi- og tung gjeldsproblematikk
- Bostøtte

Det er i budsjett 2011 innarbeidet økte lønnsutgifter som følge av lønnsoppgjør samt salderingstiltak.

Virksomheten har gjennomført et generelt kutt i størrelsesorden 5 %.

3301 NAV – økonomisk sosialhjelp

3301 Nav - Økonomisk Sosialhjelp	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	10 515 288	10 220 443	9 988 000	9 988 000	9 988 000	9 988 000
Driftsinntekter	-3 970 031	-4 060 000	-1 386 000	-1 386 000	-1 386 000	-1 386 000
Netto drift	6 545 256	6 160 443	8 602 000	8 602 000	8 602 000	8 602 000

NAV Sør-Varanger har ansvar for kommunens forpliktelser ihht. lov om sosiale tjenester i NAV. Dette innebærer i korte trekk ansvar for oppgaveområdene sosiale stønader slik som økonomisk sosialhjelp, ansvar for å bistå personer med midlertidig bolig (hjelp til å skaffe, samt økonomi dersom personen ikke klarer selv) og ikke minst kvalifiseringsprogrammet. I tillegg har NAV et generelt veiledningsansvar i forhold til forskjellige hjelpeordninger som finnes og et spesielt veiledningsansvar for områdene virksomheten har ansvar for.

Virksomhetens hovedmål er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, mulighet til å leve og bo selvstendig og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltagelse. Det er et hovedmål for virksomheten at færrest mulig skal leve av økonomisk sosialhjelp og at de som gjør det, gjør det kortest mulig. Gjennom kvalifiseringsprogrammet jobbes det aktivt for å avklare brukere som i stor grad ellers ville mottatt sosialhjelp.

Den kommunale delen av NAV Sør-Varanger består av 6 stillinger fordelt på 7 personer.

Tidligere øremerket tilskudd i forbindelse med Kvalifiseringsprogrammet innlemmes i rammeoverføringen til kommunen fra og med 2011. Rådmannen forslår at stønaden settes lik det beløpet vi får i rammeoverføringen.

Det foreligger en avtale inngått mellom Sør-Varanger kommune og NAV Finnmark om deling av NAV-leders lønn. Ledere er statlig tilsatt og kommunes forpliktelser oppstår gjennom refusjonskrav fra staten i henhold til avtalen. Utgiften er ikke budsjettert tidligere og innarbeides i budsjettet med kr. 320 000,- fra 2011. Det er også innarbeidet økt husleie.

Virksomhetens har gjennomført et generelt kutt med kr. 340 000,- gjennom hele planperioden. I tillegg kommer reduksjon på kvalifiseringstilskuddet. Se egen beskrivelse av tiltaket.

3400 Prestøyhjemmet

3400 Prestøyhjemmet	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	28 324 572	26 632 564	29 979 214	29 939 214	29 939 214	29 939 214
Driftsinntekter	-6 582 083	-5 581 577	-6 297 700	-6 297 700	-6 297 700	-6 297 700
Netto drift	21 742 489	21 050 987	23 681 514	23 641 514	23 641 514	23 641 514

Prestøyhjemmet er et sykehjem med totalt 40 plasser. Det er 3 somatiske avdelinger, 1 rehabiliterings/korttidsavdeling og 1 skjermet avdeling for demente. Prestøyhjemmet har totalt 43,42 årsverk fordelt på 67 stillinger for sykepleiere og hjelpepleiere. Virksomheten er organisert med virksomhetsleder og 3 avdelingspsykepleiere som ledere for avdelingene.

Mål for virksomheten er at Prestøyhjemmet skal være et sykehjem der det oppleves at det ytes service, er høy faglig kvalitet og er et sykehjem i stadig utvikling. Sykehjemmet bygger på et menneskesyn der verdier som nestekjærlighet, omsorg, menneskeverd og likeverd står sentralt.

I budsjett 2011 er det innarbeidet økte utgifter til telefon og lisenser som følge av prisjusteringer. I tillegg er det søkt en mer riktig budsjettering av utgifter til overtid og faste tillegg ut fra erfaringstall.

Ved Prestøyhjemmet foreslås det at 3 avdelingspsykepleiere settes over i 100 % administrativ stilling og deres 50 % stilling i avdelingene erstattes med sykepleier, til sammen 1,5 årsverk. Frikjøp av avdelingsledere medfører økt årlig utgift på kr 649 000.

Det er opprettet 1,5 årsverk sykepleiere. Sykepleierstillingene tenkes brukt til å dekke sykefravær og vakanser ved virksomhetene. De vil benyttes ved den avdelingen hvor fravær oppstår, og sikre kontinuitet i pleien til beboerne. Målet er å redusere sykefravær, samt bruken av bemanningsbyrå og overtidsforbruk. Økt årlig utgift innarbeidet med kr 731 000.

Rådmannen foreslår fra og med budsjettår 2011 å videreføre prosjektet uønsket deltid permanent, det innebærer økt grunnbemanning på Prestøyhjemmet. Prosjektet uønsket deltid har vært gjeldende på 2 av avdelingene ved Prestøyhjemmet. Dette har medført at vi i større grad har klart å rekruttere fagpersonell til stillingene ved disse avdelingene. Dette fagpersonellet ønsker vi å beholde, og dersom prosjektet avsluttes betyr det at flere av våre nyansatte sitter igjen med små stillinger helt ned i 12,7 %. Beboerne har fått et faglig bedre tilbud også i forhold til en aktiv hverdag med aktiviteter. Evaluering etter endt prosjektperiode

gjenstår, da prosjektperioden utløper ved årets slutt 2010, men halvårseffekt på forbruk av for eksempel overtid for hele virksomheten viser et mindreforbruk på kr. 600 000,- i første halvår 2010 opp mot 2009. Dette anses å kunne ha en sammenheng. Endelig evaluering kommer som egen sak, med forslag til videre tiltak i forhold til Uønsket deltid. Permanent videreføring av prosjektet uønsket deltid ved Prestøyhjemmet utgjør totalt en økning på 2,9 årsverk for begge avdelingene, hvorav 50 % er sykepleier. Innarbeidet i budsjett med en årlig utgift på kr. 1 265 000,-.

Det er i tillegg innarbeidet økte utgifter på kr. 120 000,- fra og med 2011 til dekning ved korttidsopphold. Vederlagsforskriften tilsier at bruker med vedtak om korttidsopphold skal ha dekket utgifter på lik linje med de som har langtidsopphold. Dette er det ikke tatt høyde for i budsjettet tidligere og vil medføre økte utgifter til medikamenter, medisinsk forbruksmaterieell og legetjenester. Institusjonene som har korttidsopphold vil samarbeide i forhold til lager på medikamenter for å gjøre forbruket mest mulig hensiktsmessig og økonomisk.

Utvidelse av eksisterende garderobe inkludert garderobeskap er innarbeidet i budsjett med en kostnad på kr. 40 000,- i 2011.

3500 Hjemmebasert omsorg

3500 Hjemmebasert Omsorg	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	47 030 729	43 422 428	41 076 800	41 076 800	41 076 800	41 076 800
Driftsinntekter	-5 855 098	-5 518 000	-3 384 000	-3 384 000	-3 384 000	-3 384 000
Netto drift	41 175 631	37 904 428	37 692 800	37 692 800	37 692 800	37 692 800

Hjemmebasert omsorg består av 7 avdelinger hvor 4 geografiske inndelte avdelinger som gir tjenester som praktisk bistand og hjemmesykepleie, 1 avdeling er ambulerende vaktmestertjenester og 1 avdeling dagsenter for hjemme boende eldre. Det er 73 årsverk ved virksomheten.

Det er innarbeidet flytting av Kirkenes kortids- og avlastningsavdeling fra hjemmebasert omsorg til Wesselborgen sykehjem fra midten av mars 2010. Alle årsverk med unntak av nattevaktene ble overført. Dette på grunn av brannsikkerheten ved bygget var etter tilsyn fra brannmyndighetene ikke tilfredsstillende. Dette er nå utbedret og nattevaktene overføres til Wesselborgen sykehjem fra januar 2011.

Det er videre innarbeidet en moderat økning på overtid og vikarutgifter ved sykefravær jf regnskapstall de siste årene. Det har vært jobbet systematisk med rekruttering, overtidsbruk og sykefravær. Det er 6 ansatte ved virksomheten som er i gang med sykepleierutdanning og det er vanskelig å skaffe vikarer.

Virksomhetene 3500 hjemmebasert omsorg, 3000 fellestjenester og 3501 Bugøyenes omsorgsenter har totalt 96,5 årsverk hvor av 6 årsverk er til ledelse og 0,4 årsverk er til merkantil ressurs. Rådmannen foreslår å tilføre 1 årsverk til merkantil ressurs, hvor av 0,5 er plassert ved Eldresenteret hvor 2 av de største avdelingene er (totalt ca 50 årsverk disse er knyttet opp mot direkte tjeneste utøving). Pr i dag er det avdelingsleder og virksomhetsleder som utøver merkantile ressurser. Ved å tilføre 1 årsverk til merkantil ressurs vil en kunne frigjøre avdelingslederne til å utøve ledelse, tettere sykefraværs oppfølging, kvalitetssikring og hms arbeid. Økte lønnsutgifter er innarbeidet med kr. 370 000,-.

Rådmannen foreslår å innarbeide økte utgifter knyttet til brukerstyrt personlig assistent til en ny bruker. Organisering av tjenesten er satt til ULOBA og medfører en årlig utgift på kr 542 000.

Det er innarbeidet 3 nye leasingbiler ved hjemmebasert omsorg. Dette fordi antall brukere i distriktene Tusenvik og Jarfjord har økt og det er blitt færre "gå" ruter. I 2010 har virksomheten vært nødt til å lease 1 bli til Neiden, denne har ikke vært budsjettet. 3 nye leasing biler utgjør årlig utgift på kr 225 000 inkludert årsavgifter og forsikring..

Vedtaket om tilbud til enkeltbruker opphører. Brukeren hadde 5 årsverk tilknyttet. På grunn av økt brukermasse på ettermiddagstid og økt behov hos enkeltbrukeren har en vært nødt til å øke ytterligere 2 årsverk i 2010. Disse er ikke innarbeidet i budsjettet for 2011. Det var behov for å øke fra 1 ansatt til 2 ansatte på ettermiddagstid i Bjørnevatn som servet alle brukerne inkl enkeltbrukeren. Dette utgjør 1,6 årsverk, disse årsverkene bes om fortsatt oppretthold i Bjørnevatn selv om vedtaket til enkelt bruker er opphørt. Besparelse av fastlønn, faste tillegg, ferievikar og pensjon for 3,4 årsverk utgjør kr 2 005 000. Redusert refusjon for ressurskrevende tjenester kr 1 607 000. Netto besparelse inkludert 1,6 årsverk opprettholdt i Bjørnevatn er kr 398 000.

Nedleggelse av 1 årsverk hjemmehjelp og Felles ferie ved Kilden dagsenter er innarbeidet fra og med 2011 som omstillings- og effektiviseringstiltak, besparelse på henholdsvis kr 444 000 og kr 22 000. Se egen utredning i kapittel 3.4

3501 Bugøynes omsorgssenter

3501 Bugøynes Omsorgssenter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	4 962 332	5 206 324	5 995 000	5 995 000	5 995 000	5 995 000
Driftsinntekter	-157 400	-294 600	-349 600	-349 600	-349 600	-349 600
Netto drift	4 804 932	4 911 724	5 645 400	5 645 400	5 645 400	5 645 400

Virksomheten har 10,65 årsverk fordelt på 16 stillinger. Virksomheten gir tjenester som hjemmesykepleie og praktisk bistand til 25 brukere. Bugøynes omsorgssenter ble i 2010 utvidet fra 4 til 8 plasser og behovet for økning av stillinger er innarbeidet i budsjettet for 2011. Det har vært vanskelig å rekruttere faste sykepleiere, men dette har nå lyktes. Det er også 2 av de ansatte som holder på med sykepleierutdanningen og som vil være ferdig utdannet om 3 år.

I henhold til KST vedtak 089/09 er det i budsjett 2011 utvidelse av Bugøynes omsorgssenter. Det ble vedtatt å opprette 4 plasser ved Bugøynes omsorgssenter fra 2. halvår 2010. Fra 2011 må drift inkluderes i virksomhetens budsjett. For å kunne ha faglig forsvarlig drift ved fordobling av antall plasser må bemanningsplanen justeres opp. Det må også ansettes kokk til å kunne ivareta mattilberedningen. Maten tilberedes i dag av pleiepersonalet. Det vil de ikke klare med 8 beboere. Da må det være 2 personer til å ivareta brukerne og 1 kokk. Foreslår derfor en økning med 1,8 årsverk fagarbeiderstillinger, hvorav 0,5 årsverk er til kokk. Tiltaket er innarbeidet med økte utgifter på kr 831 000 og økte inntekter på kr 105 000, det vil si en årlig netto utgift på kr 726 000.

3600 Tjenesten for funksjonshemmede

3600 Tjenesten for funksjonshemmede	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	28 830 970	29 028 257	33 637 077	33 637 077	33 637 077	33 637 077
Driftsinntekter	-3 337 698	-2 572 540	-3 903 500	-3 903 500	-3 903 500	-3 903 500
Netto drift	25 493 272	26 455 717	29 733 577	29 733 577	29 733 577	29 733 577

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF) yter tjenester til personer med ulike funksjonshemminger. Tjenester gis til brukere som bor i egne boliger, til elever med spesielle behov før/etter skoletid; i grunnskole, videregående skole og/eller folkehøgskole her i kommunen. TFF gir også avlastning til foreldre med funksjonshemmede barn (Villa aktiv). Rundt enkelte brukere kjøper TFF tjenester fra andre. Tjenestene som gis er som oftest omfattende og av lang varighet. Tjenester som ytes i TFF skal bidra til stimulering av egen læring, motivasjon, økt funksjons- og mestringsevne, opprettholdelse av funksjoner, likeverd og deltakelse. TFF har i dag 53 årsverk fordelt på 85 stillinger.

Det er innarbeidet økte utgifter til ulike driftsutgifter; som telefontjenester, lisenser, avgifter, inventar- og utstyr etc. Dette som følge av prisjusteringer. I tillegg er det søkt en mer riktig budsjettering av utgifter til overtid og faste tillegg. I budsjettet for 2011 er det også innarbeidet klesgodtgjørelse til de ansatte og 1 leasingbil samt driftsutgifter knyttet til dette. Reduserte utgifter til kjøp av hjelpemidler ved Villa aktiv med kr 25 000 i henhold til KST sak 089/09.

Tjenesten for funksjonshemmede avd. Kirkenes yter hjemmetjenester til brukere som bor spredt i Kirkenes og omegn. I dag brukes privatbiler uten at de ansatte har kjøreavtaler. Det innarbeides økte utgifter med kr 190 000 til 2 leasingbiler inkludert forsikring og driftsutgifter.

I mars 2010 fikk en bruker plass på en privat institusjon en annen plass i landet. På bakgrunn av manglende ressurser og tilgang på nødvendig kompetanse var dette et nødvendig faglig tiltak. Plassen som Sør-Varanger kommune kjøper er kostnadsberegnet til kr. 2 628 000 pr år. Det er beregnet kr 1 410 000 i refusjon fra staten. Netto utgift innarbeidet i budsjett 2011 er kr 1 218 000. Dersom bruker flytter tilbake til kommunen, vil vedkommende fortsatt være en ressurskrevende bruker som vil kreve 1:1 bemanning. Kostnadene vil nok bli høyere enn det koster å kjøpe institusjonsplass.

3700 Wesselborgen sykehjem

3700 Wesselborgen Sykehjem	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	42 491 110	35 098 686	44 169 300	43 412 300	41 981 700	41 981 700
Driftsinntekter	-9 607 353	-7 764 830	-9 234 800	-9 404 800	-8 486 800	-8 486 800
Netto drift	32 883 757	27 333 856	34 934 500	34 007 500	33 494 900	33 494 900

Wesselborgen er et sykehjem med 40 langtidsplasser fordelt på to somatiske avdelinger og en skjermet avdeling for demente, samt 9 korttids- og avlastningsplasser. Virksomheten inkluderer også Tangenlia bofellesskap med åtte langtidsplasser og tre omsorgsboliger. Totalt antall årsverk er 69,37 fordelt på i overkant av 100 ansatte. Hver avdeling har egen avdelingsleder.

Wesselborgens mål er å yte tjenester som har god kvalitet der brukermedvirkning er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte.

Det er budsjettert med økte utgifter til medisiner, medisinsk forbruksmateriell og legetjenester for brukere som er på korttidsopphold i institusjon. Dette skal kommunen dekke i henhold til *Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.*, men har ikke vært budsjettert tidligere. Wesselborgen vil inngå samarbeid med Prestøyhjemmet i forhold til lager av medikamenter for å unngå kassering av medikamenter som er utgått på dato. Ut fra erfaringstall er det vurdert behov for økte utgifter til overtid og faste tillegg for å oppnå et mer realistisk budsjett. Samtidig økte inntekter i form av refusjon for ressurskrevende bruker og brukerbetalinger. Virksomheten jobber målrettet med HMS-arbeid og har satt i gang flere prosesser i samarbeid med både hovedverneombud og HMS-konsulent. Hovedfokus vil være på trivselsfremmende tiltak som vi mener vil ha positiv effekt på det høye sykefraværet. Det forventes en reduksjon i utgifter til sykevikar på kr 100 000, hovedsaklig relatert til korttidsfravær.

Det er innarbeidet flytting av Kirkenes kortids- og avlastningsavdeling fra hjemmebasert omsorg til Wesselborgen sykehjem fra midten av mars 2010. Alle årsverk med unntak av nattevaktene ble overført. Fra januar 2011 overføres også nattevaktene fra eldresenteret til korttids- og avlastningsavdelingen på Wesselborgen.

Økte kostnader til korttidsopphold er innarbeidet med kr 181 000. Kommunen skal dekke utgifter til medisiner, medisinsk forbruksmateriell og legetjenester for brukere som er på korttidsopphold i institusjon. Dette i henhold til *Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v.* Korttids- og avlastningsavdelingen ved Wesselborgen har 9 plasser, og dette er kostnadsberegnet til totalt 139 000 kr. I tiltaket er det også tatt hensyn til økt forbruk på medisinske forbruksvarer, og økningen for dette er derfor noe høyere totalt sett. Wesselborgen vil inngå samarbeid med Prestøyhjemmet i forhold til lager av medikamenter for å unngå kassering av medikamenter som er utgått på dato.

Frikjøp avdelingssykepleier. Avdelingsleder ved Tangenlia jobber 50 % som leder og 50 % i turnus. Dette medfører svært travle dager med liten tid til planlegging og organisering av den daglige drift i avdelingen, oppfølging av personalet og sykefravær. Det er behov for at hun tas ut av turnus slik at hun er 100 % avdelingsleder, og at hennes 50 % i turnus erstattes med en sykepleier i avdelingen. Avdelingslederne på avdelingene B, C og D ble tatt ut av turnus høsten 2009, og i deres 50 % ute i avdeling er det leid inn ekstra vakter med hjelpepleierkompetanse. Det er behov for at dette blir en varig ordning. Kirkenes avlastning, som er en korttidsavdeling, må ha egen avdelingsleder. Etter flytting til Wesselborgen har de delt avdelingsleder med avdeling B, som er en langtidsavdeling. Dette er uhensiktsmessig da avdelingene driftes etter ulike rutiner. I tillegg er personalsituasjonen i virksomheten svært krevende med store rekrutteringsproblemer både til faste stillinger og tilkallingsvikarer, og det er avgjørende at avdelingsleder kan følge sitt personale tett. Til sammen utgjør dette 3 årsverk. Tiltaket er innarbeidet med kr 1 341 000 i budsjett 2011.

Det er innarbeidet kr 300 000 i økte utgifter i 2011 til fornyelse av diverse inventar og utstyr ved Wesselborgen og Tangenlia.

Nedleggelse av langtidsplasser på avdeling D innarbeides som et omstillings- og effektiviseringstiltak med virkning fra 2012. Viser til egen utredning i kapittel 3.4.

3701 Kjøkken pleie og omsorgstjenestene

3701 Kjøkken	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	7 484 967	6 651 350	7 310 000	7 310 000	7 310 000	7 310 000
Driftsinntekter	-1 750 498	-1 236 000	-1 410 000	-1 410 000	-1 410 000	-1 410 000
Netto drift	5 734 469	5 415 350	5 900 000	5 900 000	5 900 000	5 900 000

Kjøkkenet produserer mat til beboerne på sykehjemmene og hjemmeboende med behov for matombringning. Antall årsverk er 9,44 fordelt på 14 ansatte.

Kjøkkenets mål er å yte tjenester som har god kvalitet der brukermedvirkning er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte. De har kontinuerlig fokus på riktig og variert kosthold tilpasset den enkeltes behov.

Innarbeidede endringer er økte matvarekostnader og økte utgifter til inventar, utstyr og vedlikehold. I tillegg er det innarbeidet økte inntekter på brukerbetaling.

3703 Dagsenter for demente

3703 Dagsenter for demente	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 869 132	1 848 422	1 905 100	1 905 100	1 905 100	1 905 100
Driftsinntekter	-328 872	-90 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Netto drift	1 540 259	1 758 422	1 865 100	1 865 100	1 865 100	1 865 100

Utsikten dagsenter er et avlastningstilbud på dagtid for demenssyke. Virksomheten har 3 årsverk fordelt på 4 ansatte samt en varig tilrettelagt arbeidsplass i 50 % stilling.

Dagsenterets mål er å yte tjenester som har god kvalitet der brukermedvirkning er i fokus, samt skape trygge rammer for brukere og ansatte. Det er også sterkt fokus på godt samarbeid med pårørende.

Innarbeidede endringer er økte kostnader knyttet til transport av brukerne, det benyttes leasingbil til dette, samt reduksjon i utgifter til vikar ved sykefravær. Det er også innarbeidet en varig tilrettelagt arbeidsplass i 50 % stilling, og stillingen som fagleder er omgjort til avdelingsleder.

4000 – 4600 Teknisk drift

4000 Teknisk Administrasjon	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 503 662	2 530 776	2 676 500	2 676 500	2 676 500	2 676 500
Driftsinntekter	-8 477 805	-1 771 000	-1 894 000	-1 894 000	-1 894 000	-1 894 000
Netto drift	-6 974 143	759 776	782 500	782 500	782 500	782 500

4300 Veier, Parker og Idrettsanlegg	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	11 876 051	11 194 851	11 754 000	11 754 000	11 754 000	11 754 000
Driftsinntekter	-2 207 067	-1 138 000	-1 138 000	-1 138 000	-1 138 000	-1 138 000
Netto drift	9 668 985	10 056 851	10 616 000	10 616 000	10 616 000	10 616 000

4301 Felles Maskinpark	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	2 169 146	1 201 675	1 215 400	1 215 400	1 215 400	1 215 400
Driftsinntekter	-1 873 112	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000	-1 295 000
Netto drift	296 034	-93 325	-79 600	-79 600	-79 600	-79 600

4302 Verksted og Lagerdrift	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	1 067 812	948 161	963 100	963 100	963 100	963 100
Driftsinntekter	-779 360	-1 062 000	-1 062 000	-1 062 000	-1 062 000	-1 062 000
Netto drift	288 453	-113 839	-98 900	-98 900	-98 900	-98 900

4600 Fdv - Kommunale Bygninger	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	51 140 704	40 565 734	43 504 900	43 504 900	43 504 900	43 504 900
Driftsinntekter	-31 395 656	-20 570 250	-20 840 300	-20 840 300	-20 840 300	-20 840 300
Netto drift	19 745 047	19 995 484	22 664 600	22 664 600	22 664 600	22 664 600

4601 Renholdere	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	17 931 818	15 678 589	16 179 500	16 179 500	16 179 500	16 179 500
Driftsinntekter	-2 513 833	-1 394 000	-1 394 000	-1 394 000	-1 394 000	-1 394 000
Netto drift	15 417 985	14 284 589	14 785 500	14 785 500	14 785 500	14 785 500

4602 Andre Utleiebygg	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	28 844	95 000	95 000	95 000	95 000	95 000
Driftsinntekter	-38 244	-95 000	-95 000	-95 000	-95 000	-95 000
Netto drift	-9 400	0	0	0	0	0

Virksomhet FDV har ansvar for:

Kommunale veier, parker, løyper og verksted/maskindrift.

Kommunale bygninger, forvaltning, drift og vedlikehold inkl renhold.

Nye bygge- og anleggsprosjekter.

Samlet har virksomheten i stillingshjemmeloversikten for 2011 71,8 årsverk, hvorav renholderne utgjør den største gruppen med 39,61. Alle stillingshjemler blir ikke brukt, flere er med som reduksjonstiltak. I budsjett 2010 var hjemmeloversikten på 74,4 årsverk. Virksomhetens brutto driftsbudsjett inkl avskrivninger er på 76,7 mill kr, med netto driftsbudsjett på 49,2 mill kr. Stor del av virksomhetens administrative fokus og kapasitet medgår til planlegging og oppfølging av nye kommunale bygge- og anleggsprosjekter.

Av større endringer i driftsbudsjettet er tilpasning til markedets energipriser for 2011 samt økte forsikringspremier, samlet 2,5 mill i forhold til 2010. Stillingen som avdelingsingeniør veier samt gartner, er med som innarbeidet reduksjonstiltak.

4200 Vann, avløp og renovasjon

4200 Vann Avløp og Renovasjon	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	32 391 250	32 059 181	32 080 600	32 080 600	32 080 600	32 080 600
Driftsinntekter	-37 311 223	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000	-37 720 000
Netto drift	-4 919 972	-5 660 819	-5 639 400	-5 639 400	-5 639 400	-5 639 400

Vi har 10 kommunale vannverk, fire avløpsrensaneanlegg og ca. 126 km hovedvannledning og ca. 115 km hovedavløpsledninger. For å serve våre kunder har vi 10 ansatte. Stabil arbeidskraft, men høy gjennomsnittsalder (50,3 år).

I 2011 har vi store prosjekter i forbindelse med avløpsrensing på Kirkenes, ett anbud er valgt, anbud summen her er ca. 27 millioner. Oppstart i november 2010 og ferdigstilling i 2012. I 2011 vil det bli lyst ut anbud på kloakkrensaneanlegg og 4 avløpspumpestasjoner. Øvrige prosjekter er rehabilitering av Kirkegårdsveien (samarbeid med Statens vegvesen) og Presteveien (samarbeid med vei). Totalkostnad ca. 3,5 millioner.

Mål for virksomheten er å sikre en best mulig vannforsyning og avløpsbehandling til alle våre kunder.

Vann, avløp og renovasjon dekker sine utgifter ved gebyrer. På grunn av de store investeringskostnadene spesielt på avløp må gebyrene økes noe de kommende år.

4800 Brann og feiervesen

4800 Brann og Feiervesen	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	11 667 971	11 340 718	11 841 450	11 841 450	11 841 450	11 841 450
Driftsinntekter	-3 759 701	-2 510 000	-2 810 000	-2 810 000	-2 810 000	-2 810 000
Netto drift	7 908 270	8 830 718	9 031 450	9 031 450	9 031 450	9 031 450

Virksomheten har 15,5 årsverk samt 6 deltidsstillinger i 2,4 % stilling. Virksomheten er delt i beredskaps – og forebyggende avdeling.

Hovedarbeidsoppgaver er brann og redningstjeneste, tilsyn med § 13 bygg, feietjeneste og tilsyn med fyringsanlegg, oppgaver som reguleres gjennom Brann – og eksplosjonsvernloven, Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn samt Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen. I tillegg utfører brannvesenet en rekke tilleggsoppgaver for Sør-Varanger kommune.

Følgende tiltak er innarbeidet i budsjett / økonomiplan 2011:

Salg av feietjeneste fra Forebyggende avd. (funksjon 338) til beredskapsavdeling (funksjon 339).

Inntekter økes med kr. 50 000. Konsekvens: økning av feiegebyr på kr. 13.50.

Salg av tjenester til Sydvaranger Gruve AS, relatert til opplæring, spylig osv. Inntekt økes med kr. 250 000.

Salg av ekstra havnetjeneste til havnevesenet. Årlig merinntekt: kr. 100 000.

4910 – 4970 Sør-Varanger havnevesen

4910 – 4970 Sør-Varanger Havnevesen	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftskostnader	0	16 868 000	15 051 000	15 051 000	15 051 000	15 051 000
Driftsinntekter	0	-16 868 000	-15 051 000	-15 051 000	-15 051 000	-15 051 000
Netto drift	0	0	0	0	0	0

Kommunen er med hjemmel i havne- og farvannsloven tildelt forvaltningsmyndighet for kommunens sjø- og havneområde. Myndigheten er i vedtekter for Kirkenes havnestyre subdelegert havnestyret og havneadministrasjonen ved rådmannen. Havnevesenet skal tilrettelegge og bidra til utvikling av havne- og sjørelatert virksomhet.

Havnevesenets oppgaver spenner fra tilsyn og myndighetsutøvelse, til salg av tjenester og ytelser etter forretningsmessige prinsipper. Totalt sett skal havnevesenet drift dekkes gjennom inntektsgruppene anløpsavgift og forretningsmessig drift. (Budsjettet er pr d.d. ikke gruppert etter dette). Sør-Varanger havnedistrikt har ca 1000 skipsanløp årlig. Av dette utgjør russiske fiskebåter ca 600 anløp. Andre fartøy er bl.a. hurtigrutene, laste-, spesial-, og forskningsfartøy. Havnevesenets drift omfatter forvaltning av kaier, kaiarealer, slepebåten Kraft Johansen, oljevernutstyr, farled med tilhørende sjøarealer med mer. Tjenester som ytes består bl.a. av utleie av kai og arealer, inkl ISPS tilganger, fortøyning, isbryting, trafikkstyring, slepe og bukseroppdrag, oljevernberedskap, salg av renovasjonstjenester, vann og elektrisk kraft.

Kirkenes havnevesen registrerer reduksjon i sjøtrafikken, noe som har konsekvenser for etterspørsel etter våre tjenester, dvs redusert antall anløp, kaiutleie m.m. Derfor er inntektsanslaget redusert i fht 2010. Reduksjon i utgifter skyldes i hovedsak reduserte finansutgifter som flg av revisors anbefalinger. Havneadministrasjonen har 7 stk 100 % stillinger.

Sør-Varanger kommunestyre har i vedtekter for ”*Kirkenes havnestyre og Sør-Varanger kommunes havneadministrasjon*”, delegert fullmakt til å fastsette Kirkenes havnevesens budsjett til Kirkenes havnestyre, jf § 11 ”*Havnens økonomiforvaltning og budsjett*”. Nærmere behandling og fastsettelse av driftsbudsjett for Kirkenes havnevesen gjøres derfor av Sør-Varanger havnestyre.

4. Investeringsplan 2010-2014

Ifølge forskrift om Årsbudsjett i kommuner § 5 skal investeringsbudsjettet omfatte følgende:

1. *Bruk av lånemidler.*
2. *Inntekter fra salg av anleggsmidler, og inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter, jf likevel § 5 sjette ledd.*
3. *Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende*
4. *Inntekter i driftsbudsjettet planlagt anvendt til investeringer ført opp i årets investeringsbudsjett.*
6. *Rammer for utlån, forskutteringer og tiltak av investeringsmessig karakter dekket inn ved inntekter og innbetalinger som nevnt under nr.1-5, herunder avsetninger.*
7. *Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskutteringer*

Ved salg av finansielle anleggsmidler, skal en andel av salgsinntekten regnes som løpende inntekt i samsvar med nærmere regler i forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) § 3 fjerde og femte ledd.

Investeringsbudsjettet skal settes opp i balanse, slik at alle utgifter, utbetalinger og avsetninger bevilgningsmessig er dekket inn.

4.1 Kirkenes skole – nybygg

Kommunestyret har vedtatt bygging av ny barne- og ungdomskole i Kirkenes innenfor en kostnadsramme på 370 mill.kr. Det er planlagt en byggeperiode på vel 2 år. Skolebygget inkludert kulturskolen overleveres november 2011. Prosjektslutt inkludert uteareal og teaterdel skal stå ferdig til skolestart 2012. Kommunen har tatt opp lån for byggeperioden, 370 mill.kr. Det belastes ikke avdrag i byggeperioden og rentene belastes byggeprosjektet. Ved prosjektslutt vil byggelånet bli konvertert til ordinært lån ut fra prosjektets totale kostnader.

Det er beregnet momskompensasjon for 2011 for bygging av Kirkenes skole med 40 mill.kr. Av dette skal 40 % tilbakeføres til byggeprosjektet, i underkant av 16 mill.kr. Det resterende er å anse som driftsinntekt, viser til eget kapittel om momskompensasjon.

Byggingen av skolen er godt i gang. Bildet er tatt i oktober 2010. Følg byggingen av skolen via webkamera på kommunens hjemmeside.

4.2 Hovedoversikt investeringsbudsjett 2010-2014

	Bud 2011	Bud 2012	Bud 2013	Bud 2014	Sum
Egenkapitalinnskudd – KLP	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	6 000 000
Kirkebygg - Vedlikeh.og oppgrad.	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 600 000	7 600 000
Digitalisering av byggesaksarkiv	3 500 000	850 000	350 000	350 000	5 050 000
Geodataplan	300 000				300 000
Innkjøp av GPS	200 000				200 000
Sum Plan og byggesak	4 000 000	850 000	350 000	350 000	5 550 000
Opprustning driftsinstallasjoner	400 000	400 000			800 000
Ny sikkerhetskopieringsløsning	800 000	300 000	200 000	200 000	1 500 000
Telefoniløsning Biblioteket	100 000				100 000
IT og politikere	200 000				200 000
Innføre Visma enterprice	300 000				300 000
Sum IT	1 800 000	700 000	200 000	200 000	2 900 000
Avløp	5 000 000	25 000 000	3 000 000	3 000 000	36 000 000
Vann	1 000 000	1 000 000	3 000 000	3 000 000	8 000 000
Ny bil	400 000				400 000
Utskifting VA	3 500 000				3 500 000
Forsegling av gammel søppelfylling	500 000				500 000
Sum Vann, avløp og renovasjon	10 400 000	26 000 000	6 000 000	6 000 000	48 400 000
Trafikksikkerhetstiltak	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Trafikksikkerhet Hesseng sentrum	800 000				800 000
Komm. veier - oppgrad.og utbedr.	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Tømmestasjon for bobiler	200 000				200 000
Sum Veier, parker og idrettsanl.	3 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000	9 800 000
Utstyrsoppgradering maskiner	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Sum Felles maskinpark	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	4 000 000
Opparbeidelse uteareal barnehager	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Oppgradering inventar barnehager	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000
Oppgradering inventar skoler	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Kommunale bygg – HMS	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	8 000 000
Wesselborgen – sprinkling		2 850 000			2 850 000
Kirkenes sentrum - forskjønning	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Soveskur Pasvik og Bugøyenes barnehage	500 000				500 000
Prestøyhjemmet - sikring av uteareal	200 000				200 000
Sum FDV - Kommunale bygninger	4 300 000	6 450 000	3 600 000	3 600 000	17 950 000
Sum Investering inkl mva	28 200 000	40 700 000	16 850 000	16 450 000	102 200 000
Grunnlag for momskompensasjon	13 700 000	6 150 000	5 150 000	5 150 000	30 150 000
Finansiering					
Nye låneopptak	-24 830 000	-38 277 500	-14 320 000	-13 662 500	-91 090 000
Tilskudd fra andre/trafikksikkerhetsmidler	-500 000				-500 000
Bruk av fond	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-6 000 000
Momskompensasjon tilbakeført investering	-1 370 000	-922 500	-1 030 000	-1 287 500	-4 610 000
Sum finansiering	-28 200 000	-40 700 000	-16 850 000	-16 450 000	-102 200 000

4.3 Finansiering av investeringsprosjektene i planperioden

Som hovedoversikten viser vil kommunen i all hovedsak finansiere sine investeringsprosjekter i planperioden ved bruk av nye låneopptak. Det er kun budsjettert med 1,5 mill.kr fra fond, til finansiering av egenkapitalinnskudd KLP.

Med regelendringen for bruk av momskompensasjon, vil momskompensasjon fra investering bli benyttet som finansiering av investeringsprosjektene fremover, se oversikt. Fra og med år 2014 skal 100 % av momskompensasjon tilbakeføres investeringsprosjektene. Det er planlagt nye låneopptak på vel 91 mill.kr i planperioden, kr. 24 830 000,- i 2011.

4.4 Redegjørelse av alle investeringsprosjekter

Egenkapitalinnskudd til KLP

	2011	2012	2013	2014
Investering	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Bruk av fond	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000

Sør-Varanger kommune er medeier i KLP noe som medfører en forpliktelse til å styrke egenkapitalen i selskapet. Dette skjer ved årlige innbetalinger over investeringsregnskapet. Innskuddet beregnes med 0,3 % av pensjonsgrunnlaget og vil for 2011 utgjøre kr. 1.500.000. Det er budsjettert med tilsvarende for hele planperioden.

Det er gis ikke anledning til og lånefinansiere til formålet og rådmannen foreslår derfor å bruk av fond til dekning av egenkapitalinnskuddet til KLP.

Opprusting av kirkebygg

	2011	2012	2013	2014
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 600 000
Bruk av lån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-1 600 000

Det er utarbeidet tilstandsrapport over samtlige kirkebygg i kommunen. Tilstandsrapporten avdekker et opprustningsbehov for kirkebyggene på til sammen kr. 13.533.750. Av dette er 8.543.750 klassifisert som strakstiltak.

Selv om kirkebyggene er balanseført i menighetens regnskap er kirkebyggene å anse som kommunale bygg og kommunen har således ansvaret for at byggene har en tilfredsstillende standard.

Stortinget har bevilget 300 mill. kroner til rentekompensasjon til istandsetting av kirkebygg. Rentekompensasjon tilfaller Sør-Varanger kommune.

Digitalisering av byggesaksarkiv

	2011	2012	2013	2014
Investering	3 500 000	850 000	350 000	350 000
Bruk av lån	-3 500 000	-850 000	-350 000	-350 000

Det er et stort behov å få digitalisert kommunens byggesaksarkiv. Det har vært gjennomført et forprosjekt og kostnadene er estimert til vel 3,5 mill.kr. Gjennomføring av tiltaket vil medføre store lettelser i saksbehandlingen i virksomheten og være et viktig skritt mot full "elektronisk" saksbehandling.

Geodataplan

	2011	2012	2013	2014
Investering	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av lån	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

Tiltaket ble også foreslått innarbeidet for budsjettåret 2010, men ikke prioritert. Rådmannen forslår at tiltaket gjennomføres i 2011. Tiltaket er av avgjørende betydning i forhold til de utfordringer kommunen står ovenfor mht. planlegging av ny infrastruktur og nye nærings- og boligområder. Tiltaket innebærer at vi vil få kartlagt områder som i kommuneplanen er utpekt som utbyggingsområder i en kvalitet som gjør det mulig å detaljplanlegge disse. Tiltaket forslås innarbeidet i hele økonomiplanperioden.

Innkjøp av ny GPS

	2011	2012	2013	2014
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Eksisterende GPS er nå moden for utskifting ettersom vi ikke lenger finnes reservedeler til denne. Enheten er avgjørende for at vi skal kunne gjøre en kostnadseffektiv jobb innenfor kart og delingsforretninger. Alternativet er å leie inn bistand til langt høyere kostnad. Tiltaket innarbeides i budsjett 2011.

Opprusting sentrale driftsinstallasjoner

	2011	2012	2013	2014
Investering	400 000	400 000		
Bruk av lån	-400 000	-400 000		

I 2011 har vi et meget sterkt behov for helhetlig fornyelse og kapasitetsøkning av vårt sentrale system for sikkerhetskopiering (backup) ("SAN"). Dagens løsning – som har vært lenge i drift hos oss, har, i tillegg til kapasitetsproblem, også et moderniseringsbehov i forhold til at løsningen ikke vil ha ekstern leverandørstøtte i framtid.

Sentrale IKT-installasjoner forvalter meget store datamengder som i hovedsak er knyttet til digitale arkiv, felles mailservers, fagapplikasjonenes databaseløsninger og lagring av brukerdata.

Det er resurskrevende i seg selv å forvalte drift av dataforvaltningen for umiddelbar, daglig og kontinuerlig tilgjengelighet for alle applikasjoner og alle brukere. Krav til sikkerhet og sikring av data løses med proaktiv drift og sikkerhetsforvaltning, deriblant sikkerhetskopiering

av alle strategiske data basert på daglige og kontinuerlige rutiner. Datamengden som forvaltes i vår IT-drift har økt radikalt de siste årene, og vi forventer fortsatt sterk økning. Sikkerhetskopieringsløsningen som er i drift har meget store kapasitetsproblemer, er ikke tilstrekkelig effektiv, og vil fort vise seg å være en stor risikofaktor i kommunens daglige drift.

Ny sikkerhetskopieringsløsning

	2011	2012	2013	2014
Investering	800 000	300 000	200 000	200 000
Bruk av lån	-800 000	-300 000	-200 000	-200 000

Ny løsning for sikkerhetskopiering tenkes løst etter 2 prinsipielle metoder – effektiv inkrementell sikkerhetskopiering, og lagringsavlastning i samarbeid med annen drifts-vert (samarbeidende kommune).

Dette sikkerhetstiltaket vil samvirke med annet tiltak, hvor vi er i innledning av et mulig driftssamarbeide med annen kommune for å se på mulig avlastningsdrift, sekundærlokasjon for sikkerhetskopiering/oppbevaring av sikkerhetskopier, og mulighet for krisebasert driftsrekonstruksjon hos samarbeidende drifts-vert.

Ny telefoniløsning biblioteket

	2011	2012	2013	2014
Investering	100 000			
Bruk av lån	-100 000			

Tiltaket er en videreføring av behov satt opp i 2009. Det er et stort behov for å skifte ut hovedbibliotekets gamle telefonsentral. Systemet er gammelt og det har for få linjer. All telefoni kanaliseres til skranken noe som er ineffektivt. Det skaper flaskehals og kø på linjene. Det er ønskelig å implementere biblioteket til kommunens helhetlige system og at det knyttes til telefonsentralen på rådhuset. Tiltaket består av to deler selve flyttingen og etablering av nye apparater og telefonnummer. Kostnadene er beregnet til kr. 75.000 til telefonapparat og den fysiske tilknytningen.

IT og politikere

	2011	2012	2013	2014
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Videre satsning på it-baserte løsninger til kommunenes politiske virksomhet.

Visma Enterprise – oppgradering av sentrale styringssystemer

	2011	2012	2013	2014
Investering	300 000			
Bruk av lån	-300 000			

Sør-Varanger kommune disponerer en felles avtale om disposisjon av rekke fagapplikasjoner levert av Visma.

De sentrale administrative fagsystemene for vår økonomi- og personalforvaltning trenger oppgradering som nå tilbys fra Visma i deres oppgraderingspakke som betegnes Visma

Enterprise. Denne oppgraderingen har vært tilgjengelig siden medio 2009, og inneholder videreutviklingselementer og funksjoner, knyttet mot virksomhetsstyring og systemintegrasjonen mellom ulike fagsystem.

Dette er funksjonalitet som Sør-Varanger kommune er både tjent med å supplere med, og som vi tildels er avhengige av for å komme videre i vår helhetlige applikasjons- og funksjonsutvikling. I tillegg til hva som tilbys i denne standardpakken, må tiltaket suppleres med en gjennomgang av konsekvenser for hele vår relevante systemportefølje, for å utrede konsekvenser og implementere deløsninger som opprettholder funksjoner i dette nye og endrede konseptet.

Selve basis oppgraderingen er kostnadsberegnet til 250 000 kr, med følgelig basis lisensoppgradering som utvider årlige kostnad for vår helhetlige ekkommuneavtale med 250 000 pr. år.

Budsjettrammen for tiltaket tar hensyn også til nødvendige følgekostnader for opprettholdelse av allerede etablert funksjonalitet.

Vann og avløp

	2011	2012	2013	2014
Investering	9 900 000	26 000 000	6 000 000	6 000 000
Bruk av lån	-9 900 000	-26 000 000	-6 000 000	-6 000 000

Hovedarbeid på vann- og avløpssiden er legging av nye vann- og avløpsledninger og bygging av nye pumpestasjoner og avløpsrenseanlegg på Kirkenes. Første del av arbeidet, utskifting av ledningsnett kommer i gang i løpet av november 2010. I løpet av 2011 vil anbud på pumpestasjoner og renseanlegg utlyses. Etter foreløpig planer vil dette ferdigstilles i 2012. Da arbeidet er noe forsinket må 20 millioner som er avsatt i 2010 videreføres til 2011.

Det er også avsatt 3,5 millioner til utskifting av VA-ledninger ved Kirkenes skole i Kirkegårdsveien og Presteveien. Dette prioriteres da Vegvesenet har planer for opprusting av deler av Kirkegårdsveien.

Det forslås også innkjøp av ny bil til virksomhetene VAR kr. 400 000,-.

Alle investeringer på VAR sektoren dekkes av gebyrer og vil ikke gå på bekostning av andre investeringer i kommunen.

Forsegling av gammel søppelfylling

	2011	2012	2013	2014
Investering	500 000			
Bruk av lån	- 500 000			

Dette omfatter asfaltering eller tildekking av tidligere "Skittippen" avfallsfylling (gammel fylling mellom Sparkjøp og Brendselutsalget). Arbeidet må utføres for å oppfylle miljømålene for området, dvs. hindre forurensing fra den gamle fyllinga.

Trafikksikkerhetstiltak

	2011	2012	2013	2014
Investering	800 000			
Til TS-utvalgets disposisjon	200 000	200 000	200 000	200 000
Låneopptak	-500 000			
TS-Tilskudd	-500 000			

Investeringer til TS-tiltak i økonomiplan 2011 foreslås med prosjektet som Trafikksikkerhetsutvalget, TS-utvalget, har prioritert i 2011 og som er i hht Trafikksikkerhetsplanen.

Hesseng sentrum, fortau/gangvei fra Hessengveien, langs E.K. Andersonsvei, forbi posten og til gangvei langs E6. Gangveien er i hht vedtatt reguleringsplan for Hesseng sentrum. Denne strekningen blir byggetrinn 3. Tidligere er byggetrinn 1 (fra rundkjøringen til Videregående skole) og byggetrinn 2 (fra Videregående skole, langs Hessengveien til Tangenveien) ferdigstillet , hhv i 2005 og 2010. Byggetrinn 3 er kostnadsberegnet til kr. 800 000,-.

Det er søkt om fylkeskommunale TS-midler til prosjektet, prosjekter til fysiske tiltak er i utgangspunktet tilskuddsberettiget med 80%. Men med maks sats på kr. 500.000,-. Realisering av prosjektet er avhengig av innvilget TS-tilskudd. Videre foreslås det avsatt kr. 200.000,- til TS-utvalgets disposisjon.

Kommunale veier – oppgradering

	2011	2012	2013	2014
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000

I vedtatt økonomiplan 2010 – 2013 er det i planperioden avsatt 2 mill kr årlig til oppgradering og utbedring av kommunale veier. Utvalg for miljø og tekniske tjenester prioriterer bruk av bevilgningen. Bevilgningen foreslås videreført i perioden.

Tømmestasjon for bobiler og campingvogner

	2011	2012	2013	2014
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Den økte trafikken av spesielt bobiler, har gitt behov for å etablere en stasjon for tømning av bobilenes avfallstank. Det samme gjelder for campingvogner og busser. Behovet antas å øke. Rådmannen foreslår at en stasjon for fylling av ferskvann og tømning av avfallstanker, bygges i Kirkenes.

En slik stasjon bør bygges i nær tilknytning til kommunalt vann- og avløpsnett. Plassering av stasjonen må besluttes vinteren 2011, slik at stasjonen kan ferdigstilles til sesongen 2011. Kostnader med etablering av en mottaksstasjon (eller sanitærstasjon) anslås til kr. 250 000,-, forutsatt nær tilknytning til vei, vann og avløp.

Utstyrsoppgradering – felles maskinpark

	2011	2012	2013	2014
Investering	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av lån	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000

Økonomiplan 2010 - 2013 er det årlig avsatt 1,0 mill kr som en rammebevilgning uten eksakt prioritering på nåværende tidspunkt.

Rådmannen foreslår at bevilgningen opprettholdes i perioden. I 2011 prioriteres kjøp/innbytte av lastebil med underskjær. Kommunens lastebil byttes inn, antatt mellomlegg ca. 0,4 mill kr. Et underskjær erstatter til en viss grad veihøvel, som er vanskelig å leie inn. Videre prioriteres i 2011 kjøp av snøplog, sandstrøtstyr (heks) og evt kantklipper.

Opparbeidelse av uteareal barnehager

	2011	2012	2013	2014
Investering	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av lån	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

Det er behov for å opparbeide utearealene ved kommunens barnehager. Det avsettes årlig i perioden kr 300 000,- for alle barnehagene i kommunen, og beløpet prioriteres etter behov i de enkelte barnehager. Kommunen har mottatt skjønnsmidler som benyttes til dette formålet.

Oppgradering inventar barnehager

	2011	2012	2013	2014
Investering	300 000	300 000	300 000	300 000
Bruk av lån	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

Det er behov for å oppgradere inventaret ved alle kommunens barnehager. Det avsettes kr. 300.000,- årlig i perioden, og beløp prioriteres i henhold til innmeldt behov.

Oppgradering inventar skoler

	2011	2012	2013	2014
Investering	500 000	500 000	500 000	500 000
Bruk av lån	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Med bakgrunn i at det ikke er gjort investeringer på inventarsiden på mange år melder nå behovet for oppgradering seg. Eksempelvis er det ikke oppgradert inventar på Sandnes skole siden 1978 og stoler og bord begynner da naturligvis å bli slitt. Det samme gjelder flere av de øvrige skolene i kommunen. Personal rommene trenger også en del opprustning på inventarsiden. Rådmannen forslår derfor at det avsetter kr. 500 000,- hvert år i planperioden til oppgradering og utbygging av inventar i skolene.

Kommunale bygninger – HMS-tiltak.

	2011	2012	2013	2014
Investering	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bruk av lån	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

Det er viktig at kommunale formålsbygninger er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende ute områder tilfredsstillende en rekke lover og forskrifter som ivaretar helse, miljø og sikkerhet.

Prioriterte områder er innen brannsikkerhet og miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Nødvendige tiltak innen brannsikkerhet og HMS generelt avdekkes ved at brukerne utfører ROS-analyser, og at bygningsmessige tiltak prioriteres sammen med bygningsforvalter, FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeidsprosjekt mellom kommuneoverlegen, barnehager og skoler samt FDV.

Wesselborgen – sprinkling

	2011	2012	2013	2014
Investering	0	2 875 000		
Bruk av lån	0	-2 875 000		

I årene 2008 – 2010 er det i alt bevilget 11,1 mill kr til utbedringer ved Wesselborgen. Midlene er brukt til brannsikringstiltak, oppussingen av avdelingene A, B og D. Avdelingene inkl beboerrommene har fått nye overflater, nye dører og nye sanitæranlegg. Elektriske tavler og fordelinger er fornyet, parkeringsplassen er oppgradert. Arbeidene er ennå ikke fullført.

I 2009 - 2010 er det i tillegg brukt tilskuddsmidler fra Enova på 2,3 mill kr. Det var til utskifting av ventilasjonsanlegg og sentraldriftsstyring (SD-anlegg).

Brannteknisk tilstandsundersøkelse utføres høsten 2010. Det er ikke usannsynlig at sprinkleranlegg må monteres for å ivareta personsikkerheten. Foreslås nå lagt inn i 2012. Antatt kostnad: $4.182 \text{ m}^2 \times 550,- \text{ pr m}^2 = 2,3 \text{ mill kr} + \text{mva} = 2,875 \text{ mill kr}$ i 2012.

Kirkenes – plan for forskjønnning

	2011	2012	2013	2014
Investering	500 000	500 000	500 000	500 000
Bruk av lån	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

Kommunestyret vedtok under budsjettbehandlingen av økonomiplan 2008 – 2011:

Endring: Tiltaket er satt opp med en investering på 500.000 i 2008. Dette videreføres i hele planperioden med samme beløp. Planverk ifm tiltaket bør gjøres innenfor dagens ressurser i kommunen hvor mesteparten av investeringene går til selve tiltakene og minst mulig penger til planarbeid.

Økonomisk konsekvens innarbeides i budsjett og økonomiplan 2009 - 2012

Disponering av midlene gjøres av formannskapet.

Soveskur i Bugøynes og Skogfoss barnehage

	2011	2012	2013	2014
Investering	500 000			
Bruk av lån	-500 000			

I 2009 ble det bevilget 2,5 mill kr til bygging av vogn-/soveskur ved barnehager. Dette er utført. Det er ennå meldt inn behov for vogn-/soveskur ved Bugøynes og Skogfoss barnehager.

Prestøyhjemmet – sikring av uteareal

	2011	2012	2013	2014
Investering	200 000			
Bruk av lån	-200 000			

Virksomheten har behov for skjerming av uteareal med ytterlig inngjerding for å sikre beboere mot å falle ned skrent mot sjøen samt for sikring av området mot hovedveien. Dette for at beboerne skal kunne ferdes ute alene uten kontinuerlig tilsyn av pleierne. Uteområdet er delvis sikret, men kunne vært benyttet i mye større grad dersom hele området var sikret.

Den skjermede enheten for demente er flyttet ned til 1. etasje. Trygt uteareal vil gi disse beboerne større frihet til å bevege seg ute. Oppsett av gjerde og oppgradering av uteområdet er anslått til kr. 200 000,-.